POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra bezpečnostních studií

ISLÁMSKÝ TERORISMUS A ROLE ŽEN

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ISLAMIC TERRORISM AND THE ROLE OF WOMEN

BACHELOR THESIS

Vedoucí práce

Mgr. Natálie Čermáková

Autor práce

Klára Týnová

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

V Ostravě, dne 8. 3. 2024

Klára Týnová

Poděkování

Děkuji vedoucí své bakalářské práce Mgr. Natálie Čermáková za poskytnutí odborných rad a cenných připomínek. Ráda bych poděkovala také svým rodičům za podporu během celého mého studia.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou islámského terorismu ve vztahu k ženám. V první části je představena základní terminologie související s tématem. Terminologie rozebírá pojmy, které jsou úzce spjaty s tématem práce, se zaměřením na pojem terorismus. Následuje kapitola věnovaná islámu, která přináší pohled na náboženství jako celek, jeho historii a jeho vliv na společnost. Na téma islámského náboženství navazuje kapitola zabývající se islámským terorismem a zaměřuje se na konkrétní islámské teroristické organizace.

Hlavní část práce je věnována islámskému terorismu ve vztahu k ženám. Jsou zde zkoumány různé aspekty daného tématu, včetně motivací žen k zapojení se do různých teroristických uskupení, jejich role v těchto uskupeních a samostatných teroristických akcích. V poslední části práce jsou popsány role žen v konkrétních uskupeních a uvedeny příklady žen operujících v teroristických organizacích.

Klíčová slova

Terorismus, teroristické organizace, islám, islámský terorismus, džihád, ženy, role

Abstract

This bachelor thesis explores the issue of Islamic terrorism in relation to women. The first part introduces basic terminology related to the topic. The terminology discusses concepts closely related to the theme of the thesis, focusing on the notion of terrorism. This is followed by a chapter dedicated to Islam, providing an overview of the religion as a whole, its history, and its influence on society. Building upon the topic of Islamic religion, the thesis moves on to examine Islamic terrorism, focusing on specific Islamic terrorist organizations.

The main part of the thesis is dedicated to Islamic terrorism in relation to women. Various aspects of this topic are examined, including women's motivations for involvement in various terrorist groups, their roles within these groups, and individual terrorist actions they undertake.

In the final section of the thesis, the roles of women in specific groups are described, along with examples of women operating within terrorist organizations.

Keywords

Terrorism, terrorist organizations, islam, islamic terrorism, jihad, women, role

Obsah

Úvod **5**
1. Základní terminologie **6**
1.1. Extremismus 6
1.2. Radikalismus 8
1.3. Islamismus 9
1.4. Islámský fundamentalismus 11
1.5. Džihád 12
1.6. Terorismus 14
1.6.1. Definice pojmu terorismus 14
1.6.2. Historie terorismu 16
1.6.3. Typologie terorismu 18
2. Islám **21**
2.1. Počátky islámu 21
2.2. Základy islámu 23
3. Islámský terorismus **25**
3.1. Islámské teroristické organizace 27
3.1.1. Al-Qa'ida 27
3.1.2. Islámský stát 29
3.1.3. Hizballáh 31
3.1.4. Hamás 33
4. Role žen v islámském terorismu **35**
4.1. Ženy a jejich radikalizace 36
4.2. Ženy v islámských teroristických organizacích 38
4.2.1. Černé vdovy 43
4.2.2. Skautky 45
4.2.3. Těhotné útočnice 47
4.2.4. Al-Qa'ida 48
4.2.5. Islámský stát 50
4.2.6. Hizballáh 52
4.2.7. Hamás 54
Závěr **56**
Seznam použité literatury **59**
Knižní zdroje 59
Elektronické zdroje 60
Přílohy **65**

Úvod

Islámský terorismus a jeho spojení s ženami představuje závažné a aktuální téma, které si zaslouží podrobnou analýzu a porozumění. Téma mě zaujalo a z tohoto důvodu jsem si jej vybrala. V posledních desetiletích se teroristické útoky spojené s islámským extremismem staly globálním fenoménem, který má značný dopad na politiku, společnost a mezinárodní bezpečnostní situaci.

Tato práce se zaměřuje na rozbor základní terminologie, historie a typologie terorismu spojeného s islámským radikalismem, dále zkoumá základy islámu a jeho vztah k terorismu. Hlavním zaměřením je pak role žen v kontextu islámského terorismu, která je často opomíjena či nedostatečně prozkoumána.

První část práce se věnuje definici a vysvětlení klíčových pojmů jako jsou extremismus, radikalismus, islamismus, islámský fundamentalismus a džihád, včetně důrazu na džihádismus jako ideologickou základnu islámského terorismu.

Druhá část je zaměřena na samotný fenomén terorismu, jeho pojem, historii a typologii, což umožní lepší pochopení jeho rozmanitosti a složitosti.

Následně se práce zabývá tématem islám jako náboženství a jeho základy, aby bylo možné porozumět, jaké role může hrát islámská víra v kontextu teroristických aktivit.

V poslední části a zároveň stěžejní části práce je provedena analýza rolí žen v islámském terorismu. Tato část se zabývá otázkou, jak jsou ženy rekrutovány do teroristických organizací, co motivuje jejich zapojení, jakou mají konkrétní roli v rámci těchto organizací a jak jsou spojeny s konkrétními teroristickými útoky.

Cílem této práce je pomocí deskriptivně-analytického přístupu představit komplexní pohled na problematiku islámského terorismu a jeho spojení s rolí žen, přičemž se snaží propojit různé aspekty tohoto tématu a přispět k lepšímu porozumění této aktuální problematice. Zároveň je tato práce zaměřena na úlohu žen ve vybraných teroristických organizacích.

1. Základní terminologie

V této kapitole budou popsány pojmy, které s tématem práce úzce souvisí a ze kterých téma vychází. Jedná se o pojmy extremismus, radikalismus, islamismus, islámský fundamentalismus, džihád a terorismus. Všechny tyto termíny je třeba vysvětlit a porozumět jim, pokud chce člověk pochopit téma islámského terorismu a také role žen v něm. Nejvíce bude rozebrán termín terorismus, který je pro tuto práci nejdůležitější.

1.1. Extremismus

Chce-li člověk rozebírat téma terorismus, nevyhne se při tom pojmu extremismus. Tyto dva pojmy se vzájemně prolínají a jsou si velice blízké. Extremismus, stejně tak i terorismus, je termín velmi nejednoznačný a není možné jej přesně vymezit pouze jednou definicí. Ministerstvo vnitra České republiky definuje extremismus jako *„vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v ústavním pořádku.“* Mezi tyto principy můžeme řadit úctu k právům a svobodám člověka, svrchovaný jednotný a demokratický právní stát, a další.[1]

Extremismus je jev, který je součástí každé demokratické společnosti. Hlavním důvodem je různorodost názorů a postojů lidí. Vždy se najdou jedinci, kteří se vymykají běžným názorům ve společnosti a přiklánějí se spíše k extremistickým či radikálním představám. Tyto své představy často i v určité míře prosazují. Pokud je však počet těchto jedinců v normální míře, lze je považovat za neškodné a většinou nejsou schopni ohrozit demokratické základy společnosti. Extrémisté často cílí právě na změnu politického, ekonomického nebo právního systému. Podle situace ve společnosti se mění i množství extrémistických projevů, pokud je sociální či ekonomická situace horší, lidé mají tendence přiklánět se k vyhraněnějším názorům. Je tedy důležité míru extremismu v daném státě regulovat, informovat veřejnost o extremistických projevech a upozorňovat občany na možná rizika těchto vyhraněných ideologií. Extremisté se ve společnosti projevují různě, častým znakem je stýkání se s jedinci, kteří se přiklání k podobně vyhraněným názorům většinou v uzavřených skupinách.

[1] *Extremismus*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. 2010. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx. [cit. 2024-01-31].

Podle toho, zda jsou extremistické názory přijímané většinovou společnosti nebo naopak můžeme extremistické projevy rozdělit do tří skupin.

„První z nich usilují o realizaci vysoce ušlechtilých cílů a humánních ideálů, ale způsobem, který v menší či větší míře narušuje zákon. Prosazují tedy humánní hodnoty nežádoucím způsobem. Příslušníci druhé skupiny své představy o fungování společnosti, které odporují obecným normám morálky a humanity, pokoušejí prosadit způsobem, který jim umožňuje platný právní řád.

Pokoušejí se slušným způsobem, prosadit neslušné cíle. Příslušníci třetí skupiny se snaží o realizaci svých nelidských a protizákonných idejí protizákonnými a nelidskými způsoby.“ [2]

Extremismus lze rozdělit na mnoho extrémistických směrů. Pokud se však zaměříme na základní rozdělení lze hovořit o čtyřech základních extrémistických projevech s konkrétními motivačními hodnotami. Nejznámější rozdělení extremismu, stojících vyhraněně proti sobě, každý na opačném pomyslném konci, je extremismus pravicový a extremismus levicový. Dále extremismus náboženský a politický. Pro tuto práci je pak nejdůležitější extremismus náboženský. Náboženský extremismus se projevuje ve dvou formách. První z nich je forma náboženského sektářství. Náboženské sektářství je odchylka od hlavního náboženského proudu, charakteristickým znakem je vytvoření uzavřené skupiny s vlastními specifickými prvky. Časté je zdůrazňování jedinečnosti a odlišnosti. Některé tyto sektářské skupiny hraničí s normálností a bývají označovány za extremistické. Důležitější je v kontextu této práce spíše druhá forma náboženského extremismu a tím je určitá verze náboženství v jeho krajních a vyhraněných podobách. Každé náboženství má své rizikové faktory, které lze nějakým způsobem zneužít. Těchto rizikových faktorů využívají právě extrémisté, nejčastěji zmiňovaným náboženstvím ve spojení s náboženským extremismem je právě islám. Za rizikové faktory islámu jsou fundamentalistické názory muslimů, jedná se tedy o doslovný výklad Koránu, absolutní upnutí k džihádu a jeho vykonávání ve smyslu svaté války. Islámský extremismus je nejčastěji spojován s termíny islamismus a terorismus. Oba tyto pojmy jsou v této práci níže popsány.[3]

[2] CHMELÍK, Jan. *Extremismus.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 425 s. ISBN 978-80-7380-376-6., str. 14

[3] Tamtéž, str. 13-63

1.2. Radikalismus

S pojmem terorismus úzce souvisí pojem radikalismus stejně tak jako výše rozebíraný extremismus. Základem radikalismu je proces radikalizace. Teroristou se totiž jednotlivec nestane ze dne na den, ale předchází tomu právě tento proces. Člověk musí projít určitými fázemi, které jej formují na jeho cestě stát se teroristou. Ne však každý, kdo prochází procesem radikalizace, vždy dojde do konečné fáze radikalizace a stane se sám aktivním teroristickým útočníkem.

Radikalizace je procesem, ve kterém si člověk osvojuje vyhraněné názory a postoje, na určitá konkrétní témata. Radikalismus je pak konečný stav procesu radikalizace. Je to spíše politický nebo sociální postoj, který se snaží dosáhnout určitých změn v již existujícím politickém, sociálním nebo ekonomickém systému. Radikalismus je určitá hranice mezi tím, co se považuje za vybočující až krajní, ale stále legální postoj a extremismem. Radikálové obvykle odmítají konvenční nebo stávající způsoby myšlení a usilují o změnu stávajícího politického, sociální či právního systému prostřednictvím rozsáhlých změn. Tato snaha o radikální změny může být motivována různými ideologiemi, můžou být politické, sociální nebo i náboženské. Zásadní rozdíl radikalismu od extremismu nebo terorismu je to, že ne všechny formy radikalismu jsou násilné. Radikálové mohou prosazovat změnu i bez použití násilí.

Existuje mnoho forem radikalizace, a právě z tohoto důvodu se sociální vědy zaměřily na vytvoření určitých modelů radikalizace, podle kterých lze rozpoznat proces radikalizace u konkrétního jedince. Jeden z prvních modelů radikalizace nemá konkrétní název, ale vychází ze studie *Understanding the Terrorist Mind-Set* a jeho autorem je Randy Borum. Pohybuje se ve čtyřech fázích. První fází je uvědomění si, že situace, ve které se konkrétní osoba nachází, je špatná a člověk s ní je dlouhodobě nespokojený. Tato fáze nese název „Něco není správně“. Ve druhé fázi prožívá pocity nespravedlnosti a s tím i související pocit nenávisti. V této fázi si jedinec začíná říkat „Není to fér“. Třetí fáze s názvem „Je to vaše chyba“ spočívá v nalezení viníka, který způsobuje vnímanou nespravedlnost. Poslední, a tedy čtvrtou fází je označení konkrétního viníka a jeho zařazení do negativní skupiny, proti které se osoba staví. Nese název „Vy jste ti špatní“. Tento konkrétní model však popisuje spíše myšlenkové pochody radikalizovaného jedince. Jiný model s názvem pyramidový model radikalizace už poukazuje i na aktivní roli radikalizovaného jednotlivce.

Autoři tohoto modelu jsou Clark McCauley a Sophia Moskalenko. Tento model stojí na dvou pyramidách jednou z nich je pyramida názorová, ve které jsou popsány etapy proměn názorového myšlení radikalizovaných osob, od politicky neutrálních osob, přes sympatizanty až po jedince, kteří cítí morální povinnost aktivně bojovat za danou věc. Druhá pyramida je akční pyramida a ta popisuje, jak moc je jedinec aktivní vůči radikální skupině. Jsou jedinci na počátku svého procesu radikalizace, ti nejsou vůči skupině příliš aktivní.

Dále jsou pak v této pyramidě popsáni aktivisté, kteří jsou v rámci skupiny aktivní, ale pouze v legální rovině. A na samotném vrcholu akční pyramidy stojí radikálové někdy až teroristé, tito lidé se podílejí na násilných aktivitách skupiny. Tyto modely popisují vždy vzestupný proces radikalizace, není však řečeno, že modely nefungují i sestupně, v případě, kdy se jedince odprošťuje od radikalismu. V určitých fázích lze proces radikalismu rozpoznat a poskytnout pomoc osobě procházející tímto procesem, ne každý člověk dojde do vrcholné fáze radikalismu a tím je právě fáze extremismu, v některých případech až terorismu.[4]

1.3. Islamismus

Islamismus je politický a ideologický směr, který zdůrazňuje, že islámské náboženství by mělo hrát klíčovou roli ve veřejném životě, včetně politiky, práva a společenských záležitostí. Někdy může být islamismus označován za politický islám. Islamismus má své kořeny již v samotném Koránu. Podle výkladu v Koránu Alláh předpokládá, že časem se celý svět stane muslimský a bude ovládán jediným správným právem, a tedy právem Šaría. Část islamistů tvrdí, že nic jako islamismus neexistuje, protože podstata islamismu je zahrnuta do jádra samotného islámu. Islám totiž nerozděluje náboženství od politiky, ale vše spojuje v jedno. Idea islámského státu je propojení politiky, práva a náboženství, a to vše by mělo vycházet z islámu. Ne všichni muslimové se však s tímto tvrzením ztotožňují a nemají potřebu vytvářet jakoukoliv formu islámského státu. Islamismus je tedy určitým prostředkem muslimů vytvářet politické uskupení, které se opírají o islámské náboženství a propojují islám s politickým režimem.

[4] SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránků stávají vlci*. Brno: Vydavatelství Mendelovy univerzity v Brně, 2020. ISBN 978-80-7509-723-1., str. 81-95

Jiným názvem jde o jakousi formu islamizace společnosti a dosáhnutí nejvyššího cíle, kterým je rozšíření islámu po celém světě.[5]

V jakékoliv politické ideologii existují rozdíly mezi každým jednotlivým politickým uskupením a každý usiluje o všeobecně stejný cíl, ale rozdílnými prostředky a s jiným politickým programem. Stejně tak i islamistické politické proudy se mezi sebou odlišují. Jedním z důvodů rozdílů politických uskupení, je rozdělení islámského náboženství na sunnitskou větev islámu a šíitskou větev islámu.

Sunnitské a šíitské muslimské tradice se od sebe v určitých zvyklostech liší a tím i politická agenda těchto dvou odnoží nemůže být stejná. Další důvody rozdílů se různí, můžou to být prostředky, kterými určitá strana disponuje či nikoliv, ale také například jiné hodnoty, jenž daná skupina zastává.

Jedno z největších a nejvlivnějších islamistických hnutí je Muslimské bratrstvo, toto hnutí začínalo svou aktivitou v Egyptě, ale časem se rozšířilo i do jiných zemí. Muslimské bratrstvo mělo tři základní hodnoty, na kterých si ve své podstatě zakládá do současnosti. Tyto hodnoty jsou obnovení islámské společnosti, která bude založena na islámských principech, uplatnění tradičního islámského práva ve společnosti a osamostatnění muslimských zemí, v minulosti byl tento cíl spojován s kolonizací Velké Británie.

Islamismus je velmi často spojován s pojmem terorismus, tyto dvě koncepce však mohou být praktikovány zcela odděleně, ale zároveň spolu mohou velmi blízce souviset. Jsou islamisté, kteří usilují o změny pomocí politických prostředků a demokratických procesů. Na druhou stranu jiní mohou přijímat radikálnější až militantní přístup, včetně podpory násilí, aby dosáhli svých cílů. Existují legitimní politické uskupení, jenž se angažují čistě politicky. Ale některá politická hnutí svým vznikem vzbuzovala podezření z terorismu či radikalismu již od svých počátků, jelikož začínala jako revolucionářská hnutí a v současnosti se některá z nich řadí mezi teroristické organizace. Jako příklady si můžeme uvést palestinský Hamás, irácké hnutí Dawa nebo libanonský Hizballáh. Z toho tedy vyplývá, že i teroristická organizace se může v určitých zemí zabývat politickou agendou a působit jako legální politické uskupení, neznamená to však, že každé islamistické hnutí či strana užívá k prosazování svých cílů násilí a nelegitimní prostředky.

[5] Singer, Max. “Islam and Islamism.” *Militant Islam’s War Against the West*. Begin-Sadat Center for Strategic Studies, 2018. http://www.jstor.org/stable/resrep16826.4., [cit. 2024-01-25].

Islamismus jako ideologie může mít různé formy a podoby, a jeho interpretace se může lišit v různých částech muslimského světa.[6]

1.4. Islámský fundamentalismus

Obecný význam pojmu fundamentalismus je věrnost idejím a hodnotám, které jsou základní či původní. Fundamentalismus jde na takzvaný kořen věci, jedná se tedy o dodržování původních zásad, které vycházejí z teoretického jádra konkrétního myšlení.

Fundamentalismus se netýká pouze islámského náboženství, může mít a má své historické formy i jiných náboženských směrů, jako je křesťanství, buddhismus či jiné. Jedná se o dogmatický návrat k subjektivně pojatým kořenům víry.

Islámský fundamentalismus se pojí s rozmachem západních kultur a modernizací. Tyto západní hodnoty se začaly uznávat i v muslimských zemích a začaly mít vliv i na muslimskou kulturu. S tím část muslimské společnosti nesouhlasila a v této společnosti se začal formovat právě islámský fundamentalismus. Ten se snaží o dosažení třech základních cílů. Prvním je přísné uplatňování islámského práva šaría každým muslimem, dále se jedná o ustanovení samostatného islámského státu chalífátu s většinovým muslimským obyvatelstvem, aby se jednalo o poltickou a náboženskou velmoc pod vládou jediného chalífy. Posledním cílem je islamizace celého světa, o kterou by měl chalífa usilovat nebo alespoň následovat tuto ideu. Islámský fundamentalismus nemusí být nutně spojován s islámským terorismem, ale častým znakem teroristických organizací je zneužívání islámského fundamentalismu ve svůj prospěch a výklad svým vlastním způsobem. Ve spojení s islámským fundamentalismem jsou běžně užívány pojmy wahhábismus a salafismus.

Oba tyto termíny označují konzervativní hnutí islámu, jenž usilují o návrat ke kořenům islámského náboženství a považují se za jediné nezkažené nositele islámu. Salafisté jsou spojováni s prvními třemi generacemi muslimů po prorokovi Mohamedovi. Tyto generace, jinak zvané Salaf as-Salih, jsou považovány za nejčistší formu islámu, a salafisté se snaží následovat jejich učení. Jedná se o proud v rámci sunnitského islámu. Zároveň je právě salafismus nejčastěji spojován s radikální formou islámu, která se snaží o očistu současného islámu.

[6] Gaub, Florence. *Islamism and Islamists: A Very Short Introduction*. European Union Institute for Security Studies (EUISS), 2014. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep06849. Accessed 25 Jan. 2024.

Tato interpretace však nemusí být vždy pravdivá, není přesně dáno, že by byl salafismus spojován výlučně s násilím. Hlavním účelem salafistů je upozornit na tendence muslimů měnit pravý islám a jistým způsobem jej pozměňovat zároveň s dobou, to považují salafisté za zcestné. Také mají snahu očistit islám od nemuslimských vlivů. Salafismus nemá jednotný politický či sociální vliv, ale je rozšířen v mnoha částech muslimského světa.[7]

Wahhábismus pochází z 18. století a vychází z učení Mohammeda Ibn Abd al-Wahhába. Ten šířil své učení v oblastí Saudské Arábie, a právě to formovalo wahhábistické hnutí.

Wahhábismus a salafismus jsou hnutí velice podobná, wahhábismus se však spíše zaměřuje na striktní dodržování konkrétních pravidel a učení islámu. Nejde tedy o odkazování na původní prameny, jako to dělají salafisté, ale o doslovný výklad koránu a hadíthů. Wahhábismus měl velký vliv na formování saudskoarabského státu a saudskoarabské společnosti. Wahhábismus je tedy úzce spojován se Saudskou Arábií, kde má pevně zakotvené své místo a má zde silný vliv nejen na náboženské normy, ale i na ty společenské či politické.[8]

1.5. Džihád

Islámský džihád je termín, který v arabštině znamená „úsilí“. V kontextu islámu jej muslimové chápou jako svou povinnost, upevňovat svou víru a šířit islámské náboženství. Pojem džihád může být spojován s úsilím nebo bojem ve prospěch islámu. Lze jej chápat v několika možných rovinách a každý muslim jej může pojímat jiným způsobem. V základní rovině může být džihád chápán jako osobní úsilí věnované k dosažení posvátného cíle.

To může zahrnovat úsilí o dosažení vlastní dokonalosti, vzdělání a osobního duchovního růstu. Může také spočívat v přísném dodržování zvyklostí podle Koránu. Pokud se chápání džihádu přesune z osobní roviny do roviny kolektivní, lze jej vnímat jako kolektivní obranu muslimské společnosti. Podle islámské tradice může být džihád vyhlášen jako obranná válka v případě, že je islámské náboženství ohrožováno.

---

[7] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti.* Vydání 1. Praha: Grada, 2019. 198 stran, 8 nečíslovaných stran obrazových příloh., str. 22-31

[8] Choksy, Carol E. B., and Jamsheed K. Choksy. “THE SAUDI CONNECTION: Wahhabism and Global Jihad.” *World Affairs*, vol. 178, no. 1, 2015, pp. 23–34. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/43555279. Accessed 15 Feb. 2024.

Džihád je v tomto případě veden za účelem obrany náboženské svobody a práva muslimů na praktikování své víry. Džihád však může být vnímán i násilnou formou úsilí.

Náboženští extremisté jej mohou interpretovat jako obhajobu pro své násilné akce. Tyto snahy jsou většinou namířeny proti nevěřícím nebo těm, kteří nekonají v souladu s jejich konkrétní interpretací islámu. Vychází-li se z tohoto pojetí islámského džihádu, může tak sloužit jako ospravedlnění různých násilných akcí. V minulosti se tak již stalo a některé teroristické organizace uváděly právě džihád jako důvod svých aktivit. Mezi tyto skupiny můžeme zařadit například Al-Qa'idu nebo Islámský stát (ISIS).

Většina muslimů však toto násilné pojetí džihádu odmítá. Jednotlivé chápání džihádu se liší podle islámských tradic.[9]

Na Západě se džihád často chápe ve významu svaté války vedené proti nevěřícím, tj. nemuslimům. Tento význam ovšem islámské chápání nezná. Obecně lze říct, že džihád je historicky rozdělen do čtyř kategorií džihádu, které se mezi sebou prolínají.

A. *Džihád srdcem (al-džihád bi´l-kalb)* - Přemáhání hříchu, projevy zbožnosti.
B. *Džihád jazykem (al-džihád bi´l-lisán)* - Podpora a šíření misijní činnosti islámu.
C. *Džihád rukou (al-džihád bi´l-jad)* - Pomoc potřebným, charitativní činnost.
D. *Džihád mečem (al-džihád bi´l-sajf)* - Vedení válek za obranu islámu.

Ad. A. Džihád srdcem je rovina džihádu zaměřená na osobní duchovní rozvoj každého muslima. Jedná se o vnitřní boj proti svým vášním, hříchům a obecně negativním vlastnostem v srdce jednotlivce. Úsilí o duchovní očištění a neustálé posilování víry. Ve své podstatě jde o zbožnost každého muslima.

Ad. B. Džihád jazykem je spojován s misijní činností každého muslima. Pojednává se o verbální projev islámského učení a hodnot. Výklad a šíření islámského náboženství.

Ad. C. Džihád rukou souvisí s dobročinností muslimů. Muslimové by měli věnovat svůj majetek a čas na podporu potřebných a k šíření sociální spravedlnosti. Jedná se o charitativní a sociální činnost.

[9] Mohammad, Noor. "The Doctrine of Jihad: An Introduction." *Journal of Law and Religion*, vol. 3, no. 2, 1985, pp. 381–97. *JSTOR*, https://doi.org/10.2307/1051182. Accessed 26 Jan. 2024.

Ad. D. Džihád mečem bývá představován jako forma fyzického boje. Jde však o legitimní boj spojený s obranou náboženské svobody, muslimové jej mohou užívat v případě hrozeb s cílem ochránit islámské náboženství.

Výraz meč zde nemusí doslovně znamenat válečný konflikt. Většina muslimů je toho názoru, že prvně by měly být vždy užity mírové prostředky a až poté džihád mečem.

Nejčastěji však právě džihád mečem bývá vykládán až příliš doslovně a zneužíván islámskými teroristickými skupinami. Z tohoto pojetí zneužívání džihádu vychází také termín džihádismus. Pojem džihád a džihádismus nelze stavět na stejnou rovinu, jedná se o dva odlišné výrazy. Džihádismus je pojem spíše novější a společností není plně akceptován.

V soudobé literatuře a strategických bezpečnostních dokumentech je džihádismus vnímán nejčastěji jako ozbrojený boj radikálních islamistů, spojený s užitím různých forem násilí. DO určité míry se může jednat o nejkrajnější stupeň prosazování extremistické interpretace islámu za předpokladu užití násilí a jeho legitimizace. Džihádismus, spíše než džihád, je staven na rovinu násilnou a je často interpretován jako svatá válka. Velký vliv na tento globální fenomén džihádismu má internet a sociální sítě. Vlivem těchto nástrojů se džihádismus rozšiřuje napříč světem, aniž by se konkrétní jedinci museli setkávat osobně a je jednoduše dostupný všem.[10]

1.6. Terorismus

1.6.1. Definice pojmu terorismus

Etymologický termín „terorismus“ vychází z latinského *terrere* (hrozit, strašit), používaného jak pro označování teoretické úrovně politické doktríny, tak k rozlišování způsobu reagování nebo postoje, a přípony –ismus.[11] Velký slovník naučný definuje terorismus jako *“Metodu zastrašování politických odpůrců hrozbou a užitím násilí. Smyslem nastolení teroru je vytvořit extrémní psychický nátlak na jednotlivce i skupiny obyvatelstva.” [12]* Tato definice je asi nejobecnějším vyjádřením všeho, co lze pod tento pojem zahrnout.

---

[10] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti.* Vydání 1. Praha: Grada, 2019. 198 stran, 8 nečíslovaných stran obrazových příloh., str. 26

[11] SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránků stávají vlci*. Brno: Vydavatelství Mendelovy univerzity v Brně, 2020. ISBN 978-80-7509-723-1., str. 17

[12] DIDEROT, Denis. *Velký slovník naučný*. Praha: Diderot, 1999. ISBN 80-902723-1-2. str. 1484

Jednotlivé vědní obory definují terorismus různě, samozřejmě, že základ je ale společný. Jako příklad definice politologické bychom mohli uvést:

"Terorismus je politicky motivovaná násilná kriminalita (obzvláště vražda, únosy letadel, braní rukojmích) s revolučním, popř. extremistickým pozadím motivu." [13]

Pro význam samotného slova terorismus existují desítky, ne-li stovky různých definic. Ministerstvo vnitra České republiky definuje terorismus jako organizované použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím mají být splněny politické, náboženské nebo ideologické požadavky jak ve vnitrostátním, tak v mezinárodním měřítku.[14] Pro terorismus má poměrně rozsáhlou definici i český právní řád.

Nejen Česká republika má své definice terorismu, ale i mnoho dalších jednotlivých států či mezinárodních organizací se pokouší o svou vlastní definici terorismu. Například americká vláda terorismus chápe jako „*hrozbu (násilím) nebo použití násilí k dosažení politických, náboženských nebo jiných cílů za pomocí zastrašování, vyvolávání obav a tak dále, namířených proti civilnímu obyvatelstvu*." Ministerstvo zahraničí USA definuje terorismus jako „*politicky motivované násilí ze strany subnacionálních skupin nebo tajných agentů, zaměřené na civilní terče, zpravidla s cílem zapůsobit na publikum.*"[15]

Většina těchto definic jsou definicemi z politologického hlediska, mezi další definice by však zajisté patřilo vymezení pojmu očima sociologa nebo právníka. Naopak definici psychologickou nalezneme jen velice obtížně. Lze si to vysvětlit tím, že problematika fenoménu terorismu stále zůstává v rovině vlád a sociologů. Pravdou je ale i fakt, že se výrazně zvýšil počet studií psychiky konkrétních teroristů od počátku osmdesátých let 20. století. Podobná vymezení a definice bývají většinou vytvořena nezávisle nahlížejícím odborníkem a mají fungovat jako jakýsi rámec např. pro legislativní opatření sloužící k potírání terorismu. Jiný je ale pohled veřejnosti a samotných teroristů na tento pojem.

---

[13] ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie*. Triton, 2002. ISBN 80-7254-305-9., str. 25

[14] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Terorismus*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. 2016. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-terorismus.aspx. [cit. 2024-01-02].

[15] SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránků stávají vlci*. Brno: Vydavatelství Mendelovy univerzity v Brně, 2020. ISBN 978-80-7509-723-1., str. 31

Obecně lze říct, že pohled veřejnosti je z velké míry formován tzv. veřejným míněním a médii, která terorismus většinou zobrazují velice jednostranně.[16]

1.6.2. Historie terorismu

Obecně termín terorismu byl poprvé užit ve čtrnáctém století ve francouzštině, také dílo Vladař od autora Machiavelliho popisuje význam a užití daného pojmu. Konkrétně pak slovo terorismus, jenž by se přiblížilo dnešnímu smyslu, se poprvé objevilo v roce 1798 v dodatku Slovníku Francouzské akademie. Od té doby bylo až do druhé poloviny dvacátého století používáno různě.

V politickém boji nejde o žádnou novinku, terorismus známe z dob Velké francouzské revoluce či některých proudů boje za sebeurčení evropských národů v 19. století (anarchismus).[17]

Přesto dodnes neexistuje jednoznačná definice terorismu. Protistátní terorismus, také terorismus politický, má svůj historický vývoj v čase, který se dá rozdělit do pěti hlavních částí vývoje.

Těmito etapami jsou raný terorismus, terorismus v 19. století a na počátku 20. let, antikoloniální a etnoseparatistický terorismus, terorismus 60. a 70. let 20. století a současný terorismus.

Raný terorismus se vyznačuje tím, že skupiny spojované s terorismem jsou motivovány náboženskými pohnutkami a primitivními zbraněmi. I během tohoto období operovaly určité formy teroristických skupin. Za zmínku stojí židovská náboženssko-politická skupina zélótů-sikarů, indická hinduistická sekta thugové a asasíni z oblasti Perského zálivu.

Terorismus v 19. století a na počátku 20. století je etapa tzv. sekulárního terorismu. Období, kdy se začaly objevovat nové pohnutky teroristů. Jedním z důvodů bylo přetrvávající antimonarchistické naladění po celé Evropě. K tomu přispěly i ideje Karla Marxe, opakem mu v tomto ohledu byly hnutí anarchistické a nejvíce se projevovaly v Rusku. Význam pojmu terorismus byl v tomto období rozšířen i na terorismus individuální. Nejznámější aktér individuálního terorismu z tohoto prostředí a zastánce anarchistické revoluce byl Petr Kropotkin.

---

[16] ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie.* Vyd. 1. Praha: Triton, 2002, 166 s. Psychologická setkávání, 3. ISBN 80-7254-305-9., str. 27

[17] ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie.* Vyd. 1. Praha: Triton, 2002, 166 s. Psychologická setkávání, 3. ISBN 80-7254-305-9., str. 22

V Americe se také potýkala s problémem terorismu a nejvýraznější organizací, po americké občanské válce, byla ultrapravicová teroristická skupina Ku-Klux-Klan (KKK). V Makedonii ke konci 19. století a počátku 20. století vznikla také známá Vnitřní makedonská revoluční organizace (VMRO).

Antikoloniální a etnoseparatistický terorismus bývá spojován s koncem první světové války a obdobím rozpadu evropských koloniálních říší.

Teroristické organizace se vytvářely s cílem osvobodit určité území od nadvlády cizího státu a zároveň vytvořit stát nový. Tyto organizace však nemusí mít jako jediný motiv osvobození, ale mohou se doplňovat o jiné prvky, běžné jsou náboženské či ekonomické.

Častým znakem tohoto období terorismu je, že určitá menšina se cítí být utlačována ze strany většiny, kterou v této době často představuje nějaká větší koloniální velmoc. Také je to nejasnost mezi stranami, protože jedna strana považuje teroristickou skupinu či jednotlivce za teroristu či hrozbu a druhá strana jej naopak pokládá za osvoboditele. Teroristická organizace, která je typickým příkladem pro antikoloniální a etnoseparatistický terorismus je Irská republikánská armáda (IRA), ta se snažila o dosažení nezávislosti Irska a stála tedy proti Velké Británii. Dále proti Velké Británii stály teroristické organizace i v Indii, jednou z nich byl například Indický národní kongres (INC).

V Alžírsku se zformovala Fronta národního osvobození (FNL), ta stála proti Francii a lze ji zařadit mezi nejbrutálnější teroristické organizace své doby.

Terorismus 60. a 70. let 20. století je důsledek vietnamské války. Po skončení této války vzniká třetí vlna levicové ideologie. Podstatou tohoto období byl mezinárodní nesouhlas s přítomností Ameriky ve Vietnamu. Během 60. a 70. let se ke klasickým metodám teroristických útoků přidaly metody zcela nové a doposud nepoužívané, například únosy letadel a také začala řada skupin operovat mimo území svého vzniku.

Známou teroristickou skupinou vycházející z ultralevicových pozic jsou italské Rudé brigády (BR). Svou činnost staví na ideologii marxismu-leninismu.

V Latinské Americe se v tomto období projevoval terorismus téměř v každé zemi, převážně se jednalo o revoluční hnutí. Vrcholně se projevovala činnost hnutí Tupamaros v Uruguayi.

Současný terorismus bývá vyznačován náboženskou vlnou terorismu. Nejvýznamnější náboženství pro současný terorismus je islám, není však jediným náboženstvím spojovaným s terorismem. Teroristické skupiny s náboženským motivem se začaly objevovat v 80. letech. Těmi jsou například Islámský džihád, palestinský Hamás nebo iránský Hizballáh. V 90. letech vznikla nejznámější teroristická skupina Al-Káida. Do etapy současného terorismu řadíme také nový typ terorismu. Pro nový typ terorismu je typická ochota pro sebeobětování, snaha dosažení hromadného ničivého účinku, specifická organizace a nepoznatelnými cíli. Často také mesiášské poslání organizací, extrémní výklad určité náboženské víry, přesvědčení o své vyvolenosti a černobílé vidění světa.

Politická agenda či cíle organizací nového terorismu nebývají jasně formulované. Cílem je zabít co nejvíce lidí, způsobit rozsáhlé materiální škody a hospodářské ztráty.[18]

1.6.3. Typologie terorismu

Všechny jevy, které můžeme obecně terorismem nazývat, můžeme rozdělit do několika skupin podle určitých hledisek.

Mezi základní způsoby klasifikace patří dělení podle ideologie terorismu, cíle terorismu, cíle teroristického násilí a historického původu teroristických skupin.[19]

Podle ideologie terorismu můžeme terorismus rozdělit na ultralevicový terorismus; ultrapravicový terorismus; nacionalistický, etnický a teritoriální; náboženský terorismus; ekologický terorismus; monotematický terorismus a další případné varianty terorismu.[20] Cíle terorismu s ideologií logicky souvisí. Teroristé si volí cíl podle svého přesvědčení, nebo přejímají určitou ideologii kvůli cílům, kterých se snaží dosáhnout. Výhodou tohoto dělení je jasné určení terorismu podporovaného státem a terorismu protistátního.[21]

Podle původu a aktérů terorismu se terorismus rozděluje na státní a proti státu. Státním terorismem je myšleno teror státu, tedy totalitní stát v době míru. Podstatou je politický zločin, neexistence opozice nebo politické plurality a složky tajné bezpečnosti.

---

[18] *Terorismus: pokus o porozumění.* Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 345 s. Knižnice Sociologické aktuality, sv. 20., str. 52-67

[19] *Světový terorismus: encyklopedie.* České vyd. 1. Praha: Svojtka & Co., 2001., str. 183-186

[20] SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránků stávají vlci*. Brno: Vydavatelství Mendelovy univerzity v Brně, 2020. ISBN 978-80-7509-723-1., str. 34

[21] *Světový terorismus: encyklopedie.* České vyd. 1. Praha: Svojtka & Co., 2001., str. 183-186

Terorismus proti státu je takový, který se snaží změnit stát v celé své podstatě a přetvořit jej v stát nový nebo usiluje o změnu systému vlády. Může být levicový i pravicový.[22]

1.6.3.1. Typologie terorismu podle typu

Bioterorismus je založen na používání biologických zbraní. Ty byly v minulosti spojovány spíše jen s válečnými konflikty. Týká se úmyslného uvolňování toxických biologických činitelů, které poškozují a terorizují civilisty z politického nebo jiného důvodu. Některé látky, které by mohly být použity k teroristickému útoku, jsou anthrax, mor, tyfus a další.[23]

Ekoterorismus je násilí páchané v zájmu životního prostředí. Častá je sabotáž majetku s důsledkem ekonomických škod v průmyslovém odvětví, které aktéři považují za škodlivé pro životní prostředí nebo zvířata. Mezi objekty útoků patří například podniky pracující s kožešinami, podniky zabývající se těžbou dřeva nebo laboratoře, které užívají zvířata k výzkumu.[24]

Kybernetický terorismus využívá informační technologie k útoku na civilisty. Předmětem kybernetických teroristických útoků jsou informační technologie, jako jsou například počítačové systémy a telekomunikace. Zároveň i samotné teroristické útoky jsou prováděny prostřednictvím počítačových sítí.[25]

Masová střelba je forma terorismus, při kterém dojde k násilí použitím střelných zbraní, následkem toho zemře větší množství osob. Událost, kdy aktér aktivně používá zbraň s účelem zabití v místě, kde se zdržuje větší počet osob.

Musí se však jednat o střelnou zbraň. Americká FBI ve své definici neuvádí minimální počet obětí pro určení masové střelby.[26]

Náboženský terorismus je forma terorismu, ve které se v prvé řadě propojuje náboženství s násilím. Propojení násilí a náboženství je velmi komplikované a sahá hluboko do historie a tradic jednotlivých náboženství.

---

[22] ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie.* Vyd. 1. Praha: Triton, 2002, 166 s. Psychologická setkávání, 3. ISBN 80-7254-305-9., str. 31-35

[23] Kortepeter, Mark G., et al. “Bioterrorism.” *Journal of Environmental Health*, vol. 63, no. 6, 2001, pp. 21–24. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/44528677, [cit. 2024-01-02].

[24] Loadenthal, Michael. “‘Eco-Terrorism’: An Incident-Driven History of Attack (1973–2010).” *Journal for the Study of Radicalism* 11, no. 2 (2017): 1–34. https://doi.org/10.14321/jstudradi.11.2.0001, [cit. 2024-01-02].

[25] *Kybernetický terorismus, Kyberterorismus*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/kyberneticky-terorismus-kyberterorismus.aspx. [cit. 2023-11-18].

[26] *Mass shooting*. Online. Britannica. 2024. Dostupné z: https://www.britannica.com/topic/mass-shooting. [cit. 2023-11-20].

Tento typ terorismu je nejčastěji spojován s Islámským náboženstvím, není však jediné, se kterým jsou spojovány teroristické útoky. V historii jsou zaznamenány křesťanské teroristické útoky, židovské teroristické útoky a další. Motivací je víra.[27]
Nacionalistický terorismus v určitých formách také nazýván separatistický terorismus usiluje o sebeurčení v nějaké formě, ta může být v různém rozmezí. V nejmenším měřítku se může pojednávat o vytvoření autonomie nebo v největším měřítku o vytvoření samostatného, suverénního státu.
Bývá spojován s národní, etnickou, náboženskou nebo jinou identifikační skupinou a pocitem mezi členy této skupiny, že se cítí být utlačováni.[28]

[27] Gregg, Heather S. "Defining and Distinguishing Secular and Religious Terrorism." *Perspectives on Terrorism* 8, no. 2 (2014): 36–51. http://www.jstor.org/stable/26297135, [cit. 2023-11-20].
[28] ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie.* Vyd. 1. Praha: Triton, 2002, 166 s. Psychologická setkávání, 3. ISBN 80-7254-305-9., str. 38

2. Islám

Islám je nejmladší monoteistické náboženství a zároveň je druhým největším světovým náboženstvím. Už od nepaměti se lidé snaží pochopit svět, život na něm, přírodní jevy, stejně tak jako smrt a případný život po něm. Islám se svým věřícím snaží nabídnout odpovědi na tyto otázky. Nezabývá se jen otázkami jsoucna a všeho bytí, součástí islámu je i propracovaný právní systém, známý pod názvem Šarí´a, ale také rozsáhlý soubor kulturních vzorů, které určují hodnotové orientace muslimů a udávají jejich životní styl.[29]

2.1. Počátky islámu

Počátky Islámu se zrodily v Arábii současně se zrozením proroka Muhammada. Arábie v době narození proroka Muhammada představovala ideální prostředí pro zrození nového náboženství. Ve své podstatě se nejednalo o úplné zrození, spíše jako o znovuzrození a vývoj starověkého mezopotámského náboženství a jeho moudrostí. Arábie byla vhodným prostředím pro vývoj Islámu, jelikož právě zde byly uchovávány odkazy mezopotámského náboženství v největší míře bez jakéhokoliv vlivu Egyptské, Řecké nebo Zoroastriánské kultury.[30]

Prorok Muhammad působil v letech 570-632 n. l. převážně v Mekce, kde se také narodil, zde však jeho prorocké poslání neneslo příliš velkého úspěchu, místní obyvatelé jej napadali a vysmívali se jeho pokusům hlásat víru v jediného boha. Právě nepřátelské počínání spoluobyvatel donutilo Muhammada a další příznivce Islámu, přesídlit se do jiného města. Ti se usídlili ve městě Játribu, později přejmenovaném na Medínu, kde se mu dostálo většího uznání. *Stal se zde uznávanou hlavou nového, nadkmenového nábožensko-politického společenství, ummy. Do konce svého života Muhammad dovedl islám k triumfu na celém Arabském poloostrově.*[31] Stěhování proroka Muhammada z Mekky do Medíny mělo pro budoucnost islámského náboženství mnohem větší význam než jen přesídlení Muhammada k úspěchu. Islámu má i pro tuto cestu vlastní název hidžra, první symbolická a osudná cesta.

---

[29] VONDRA, Alexandr, Alena MIZEROVÁ a Oldřich NEUŽIL. *Islám a jeho svět*. Brno: Moravské zemské muzeum, 1995, s. 11. ISBN 80-7028-075-1. Dostupné také z: https://ndk.cz/uuid/uuid:41543cc0-4e2b-11e8-98e3-5ef3fc9bb22f

[30] AL FĀRŪQĪ, ISMAʿĪL R., and Imtiyaz Yusuf. "Islamic History." In *Islam: Religion, Practice, Culture & World Order*, 91–97. International Institute of Islamic Thought, 2012. https://doi.org/10.2307/j.ctvkc67zd.27, [cit. 2024-01-20].

[31] VONDRA, Alexandr, Alena MIZEROVÁ a Oldřich NEUŽIL. Islám a jeho svět. Brno: Moravské zemské muzeum, 1995, s. 11. ISBN 80-7028-075-1. Dostupné také z: https://ndk.cz/uuid/uuid:41543cc0-4e2b-11e8-98e3-5ef3fc9bb22f

Od této konkrétní události se počítá islámský kalendář.[32] Desátý rok islámského kalendáře vykonal Muhammad znovu pouť do Mekky, tato pouť se stala symbolickým aktem pro každého muslima. A tedy každý dospělý a duševně zdravý muslim by měl alespoň jednou během svého života vykonat tuto pouť. Pokud je pouť vykonána dostává se mu čestného přívlastku *hádždž*.[33]

Muslimové věří, že Muhammad byl zvolen a požehnán zjeveními k vytvoření nového autentického Božího slova, jelikož již vytvořené svaté písmo judaismu či křesťanství považují za nesprávné. Muhammad měl tedy vytvořit svaté písmo nové a správné, to se mělo stát základem víry a řádu věrně podle vůle Boží. Svou úlohu prorok splnil a vznikl tak Korán. Korán uznal křesťany i židy, lidem knihy, a tak jim přiznává ryzost pravdy, konečnou podobu božího zjevení si však nárokuje a tím tak překonává učení starší.[34]

Po skonání proroka Muhammada se naskytla nová otázka, a to otázka nástupnictví.

Odpověď na tuto otázku není vyřešena dodnes, jelikož na spor o tom, kdo by měl být nástupcem neboli muslimským vládcem chalífou, pohlíží jinak odvětví Šíitských muslimů a jinak Sunnitští muslimové. Prorok Muhammad jmenoval před svou smrtí nástupcem Alího ibn Abí Talíba, ten v tomto odkazu pokračoval a svým nástupcem jmenoval svého nejstaršího syna a ten zase svého bratra. Šíité tedy věří, že vedení by se mělo předávat z generace na generaci a vedení by tak mělo zůstat v původní prorokově rodné linii. Sunnité naopak zastávají názor, že jmenování svého nástupce prorokem nesouviselo s jeho rodnou linií, ale s nástupcovými schopnostmi vést lid. Následovník by měl dle jejich názoru být zvolen skupinou starších z Medíny.[35]

---

[32] Mendel, Miloš. Hidžra: náboženská emigrace v dějinách islámských zemí. Vyd. 1. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2006. 386 s. ISBN 80-85425-58-0.

[33] BLAŽEJOVÁ, Michaela, Miloslav MUTÍNSKÝ a Helena PAVLINCOVÁ. Slovník: judaismus, křesťanství, islám. Praha: Mladá fronta, 1994, s. 374. ISBN 80-204-0440-6. Dostupné také z: https://ndk.cz/uuid/uuid:294f4280-269d-11e6-8145-5ef3fc9bb22f, str. 374

[34] VONDRA, Alexandr, Alena MIZEROVÁ a Oldřich NEUŽIL. Islám a jeho svět. Brno: Moravské zemské muzeum, 1995, s. 13. ISBN 80-7028-075-1. Dostupné také z: https://ndk.cz/uuid/uuid:417cac50-4e2b-11e8-98e3-5ef3fc9bb22f, str. 13

[35] MELICHAŘÍK, Zdeněk. *Efektivní adaptace začínajících učitelů na požadavky školské praxe*. PDF. 2016.

2.2. Základy islámu

Základem islámského náboženství je Korán. *Pro muslimy je Korán (Recitace) Slovem Božím (Kalám Alláh) zhmotněným do Knihy (Kitáb Alláh), kterou Stvořitel seslal lidem skrze dva prostředníky, anděla Gabriela a Muhammada*.[36]

Svaté písmo je pro ně absolutní a vychází z něj celý jejich život, jelikož Korán nekáže pouze o náboženství, ale upravuje i zákony, vznik práva či organizaci muslimské společnosti. Tato kniha je považována za věčnou a její podstata je spojena s Bohem Alláhem, ten u sebe uchovává originál knihy, ta nese název Matka knihy. Korán je tedy pouhou kopií této knihy a jeho stáří se nespojuje s originálem, ta je totiž starší než samotné dějiny.

Vznik knihy nesouvisel nijak s člověkem, jako tomu bylo u jiných náboženství například u křesťanství, ale prorok Muhammad byl pouhým zprostředkovatelem víry a slovo boží lidem jen předával, bez toho, aniž by do něj jakkoliv zasahoval. Dokonce existují tvrzení o tom, že Muhammad byl analfabet, která by měla potvrzovat skutečnou ryzost vytvoření Koránu bez prorokova vlivu.

Korán je napsán v arabštině, tu pro svaté písmo vybral sám Alláh, jenž zvěstuje právě arabský Korán. Jakýkoliv pokus o přeložení Koránu do jiného jazyka byl v minulosti považován za neplatný a zároveň trestán. Jediná arabština je v případě islámu považovaná za božský jazyk.

Dnes už je zákaz překládání Koránu překonán, ale ne však úplně. Předkládat se může pouze mezi ne Araby, a nejedná se pak o překlad doslovný, ale pouze o překlad smyslů veršů.[37]

Islám má svých pět pilířů, na kterých se zakládají povinnosti každého muslima, a podle nich by se měl muslim chovat a všechny je dodržovat.[38]

Prvním z těchto pilířů je Šaháda (výpověď víry) neboli vyznání jednoty Boha. V koránu je uváděna konkrétně. *„Alláh je jeden! Boha, který se nemá žádného druha, známý též jako Bismillah.“*[39] (Korán 112:1-4)

---

[36] LAURENT, Annie. *Islám: pro ty, kdo o něm chtějí mluvit, ale zatím o něm mnoho nevědí.* Překlad Marie BENÁKOVÁ. V Praze: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 247 stran., str. 21

[37] LAURENT, Annie. *Islám: pro ty, kdo o něm chtějí mluvit, ale zatím o něm mnoho nevědí.* Překlad Marie BENÁKOVÁ. V Praze: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 247 stran., str. 21-23

[38] Kirby, Zamyat. *Middle East Studies Association Bulletin* 31, no. 2 (1997): 198–99. http://www.jstor.org/stable/23061463, [cit. 2024-01-21].

[39] Korán 112:1-4

Druhým pilířem je Salát (modlitba), pro muslimy je to každodenní modlitby směrem k Mekce, ta má být vykonána během dne pětkrát. *„O zachovávejte modlitbu a zakazujte pohoršení.“*[40] (Korán 29:45)

Třetím pilířem islámu je Zakát (almužna), je to myšleno jako poskytování finanční podpory potřebným. Korán tuto povinnost vyjadřuje následně *„A ti, kteří vydávají své jmění na boží cesty, potom následně nejedou za tím, co vydali, ani nepřinášejí potupu, ale vydávají odměnu od svého Pána, nemají bát se žádného ztrátce.“*[41] (Korán 2:262)

Čtvrtým pilířem islámu se nazývá Saum (půst během měsíce Ramadanu). Pro muslimy to znamená zdržovat se jídla, pití a dalších světských potěšení během denních hodin v měsíci Ramadanu. Některé muslimské odvětví si půst vykládají tak doslovně, že by člověk během dne neměl spolknout ani vlastní slinu, aby Saum neporušil. *„Ó vy, kteří věříte, nařízen vám byl post, jako byl nařízen těm, kteří byli před vámi, abyste se báli Boha.“*[42](Korán 2:183)

Pátým a posledním pilířem je již výše zmiňovaná Hadždž (poutní cesta do Mekky). Není to tedy jen pouť samotná, kterou musí každý zdravý muslim, alespoň jednou během života vykonat, ale jsou to i různé obřady, které se během této poutě plní. V Koránu je to vyjádřeno takto *„A oznamte lidem poutní cestu; a oni přijdou k tobě chůzí i na všech šlépějích i při jízdě na vysokohřebčím dobytku; přijdou ze všech vzdálených míst.“*[43] (Korán 22:27)

[40] Korán 29:45
[41] Korán 2:262
[42] Korán 2:183
[43] Korán 22:27

3. Islámský terorismus

Islámský terorismus je forma politického násilí, která využívá interpretaci islámské ideologie k ospravedlňování a legitimizaci útoků namířených proti nevinným civilistům, vládám, nebo jiným skupinám s cílem dosáhnout politických, náboženských či sociálních změn. Tato forma terorismu často zdůrazňuje radikální výklad náboženských textů a může být spojena s organizacemi či skupinami, které se hlásí k islámu a používají ho jako prostředek k vyjádření svých politických názorů. Velmi složité je v případě islámského terorismu rozlišovat mezi politickými a náboženskými cíli, tyto dvě oblasti jsou velice často vzájemně propojeny. Islámský terorismus kombinuje interpretaci náboženských textů s politickým programem, ten může vyvíjet snahu o ustanovení práva šaría, jelikož i to je nedílnou součástí islámského náboženství. Běžným znakem bývá odpor vůči západnímu vlivu nebo v určitých případech až snaha o vytvoření nějaké formy islámského státu. Náboženská ideologie může být nástrojem pro dosažení výše zmíněných politických cílů.[44] Tyto teroristické cíle vychází již z tradičního islámského učení. Pojetí islámské koncepce státu je propojení politického systému s náboženstvím. Podle islámu by měla být země, jejíž obyvatelstvo je zcela nebo většinově muslimské, spravována státem, který se o islám opírá a platným právním systémem může být jedině ten, jenž se řídí právem šaría.[45]

Vhodnou otázkou k tématu islámský terorismus je, jak islám vnímá násilí a zda jej ospravedlňuje. Islám vznikal jako revoluční náboženství, jehož šíření bylo původně nenásilné. Na rozdíl od jiných náboženství, která často potlačovala věrouku odlišnou od své vlastní, muslimové tolerovali existenci jiných vír. Islám uznává proroky křesťanství a judaismu, ale pro muslimy zůstává Muhammad nejpravdivějším prorokem. Původní islám se šířil nabízením lepší cesty, nikoli vnucováním.

Muslimové, kteří získali území pod svou nadvládou, dávali i Židům a křesťanům šanci dosáhnout vysokých postů a žít běžným životem, pokud přijali, že jejich vůdci mají jiné vyznání. Tyto formy soužití již však v současnosti nejsou vždy praktikovány.

---

[44] DUFKOVÁ, Ivana a ZLÁMAL, Jiří. *Policie a terorismus*. Praha, 2004., str. 24

[45] LAURENT, Annie. *Islám: pro ty, kdo o něm chtějí mluvit, ale zatím o něm mnoho nevědí.* Překlad Marie BENÁKOVÁ. V Praze: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 247 stran., str. 77

Korán sice uznává křesťanství i judaismus jako lid Knihy, ale pouze jako potenciální věřící, kteří mají šanci se změnit a uvěřit v pravou víru a tím je právě islám. Objevuje se i utlačování křesťanských či židovských občanů v islámských zemích.

Jednou z muslimských povinností je konat dobro, bojovat za něj a odhalovat zlo. Muslim by měl být ochoten obětovat život za Boha, protože muslimové jsou na světě, aby poznali život a po něm se vrátili zpět k Alláhovi. Součástí muslimského života je zlepšení lidstva, a to snahou o dosáhnutí vhodného cíle, kterým je šíření islámského náboženství.

S touto problematikou je spojován již na začátku zmiňovaný džihád. V tomto případě je džihád rozdělen na Velký džihád, jenž je namířen vůči osobě každého muslima, jedná se o duchovní očištění a upevnění víry všech muslimů a Malý džihád, který se vztahuje k vnějšímu světu, může jít o kázání islámu, vzdělávání a jiné prvky rozšiřování islámu napříč světem. Lze říci, že muslim může pro tyto cíle obětovat vlastní život. Chybně nahlíženo je však na džihád nahlíženo západní kulturou a džihád bývá popisován jako „svatá válka“. Korán však takový typ násilí odmítá. Korán schvaluje násilí v jediném případě, a to, když je islámské náboženství ohrožováno. Užít jej muslimové mohou jedině, pokud byly všechny předchozí možnosti vyčerpány a byly neúčinné.[46]

Teroristické organizace však, i přes tvrzení ohledně užití násilí uvedené v Koránu, využívají doslovný výklad Koránu k ospravedlňování násilných teroristických útoků. Stejně tak jak se muslimové odvolávají na Korán ve prospěch mírumilovného islámu, tak je tomu i v opačném případě. Nelze tedy doslovně určit, zda Korán násilí schvaluje nebo neschvaluje, jde spíše o jeho interpretaci a výklad určitého jednotlivce.

Už jen na základě právního rozdělení světa podle Alláha je svět rozdělen na dvě části. Domov islámu, kde převládá mír a domov války, kde převládá bezvěrectví, a muslimové jsou povinni do něj přinášet své náboženské poselství. Tato myšlenka lze pojmout různými způsoby a teroristé si jej přizpůsobí podle svého. K tomu přispívá i pojem mučednická smrt. Korán propojuje džihád a mučednictví.

[46] HÜBSCH, Hadayatullah. *Fanatičtí bojovníci ve jménu Alláha: kořeny islámského teroru.* Překlad Monika MACKOVÁ. České vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2002. 123 s., str. 14

Sebevražda jako taková je sice Koránem zakázána, ale pokud jde však o sebevraždu s účelem posloužit islámu nebo ve spojení s šířením islámu, nejedná se pak o sebevraždu, ale o sebeobětování ve jménu islámu. Muslim, jenž zemře takovým způsobem, má po smrti právo na titul mučedníka.[47]

Obecně lze tedy říci, že na otázku násilí ve spojitosti s islámem neexistuje jednotná odpověď. Tato problematika je velice složitá a nelze na ni ve své podstatě odpovědět. V této práci se však jedná pouze o to, zda si teroristické organizace mohou vykládat islám svým způsobem tak, že jejich jednání je stále ospravedlňováno náboženstvím a vedou svým způsobem „svatou válku“. V Koránu je mnoho veršů, jenž navádějí muslimy k užití násilí, pokud si je člověk vykládá doslovně, může je následně používat jako omluvu pro své násilné jednání stejně tak jako jej jiní mohou užívat k mírumilovnému šíření islámu.

3.1. Islámské teroristické organizace

V této kapitole budou charakterizovány vybrané teroristické organizace. Budou představeny významné osobnosti, které jsou spojovány s těmito organizacemi, popsány jejich motivace a zasazeny do historického kontextu jejich vzniku.

3.1.1. Al-Qa’ida

Vznik Al-Qa’idy je spojován s válkou v Afganistánu, a tedy s vpádem Sovětského svazu do Afganistánu. Vznik a formace Al-Qa’idy měla různé fáze a změny svých podob během let. První náznaky vzniku této teroristické organizace byly zaznamenány v letech mezi 1989 až 1996. Jednalo se tedy o jakousi první fázi vzniku Al-Qa’idy. V této fázi šlo však pouze o předvoj pozdější formy teroristického uskupení. Představovali jej aktivisti, kteří se zapojili do války proti Sovětským vojskům. Často operovali nezávisle na sobě. Až později se v Súdánu vytvořilo středisko, kde se plánovaly různé teroristické útoky na obranu Afganistánu. Časem v druhé fázi vývoje začala Al-Qa’ida seskupovat a podporovat jednotlivé islámské teroristické organizace z celého světa. V této fázi už se Al-Qa’ida zaměřila na výcvik svých členů ve speciálních tréninkových táborech a vytvářela si tak nové vycvičené teroristy, kteří se učili nejen teroristické techniky, ale také techniky povstaleckého válčení.

[47] LAURENT, Annie. *Islám: pro ty, kdo o něm chtějí mluvit, ale zatím o něm mnoho nevědí.* Překlad Marie BENÁKOVÁ. V Praze: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 247 stran., str. 65

Jednalo se tedy o fázi vytváření vycvičené organizace a shromažďování, co největšího počtu teroristických aktérů. V poslední fázi svého vývoje se Al-Qa'ida proměnila v konkrétní metodologii a stala se inspirací pro jiné teroristické organizace.

V čele Al-Qa'idy se ustavil v počátcích Usáma bin Ládin, ten se stal jejím vůdcem okolo roku 1995. Již před vytvořením této teroristické organizace podporoval a byl součástí určitých organizacích, jež se angažovaly v Afgánské válce. Základy své ideologie a myšlenky převzal od svého mentora Abdulláha Azzama, který se zasloužil o rozšíření džihádu v Afganistánu. [48] Usáma bin Ládin byl zodpovědný za největší teroristický útok na civilisty v historii, který se stal 11. září 2001. Po této události se stal nejhledanější osobou a Al-Qa'ida se stala nejnebezpečnější organizací. Právě s touto událostí se rozšířila hrozba náboženského, konkrétně islámského, terorismu. Předtím byla tato hrozba vnímána spíše jako možná než jako skutečná. Po této události se musel Usáma bin Ládin ukrývat a vedl tak Al-Qa'idu z exilu. V roce 2011 byl zabit americkou armádou a jeho nástupcem se stal Ajman az-Zawáhirí, který byl údajně zabit v roce 2022.[49]

Každá teroristická organizace musí mít určitou ideologii nebo ideu, se kterou pracuje, aby měla motivační faktor pro své stávající či budoucí členy. Ideologie, na kterých položila Al-Qa'ida své základy, byla převážně vytvořena jejími vůdci. Velký vliv na ni měl hlavně Usáma bin Ládin. Ideologie Al-Qa'idy byla především formována džihádisticko-salafistickými názory, což je již výše zmiňováno, ale pro zopakování se jedná o směr založený na doslovném výkladu Koránu. V rámci názorů Usáma bin Ládina se zdůrazňuje absolutní oddanost a upnutí k džihádu, který je chápán jako svatý boj. Tato ideologie spojuje náboženství s politickým angažováním a vytváří pevnou vazbu mezi náboženskými přesvědčeními a aktivním bojem. Jejich koncept džihádu představuje nejen vojenský odpor, ale také absolutní oddanost a upnutí se k této věci.

[48] Bakker, Edwin, and Leen Boer. "Al-Qaeda." *The Evolution of Al-Qaedaism: Ideology, Terrorists, and Appeal*, Clingendael Institute, 2007, pp. 7–24. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep05450.5. Accessed 26 Jan. 2024.

[49] International Institute for Counter-Terrorism (ICT). *The Death of Osama Bin Laden — Interview with ICT Senior Researchers*. International Institute for Counter-Terrorism (ICT), 2012. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep25875. Accessed 28. Jan. 2024

Hlavním nepřítelem Al-Qa'idy se stala Amerika a celkově americká společnost. Důvodů k tomu měla Al-Qa'ida hned několik, například nesouhlasila s americkou zahraniční politikou a zasahování Spojených států v afghánské válce, přítomnost amerických vojáků byla vnímána jako útoky na muslimské země a jejich obyvatele. Jako další důvod může být uvedena i podpora Izraele, jelikož Al-Qa'ida tento vztah vnímala jako proti muslimský. Celkově tedy Al-Qa'ida vnímala Ameriku jako nepřátelský systém vůči islámu a muslimským národům. Jednalo se tedy nejen o náboženské rozpory, ale i o rozpory politické a ideologické.

Al-Qa'ida tak transformovala původně lokální problém na globální hrozbu, čímž si získala jak pozornost, tak podporu lidí s podobnými myšlenkami po celém světě. Jejich vizí se stala globalizace konfliktu, kdy se lokální problémy stávají součástí širšího boje, kde Al-Qa'ida vidí svou roli v prosazování svých islámských ideálu.[50]

3.1.2. Islámský stát

Islámský stát, známý také jako Daesh, je extremistická teroristická organizace, která vznikla v průběhu syrské občanské války a iráckého konfliktu.

Počátky teroristické organizace Islámského státu (dále jen IS) se pojí s osobou Abú Mus'aba az-Zarqáwím, ten založil první organizace, z nichž se později vyvinul IS. Az-Zarqáwí získal své bojové zkušenosti podobně jako Usáma bin Ládin a to v Afghánistánu. Klíčovou událostí byla opět válka, stejně jako v případě výše zmíněné Al-Qa'idy, jednalo se však o válku v Iráku. Az-Zarqáwí se stal proslulým díky svým metodám, k těm patřily například sebevražedné bombové atentáty nebo stínání hlav zajatců. Tím k sobě přitáhl i pozornost Al-Qa'idy, pod kterou začal IS v určité formě operovat.

Další významnou osobností, která se pojí se vznikem IS je Abú Bakr al-Baghdádí. Ten se do čela organizace postavil v roce 2010, poté co byli jeho předchůdci usmrceni během amerického náletu. Al-Baghdádí využil v následujícím roce nepokojů, jenž vypukly v sousední Sýrii, se kterou IS v Iráku později velice blízce spolupracoval. Sýrie byla pro IS klíčovou, jelikož právě odtud pocházelo mnoho džihádistů, které IS využíval ve svůj prospěch.

[50] Rabasa, Angel, et al. "Al-Qaeda's Ideology and Propaganda." *Beyond Al-Qaeda: Part 1, The Global Jihadist Movement*, RAND Corporation, 2006, pp. 7–22. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/10.7249/mg429af.10. Accessed 28 Jan. 2024.

Nejpodstatnějším momentem al-Baghdádího však bylo přejmenování své organizace na Islámský stát v Iráku a Levantě a vymanění IS z područí Al-Qa'idy. Mezi těmito organizacemi následně vznikl velice vyhrocený spor o ideologickém směřování džihádismu.

V roce 2014 se IS stát prohlásil chalífátem, a právě Abú Bakr al-Baghdádí byl ustaven prvním chalífou IS.

Cílem IS, jak už je pochopitelné i z jeho názvu, je ustanovit samostatný Islámský stát s čistě muslimským obyvatelstvem neboli chalífát. Ten by měl být založen na ústavě opírající se o Islám a vše by v něm mělo být řízeno podle islámského náboženství. IS má své ideální představy o tom, které státy by měly být součástí chalífátu, ty se pohybují nejen v oblasti Asie ale i v oblasti Afriky. Jednalo by se o sjednocení všech států, ve kterých je vyznáván převážně islám. Pokud by byly snahy IS úspěšné, zabíral by chalífát větší část jak Afrického území, tak i větší část Asie. IS byl první úspěšnou organizací současnosti, které se realizace chalífátu úspěšně povedla, ačkoli v menším měřítku, než by si IS představoval. Z hlediska džihádismu je to však poměrně zásadní úspěch. IS je totiž schopen ovládat a účinně spravovat území, které je vhodné svou strategickou polohou a také má pod kontrolou významné přírodní zdroje. Otázkou je tedy, v čem spočívá strategie IS. Hlavním faktorem je brutalita, IS stavěl svůj růst převážně na užívání násilí, k tomu dopomohlo i podmanění si iráckých a syrských sunnitských kmenů. Brutalita nebyla však jedinou strategií IS. Ve městech, které ovládl IS se vždy zlepšila administrativa a celkově správa města a až poté, když začali být obyvatelé spokojení, se zavedly přísná omezení a opatření. Proti nim se však část obyvatelstva bouřila, ale stále se jednalo o menšiny, kterých byl IS schopný se zbavit. Většina obyvatel zůstávala spokojená, museli sice dodržovat určitá omezení, ale to pro ně nebylo nic nového a řád, který IS ustanovil, byl pro ně většinou důležitější a přínosnější.[51]

Ideologie IS kombinuje různé prvky a interpretaci islámu. Podobně jako Al-Qa'ida je IS spojován se salafistickým hnutím, které se snaží navrátit k praxi a učení tří prvních generací muslimů. IS se však drží radikální interpretace salafismu a propaguje násilné uskutečněné své vize.

[51] BERÁNEK, Ondřej, ed. a OSTŘANSKÝ, Bronislav, ed. *Islámský stát: Blízký východ na konci časů.* Vydání první. Praha: Academia, 2016. 294 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh. Orient, sv. 29., str. 19-26

Opět se zde objevuje džihád jako posvátná povinnost muslimů. V případě IS se jedná o ozbrojený boj za obranu a rozšiřování islámu, k dosažení svých cílů užívají násilné prostředky. IS vytvořil a šířil i několik průvodců a manuálů džihádu. Obsahovaly například návody na provádění teroristických útoků, jak používat různé zbraně a také propagandu.

Tyto manuály měly význam i pro potenciální sympatizanty. Velice důležitým prvkem ideologie IS je vytvoření již výše zmiňovaného chalífátu. Vytvoření samostatného islámského státu a podřízení všech muslimů je významným motivačním faktorem pro mnohé extremisty. IS vykazuje také prvky wahhábismus, jedná se o konzervativní a puritánský směr islámu. Právě na puritánském životním stylu lpí IS, zdůrazňuje se morální čistota a jednoduchost v chování i oblékání. Lze zmínit také striktní a správná interpretace islámu, na které si IS zakládá.[52]

IS je známý i pro svůj extrémní a radikální přístup k ostatním muslimů, zejména k těm, kteří se odlišují od jeho vlastní interpretace islámu. K šíitům, kteří jsou právě druhou hlavní islámskou větví, se IS staví s nesmiřitelným nepřátelstvím a považuje je za heretiky. Pro IS jsou šíité považování za odchýlené muslimy od správné islámské cesty a často jsou cílem násilí a pronásledování. Tato nenávist je motivována náboženskými a sektářskými rozpory, které existují mezi sunnity a šíity. IS k šíření svých nenávistných ideologií a myšlenek používal i vlastní anglicky psaný časopis Dabiq. Tato mediální propaganda sloužila mnoha účelům a byla Islámským státem hojně využívána. V tomto časopise ukazoval IS i modlářská místa, jenž zničil za účelem ukázky své síly a nenávisti.

Fotky ukazovaly místa před a po jejich zničení.[53] IS je určitě globální teroristická organizace, její představy však nejsou celosvětové a jedná se pouze o určité území, o které má IS zájem. V míře, ve které zatím IS operuje a roste, je tato organizace spíše lokální.

3.1.3. Hizballáh

Hizballáh je libanonská šíitská politická a teroristická organizace. Původ této organizace je spojován s invazí Izraele do Bejrútu.

---

[52] BERÁNEK, Ondřej, ed. a OSTŘANSKÝ, Bronislav, ed. *Islámský stát: Blízký východ na konci časů.* Vydání první. Praha: Academia, 2016. 294 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh. Orient, sv. 29., str. 85-96

[53] Hassan, Ahmad Saiful Rijal Bin. “ISIS: QUESTIONS ABOUT ITS SURVIVAL & IDEOLOGY.” *Counter Terrorist Trends and Analyses*, vol. 8, no. 5, 2016, pp. 4–8. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/26351416. Accessed 29 Jan. 2024.

Organizace Hizballáh vznikla v roce 1982, její počátky jsou však o něco starší a bývají spojovány s osobou Muhammada Husayna Fadlallaha. Ten se v šedesátých letech projevoval svým odporem vůči dřívějšímu politickému programu v Libanonu, založil svou vlastní organizaci, která prosazovala své vlastní islámské vize. Jeho role v založení Hizballáhu není však zcela jasná, lze tvrdit, že Fadlallah se snažil o prosazení šíitů ve společnosti a o spolupráci šíitských muslimů s jinými hnutími. Snažil se tedy o co největší rozšíření šíitských muslimů. Nelze však říci, že by se vyloženě podílel na založení hnutí Hizballáh. To se později podařilo až jiným.

Část hizb, z názvu Hizballáh, v doslovném překladu znamená komunita nebo následovníci. Hizballáh jej však vnímá spíše jako stranu a zdůrazňuje význam tohoto slova, tak jak je uváděno v Koránu, jako politickou terminologii. Ideologie této organizace je založena na interpretaci Koránu a přesném výkladu různých veršů uvedených v Koránu. Zároveň se také váže na oddanost islámským učencům, vykladačům a znalcům práva šaría, zvaných Ulamá. Snaží se vyvracet sunnitské vyložení Koránu, ale i některé, podle nich nesprávné, šíitské výklady. Jedná se tedy o snahu dodržování a šíření Koránu, tak jak jej vykládá Hizballáh.

Šíité pohlíží na džihád jiným způsobem než sunnité.

Předchozí dvě výše zmiňované teroristické organizace byly sunnitského vyznání, Hizballáh však uznává šíitský výklad Koránu. Šíité džihád spojují s osobou Imáma a mají pro konání džihádu svá pravidla. Ty však Hizballáh rozšířil ve svůj prospěch. Dle šíitského výkladu by měl každý muslim vykonávat přednostně velký džihád, Hizballáh jej rozšířil na všechny snahy muslimů, jenž vykonávají v rámci svého vyznání. Jedná se tedy o všechny aktivity zastřešované Hizballáhem, jelikož ten tvrdí, že samotné členství v Hizballáhu se stává aktem velkého džihádu. Vykonávání jak malého, tak velkého džihádu je považováno dle Hizballáhu za správné. Vše, co tato teroristická organizace dělá a vše, v co věří, je zapsáno v Koránu a zde lze nalézt všechny odpovědi.[54]

[54] As'ad AbuKhalil. "Ideology and Practice of Hizballah in Lebanon: Islamization of Leninist Organizational Principles." *Middle Eastern Studies*, vol. 27, no. 3, 1991, pp. 390–403. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/4283447. Accessed 15 Feb. 2024.

3.1.4. Hamás

Hamás je palestinská islamistická politická organizace a hnutí odporu. Jeho název je zkratkou pro Harakat al-Muqawama al-Islamiya, což lze v arabštině přeložit jako islámské hnutí odporu. Samotné počátky hnutí Hamás sahají do 80. let 20. století, vzniklo v roce 1987 v palestinském pásmu Gazy a na západním břehu řeky Jordán. Na jeho zrodu se do značné míry podíleli především členové Muslimského bratrstva v Palestině. Tato organizace vznikla jako reakce na politickou situaci tehdejšího okupovaného území Izraelem a na činnost organizace osvobození Palestiny, která byla v té době vedena sekulárním vedením. Zpočátku byl Hamás zaměřen na sociální služby a podporu chudých Palestinců, čímž si získal značnou popularitu mezi palestinským obyvatelstvem. Postupem času se však jeho zaměření změnilo a hnutí Hamás se začalo orientovat na ozbrojený odpor proti Izraeli a na získávání politické moci na palestinských územích. Významnou osobnostní Hamásu byl Ahmed Jasín. Ten byl jedním z hlavních zakladatelů hnutí Hamás a také jeho první spirituální vůdce. Zmobilizoval také podporu pro palestinský odpor proti Izraelské okupaci. Po jeho smrti se stal jedním z hlavních představitelů Hamásu Abd al-Aziz al-Rantisi, také byl zároveň jedním ze zakladatelů tohoto hnutí. Měl důležitou roli v politických i vojenských operacích jeho předchůdce Ahmeda Jasína.[55]

Ideologie Hamásu je založena na islámském fundamentalismus a palestinském nacionalismu. Stejně jako výše zmiňované teroristické organizace i hnutí Hamás se opírá o konzervativní interpretaci islámu a staví se za zavedení práva šaría jako jediného platného právního systému. Vše by mělo být řízeno dle islámských zákonů a hodnot, jak v každodenním životě, tak v politice. Hlavním cílem tohoto hnutí je zrušení státního zřízení Izraele. Hamás neuznává právo Izraele na existenci a staví se radikálně k izraelsko-palestinskému konfliktu. Ve spojení s tímto cílem se hnutí hlásí k palestinskému nacionalismu a boji za osvobození Palestiny od izraelské okupace. Usiluje tedy o vytvoření nezávislého palestinského státu s Jeruzalémem jako jeho hlavním městem. Nelze však o nenávist vůči židům jako takovou, nejedná se totiž o nenávist jiného náboženství. Jedná se o přesvědčení Hamásu, že území Izraele je původně palestinské a především islámské.

[55] Abu-Amr, Ziad. “Hamas: A Historical and Political Background.” *Journal of Palestine Studies*, vol. 22, no. 4, 1993, pp. 5–19. *JSTOR*, https://doi.org/10.2307/2538077. Accessed 16 Feb. 2024.

Hnutí je přesvědčeno, že má na území Izraele dědické právo. Hamás si také zakládá na ozbrojeném odporu proti Izraeli. Ozbrojený odpor je pro něj prostředkem k dosažení politických a teritoriálních cílů. Má své vlastní ozbrojené křídlo, které je aktivní v útocích proti izraelským vojákům a civilistům.[56]

Hnutí Hamás je uznáván jako suverénní politický subjekt, jenž má v Palestině velký úspěch. Hamás si přízeň svých voličů získává nejen svými teroristickými cíli, které aktivně prosazuje, ale také sociálními programy. Hnutí provozuje rozsáhlé sociální programy, které poskytují chudým Palestincům zdravotní péči, vzdělání, finanční pomoc a další formy sociální podpory. Zejména tato činnost pomáhá získávat podporu Hamásu mezi obyvateli. Atraktivní je pro obyvatele také náboženská legitimita, hnutí se opírá o islámské hodnoty, principy a prezentuje se jako ochránce islámské identity Palestinců.

Zároveň je Hamás považován za důvěryhodnou politickou stranu a je alternativou k jiným politickým možnostem v Palestině. Všemi těmito prostředky si Hamás získává podporu mezi širokými vrstvami palestinského obyvatelstva, zejména mezi chudšími vrstvami.[57]

[56] Scham, Paul, and Osama Abu-Irshaid. *Hamas: Ideological Rigidity and Political Flexibility*. US Institute of Peace, 2009. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep12273. Accessed 16 Feb. 2024.

[57] Frisch, Hillel. "Assessing the Hamas Government's Performance in Other Key Issue-Areas: Electricity, Water and Sewage." *Hamas: A Social Welfare Government or War Machine?*, Begin-Sadat Center for Strategic Studies, 2015, pp. 30–35. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep04722.12. Accessed 16 Feb. 2024.

4. Role žen v islámském terorismu

Ačkoli fenoménu terorismu dominují spíše muži, bylo by chybné tvrdit, že ženy mají pramalou či žádnou roli ve spojení s terorismem. Tento názor je zastaralý, a právě to vytváří pro ženy prostor, který dokážou využít ve svůj prospěch. Přitom tento jev figuruje ve společnosti již více než dvacet let. Tato práce se zaměřuje na islámský terorismus a ani ten není výjimkou ve využívání žen ve svůj prospěch a pro svůj cíl. Pokud chce člověk rozebírat role žen v islámském terorismu, musí nejprve nahlédnout na roli ženy obecně v muslimské společnosti, jelikož ta se obecně liší od běžného postavení žen v západní společnosti.

Žena má v islámské společnosti obecně méně práv, než má muž a je na ni pohlíženo v nerovném postavení vůči muži. Nelze však jednoznačně říci, že by žena znamenala v muslimské společnosti něco méně než muž. Existují pohledy, které označují ženu podle Koránu za méněcennou, ale na druhou stranu jsou lidé, jenž tvrdí, že Korán ženu považuje rovnou muži a tato nerovnost vznikla až historickými změnami.[58] Údělem této práce však není zjistit, které z těchto tvrzení je pravdivé, ale pouze poukázat na to, jaké má žena postavení mezi muži v islámu. V určitých verších je v Koránu poukazováno na to, že žena a muž jsou si rovni. Jedná se například o role rodičovské nebo role náboženské. Obě pohlaví mají stejné povinnosti a závazky vůči islámu.[59] Pokud již však člověk pohlédne na to, že ženy se mohou modlit v mešitě pouze v odděleném prostoru od mužů nelze již pohlížet na postavení žen a mužů jako na rovnoprávné. I v Koránu jsou uvedeny verše, které ukotvují privilegované postavení mužů. Také z islámského práva vyplývá nerovné postavení ženy a muže. Může se jednat o různé právní instituty občanského práva, jako příklady mohou sloužit dědictví, kdy dcera nemá nikdy rovný podíl jako syn nebo také svědectví před soudem, kdy slovo ženy nemá stejnou váhu jako slovo muže a svědčit musí vždy alespoň dvě ženy. Nejvíce je však tento rozdíl znatelný v institutu manželství, jelikož žena vždy spadá pod dozor muže jí nejbližšímu.

[58] ESPOSITO, JOHN L. “WOMEN’S RIGHTS IN ISLAM.” *Islamic Studies*, vol. 14, no. 2, 1975, pp. 99–114. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/20846947. Accessed 19 Feb. 2024.
[59] Uddin, Asma T., et al. “Women’s Rights in Islamic Law: The Immutable and the Mutable.” *Islam and Human Rights: Key Issues for Our Times*, edited by Geneive Abdo, Atlantic Council, 2017, pp. 27–32. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep03717.8. Accessed 19 Feb. 2024.

Pokud je žena svobodná nese za ni odpovědnost většinou otec či bratr, po svatbě spadá žena pod dozor svého manžela. Další nerovnosti s manželstvím spojené mohou být také rozvod či polygamie.[60]

Právě tyto nerovnosti mezi mužem a ženou hrají velkou roli i v islámském terorismu. Dlouho panoval mezi islámskými muži názor, že žena by se neměla nijak podílet na boji, který je určen pouze mužům. Některé teroristické organizace však dokázaly svůj názor na věc změnit a využít tak ženy ve svůj prospěch, jiné se zase drží svých konzervativních názorů.

4.1. Ženy a jejich radikalizace

Důležitou otázkou k tématu islámský terorismus ve vztahu k ženám je, jaké motivační faktory pohání ženské teroristky a zda se tyto faktory nějak liší od těch, které motivují muže. Jsou určité skupiny žen, které jsou motivovány z jiných důvodů přidat se k teroristickým organizacím než muži. To bývají většinou mladé ženy, jež byly uneseny a násilně přinuceny ke konání nějakého druhu násilí. Existují však také případy žen, které byly také uneseny, ale následně se ztotožnily s danou ideologií konkrétní teroristické skupiny a dobrovolně se účastnily dalších činností. Nejčastější jsou však případy, kdy ženu motivují stejné motivy, jenž motivují muže. Těchto motivačních faktorů existuje celá řada. Může se jednat o spíše praktické motivy, které představují například přístup k různým zdrojům, jimiž jejich původní prostředí nedisponuje, nabytí svobody či lepší studijní příležitosti, které mnoho zemí ženám vůbec nenabízí.[61] Častější jsou spíše motivační faktory, jenž vycházejí z ideového přesvědčení jedince. Může se jednat o ideologické přesvědčení a oddanost konkrétní ženy vůči skupině nebo nějaké sociální pouta, která je spojují. Dále také hledání své vlastní identity a sounáležitosti ve skupině, tuto potřebu prožívaly muslimské ženy i muslimští muži v západních zemích velmi často po útoku 11. září 2001, který zde vyvolal atmosféru značné islámofobie, tohoto faktoru vůči ženám využila i organizace islámský stát a prezentovala se jako ideální místo pro muslimskou ženu, kde se zbožné ženy respektují a žijí důstojný život.

---

[60] LAURENT, Annie. *Islám: pro ty, kdo o něm chtějí mluvit, ale zatím o něm mnoho nevědí.* Překlad Marie BENÁKOVÁ. V Praze: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 247 stran., str. 114-117

[61] Bigio, Jamille, and Rachel Vogelstein. “UNDERSTANDING WOMEN’S ROLES IN TERRORISM.” *Women and Terrorism: Hidden Threats, Forgotten Partners*, Council on Foreign Relations, 2019, pp. 3–15. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep21428.4. Accessed 19 Feb. 2024.

Jiným motivem bývá i pocit ohrožení muslimské identity či muslimských komunit, tyto pocity v lidech poté vyvolávají potřebu ochrany svého náboženství. S tímto motivačním faktorem se pojí také touha vybudovat chalífát. A právě tato touha často motivuje ženy v rozhodnutí přidat se k teroristickým organizacím. Některé pohnutky nemusí mít ani hlubší smysl a může se jednat o pouhou dychtivost po dobrodružství, která je vytáhne z každodenní rutiny běžného života. Tato pohnutka však většinou bývá v kombinaci s určitými osobnostními rysy a jinými faktory. Hlavním důvodem podle široké veřejnosti bývá nejčastěji touha po manželství a manipulace s ženami skrze institut manželství. Pravda je taková, že touha po manželství může sloužit jako motivační faktor pro ženu přijet do chalífátu, není to však jediný účel žen v těchto organizacích. Představa žen pouze jako dobrých manželek a matek v těchto organizacích už je dávno překonána. Žena může toužit po manželství s muži v těchto organizacích a často také uvádí, že muži těchto organizací jim připadají více mužní a atraktivní než muslimové západní společnosti, ale zároveň to nemusí být její jediná motivace a její cíle mohou být naprosto odlišné. Poslední častou pohnutkou u žen i mužů bývá přání být součástí něčeho většího a božského. Západní společnost vše staví na materiální stránce a povrchnosti, zatímco muslimové touží po duševním naplnění a duchovní cestě, kterou jim stát založen na islámském náboženství může nabídnout spíše než západní kultury.

Největší roli v procesu radikalizace žen ve většině případů hrají osoby z rodinného kruhu. *Dle dostupných údajů se ženy dostávají do džihádistických skupin prostřednictvím svých mužských protějšků nebo z jejich iniciativy. V častých případech je to manžel, ale také bratr, bratranec nebo další člen rodiny.* Častým jevem je také vycestování žen do zemí na blízkém východě, kde tito členové rodiny pobývají. Nemusí se poté stát okamžitě aktivními aktérky terorismu, ale většinou tyto aktivity doprovází určitá stádia radikalizace. Jedná se například o financování určitých osob či akcí, podílení se na islamistické propagandě a její veřejné hlásání nebo právě pomoc vycestovat jiným dívkám či ženám do islámských zemí.[62]

[62] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti.* Vydání 1. Praha: Grada, 2019. 198 stran, 8 nečíslovaných stran obrazových příloh., str. 78-86

4.2. Ženy v islámských teroristických organizacích

Jak již bylo zmíněno výše původní role ženy ve společnosti byla spíše pasivní a velmi omezená. Žena by měla vykonávat džihád tím, že vykonává svou roli v domácnosti a podporuje svého manžela, který za danou věc bojuje. Původně tedy měly ženy především porodit a indoktrinovat budoucí generace džihádistů a tím zároveň zajistit růst chalífátu. Měly být znalé ve svém náboženství a jejich povinností bylo střežit svůj domov, což zahrnovalo výchovu dětí a starání se o dům a domácnost. Žena neměla manželovi překážet v práci, ale spíše jej podporovat a jeho práci mu usnadňovat. Hlavní úlohou žen byla tedy výchova, podpora manžela a usnadňování života manželovi. Očekávalo se od žen, že se budou vzdělávat a také budou vzdělávat své děti v džihádistické ideologii. Původně měly ženy účast v boji výslovně zakázány.[63] To se však časem změnilo a džihádistické teroristické organizace si uvědomily, že ženy mohou využít ve svůj prospěch.

Využití žen v teroristických akcích se prokázalo jako velmi efektivní. *Násilná povaha či sklony k násilí jsou obvykle přisuzovány mužům, což poskytuje ženám jakési přirozené krytí bez větší snahy nebo konspirativní taktiky. Další nespornou výhodu představuje atraktivita žen, která může odpoutat pozornost bezpečnostních složek nebo snížit ostražitost. Dalším nepochybným benefitem zahrnutí žen do teroristických operací je skutečnost, že teroristky přitahují vyšší pozornost médií než jejich mužské protějšky*. Pokud útok provede žena, vyvolá to větší pocit strachu, protože ženy obvykle nebývají podezřelé ve spojitosti s terorismem. Výhodou u žen je i možné krytí během operace, například pokud se žena vydává za těhotnou, nepřitahuje na sebe pozornost bezpečnostních složek a zároveň má větší prostor k ukrytí potřebných nástrojů.

Ženské teroristky mohou také působit jako motivační faktor pro další i třeba budoucí džihádisty, jelikož v nich vyvolají odvahu a odhodlání k dalším teroristickým akcím.[64]

S tímto aktivním zapojením žen do džihádu však nesouhlasí všichni muslimové. Přestože se nemohou opírat o konkrétní tvrzení, jelikož neexistuje jednoznačná odpověď na to, zda ženy mohou či nemohou mít aktivní roli v bojích.

---

[63] Khalil, Lydia. *Behind the Veil: Women in Jihad after the Caliphate*. Lowy Institute for International Policy, 2019. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep19786. Accessed 20 Feb. 2024.

[64] VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti.* Vydání 1. Praha: Grada, 2019. 198 stran, 8 nečíslovaných stran obrazových příloh., str. 80-81

Od dob Proroka Muhammada nebyla tato otázka nikdy zodpovězena, ale existují záznamy o tom, že i po boku Proroka Muhammada bojovaly ženy. Palestinský džihádista a teolog Abdullah Azzam ve své knize argumentuje, že ženy by měly mít možnost účastnit se boje za určitých podmínek. Jedná se však pouze o boj obranný, v případě ohrožení muslimské země nebo náboženství. V tomto případě se stává povinností každého muslima bránit svou zemi či náboženství a nezáleží na tom, jestli je muslimem muž, žena nebo dítě.[65]

Role žen v islámských teroristických organizacích se různí, můžeme je rozdělit na role pasivní a role aktivní. Role pasivní je nejčastěji již výše zmiňovaná role matky a manželky. Rolí aktivních existuje celá řada, například:

A. Propaganda a rekrutace
B. Charitativní a sociální činnost
C. Zdravotnická podpora
D. Logistická podpora
E. Plánování
F. Sebevražedné atentátnice

Ad. A. Roli náborářek ženy zastávají často, tato role je zároveň spojována s propagandou dané teroristické organizace. Většinou však rekrutace nových členů organizace neprobíhá formou osobního setkání, ale hojně je využíván internet a sociální sítě. Skrze internet dosahuje propaganda teroristických organizací nebo džihádu celosvětového měřítka. *Jako příklad lze uvést belgicko-marockou ženu Maliku el-Aroud, která samostatně provozovala online džihádistickou síť, kde oslavovala džihád v Afghánistánu proti Sovětskému svazu. Zde propagovala džihádistický světonázor, šířila zprávy a obrázky, které podtrhovaly její přesvědčení o celosvětovém potlačování muslimů. Dále také ženy, které byly součástí holandské islamistické Hofstadgroup šířily online pobuřující materiály, oslavovaly násilí a překládaly džihádistické texty. Podobně příznivkyně Al-Qa'idy užívaly online magazíny, ve kterých připomínaly jiným ženám jejich náboženskou povinnost podporovat džihád.*[66]

[65] Khalil, Lydia. *Behind the Veil: Women in Jihad after the Caliphate*. Lowy Institute for International Policy, 2019. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep19786. Accessed 20 Feb. 2024.
[66] de Leede, Seran. *Women in Jihad: A Historical Perspective*. International Centre for Counter-Terrorism, 2018. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep19608. Accessed 24 Feb. 2024.

Některé studie uvádí, že ženy jsou velmi úspěšné jako rekrutantky, mnohem úspěšnější než muži. Jejich sítě jsou více propojeny mezi sebou a tím jsou více efektivní než ryze mužské internetové sítě. Účast žen v online skupinách prodlužuje jejich životnost. Jelikož ženská propaganda není tak výrazná, násilná a jednoznačná jako ta mužská, tak technologickým společnostem trvá déle, než si uvědomí jejich opravdovou činnost.[67]

Ad. B. Častou úlohou žen je zakládání různých sbírek, jenž vydělávají peníze na džihádistickou činnost mužů. Tuto roli mohou ženy vykonávat i v organizacích, kde je jejich role čistě pasivní a ženy jsou zde brány pouze jako manželky a matky. Jejich povinností je zjednodušit práci svému manželovi a přispět tak k vykonávání džihádu. Ženy však mohou aktivně získávat jakékoliv finanční prostředky. Jejich úlohou je například zjišťování možných finančních příjmů. Může se jednat o určité bankovní účty, sbírky či jiné prostředky výdělku. *V roce 2014 byla obviněna síť patnácti žen po celých Spojených státech z převodu tisíců dolarů na militantní jednotky Al-Shabab v Somálsku, aby se předešlo jejich dopadení, užívaly tyto ženy malé transakce a kódovaný jazyk. Dále také bylo zatčeno jedenáct palestinských žen za provozování podvodných charitativních organizací, které vyplácely peníze palestinským islamistickým džihádistům. V Indonésii policie identifikovala vzor žen, které si vzaly zahraniční bojovníky islámského státu a zůstávaly v zemi, aby získaly finanční prostředky.*

V Pákistánu zase manželky vůdců Jemaah Islamiyah sloužily jako účetní skupiny a zároveň tak řídily významné finanční sbírky.[68]

Sociální činnost muslimské ženy vykonávají formou výchovy budoucích džihádistů. Může být vykonávána například vzděláváním dětí v džihádistické ideologii a indoktrinaci mladší populace. Jedná se také o rozšiřování populace chalífátu. Ženy se podílí také na různých sociálních aktivitách, jež jsou pro teroristickou skupinu prospěšné.

---

[67] Bigio, Jamille, and Rachel Vogelstein. “UNDERSTANDING WOMEN’S ROLES IN TERRORISM.” *Women and Terrorism: Hidden Threats, Forgotten Partners*, Council on Foreign Relations, 2019, pp. 3–15. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep21428.4. Accessed 24 Feb. 2024.

[68] Bigio, Jamille, and Rachel Vogelstein. “UNDERSTANDING WOMEN’S ROLES IN TERRORISM.” *Women and Terrorism: Hidden Threats, Forgotten Partners*, Council on Foreign Relations, 2019, pp. 3–15. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep21428.4. Accessed 24 Feb. 2024.

Tyto sociální aktivity zlepšují obraz těchto organizací pro veřejnost. Skupina působí sympatičtějším a pozitivnějším dojmem, a tím si získávají větší podporu veřejnosti.[69]

Ad. C. Ženy v rámci islámských teroristických organizací často přebírají roli v poskytování zdravotnické péče. Jsou známy jako zdravotní pracovnice, které se starají o potřeby zraněných bojovníků a civilistů, a to jak v oblastech konfliktu, tak i v komunitních zdravotnických zařízeních. Jejich úloha zahrnuje poskytování lékařské péče, ošetřování zranění a poskytování léků. Ve znamení podpory džihádu se tak ženy v rolích zdravotníků starají o raněné džihádistické bojovníky.[70]

Ad. D. Logistickou činnost ženy vykonávají mnoha různými způsoby. Jedná se především o zajišťování materiálních prostředků, které jsou potřeba k vykonávání džihádistických akcí a bojů. Některé ženy mohou plnit role kurýrů, kdy pašují zbraně a výbušniny z různých zemí, nebo také zajišťují jejich transport mezi různými operačními středisky. Podobným způsobem také roznášejí zprávy či peníze z jednoho místa na druhé. Ženy často doprovází mužské džihádistické bojovníky na bojiště s účelem zajišťování zbraní, munice a materiálu potřebného k boji. Nestarají se však pouze o vojenské materiály, ale zajišťují i základní životní potřeby. Právě ženy zastávají běžné ženské role, jako jsou kuchařky nebo pradleny. Během celého mužského boje ženy zajišťují stravu a ošacení, jak současným, tak budoucím bojovníkům.[71]

Ad. E. Jednou z rolí, které ženy zastávají je role, jenž má za úkol plánování. Tyto role se u žen objevují v menším měřítku než předchozí zmíněné role. V některých islámských teroristických organizací mohou ženy hrát klíčovou roli ve strategickém plánování a operativních činnostech, které zahrnují sběr důležitých taktických informací a organizací akcí. I přesto, že na úrovni těchto úloh jsou často podceňovány či přehlíženy, jejich úloha je nezastupitelná a často se ukazuje jako rozhodující faktor úspěchu. Ženy v těchto organizacích mají schopnost pohybovat se v různých prostředích s relativní nenápadností a snadností, což jim umožňuje efektivně provádět průzkumy a získávat klíčové informace.

---

[69] de Leede, Seran. *Women in Jihad: A Historical Perspective*. International Centre for Counter-Terrorism, 2018. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep19608. Accessed 24 Feb. 2024.
[70] Tamtéž
[71] Bigio, Jamille, and Rachel Vogelstein. “UNDERSTANDING WOMEN’S ROLES IN TERRORISM.” *Women and Terrorism: Hidden Threats, Forgotten Partners*, Council on Foreign Relations, 2019, pp. 3–15. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep21428.4. Accessed 24 Feb. 2024.

Častým jevem je, že ozbrojené povstání plánované a podporované ženami mají větší úspěšnost. Ať už jde o kontrolu většího území nebo o dosažení vítězství nad vládními silami. Ženy mezi sebou údajně více komunikují, působí legitimněji a přispívají k taktické efektivitě. Účast žen ve skupině také působí jako stabilizační faktor. *Jako příklad lze uvést Aafiu Siddique, která se v roce 2003 ocitla na seznamu nejhledanějších osob amerického ministerstva spravedlnosti poté, co byla spojena s plánovaným útokem v Baltimoru a Washingtonu D. C., její jméno a e-mailová adresa byly použity k nákupu vybavení, manuálů pro montáž bomb a pancéřových vest. Dále také Ahlam al-Tamimi hrála klíčovou roli při plánování sebevražedného útoku, který koordinovala organizace Hamás na pizzerii Sbarro v Jeruzalémě v roce 2001, při kterém zemřelo patnáct lidí a dalších 130 bylo zraněno.*[72]

Ad. F. Nejzásadnější změnou pro islámské teroristické organizace bylo postavení žen do bojů za džihádistické ideály. Nejaktivnější roli, kterou mohou muž nebo žena sehrát, je role mučedníka. Člověk zemře mučednickou smrtí, pokud se sebeobětuje ve jménu islámu. Tato aktivita byla původně ryze mužská, ale časem se začaly objevovat i ženské sebevražedné atentátnice, jež bojovaly za islám. První z těchto žen, které nejednaly samostatně, ale byly vyslány teroristickou organizací, byly Palestinky. Palestinská organizace Palestinský islámský džihád začala v roce 2003 veřejně rekrutovat ženy s účelem zapojit je jako sebevražedné atentátnice. Stejný nápad zrealizovala o rok později výše zmiňovaná teroristická organizace Hamás. Z Čečenska pochází proslule známé ženské sebevražedné atentátnice Černé vdovy, které budou v práci také zmiňovány. Dále také teroristická organizace pocházející z Nigérie Boko Haram využívala ženy jako sebevražedné útočnice. Tato skupina obcházela džihádistické normy ohledně žen, především protože ženy pro ně byly levnější a postradatelnější než mužští bojovníci.

Právě organizace Boko Haram normalizovala ve světě džihádu užívání žen v roli sebevražedných atentátnic.

[72] de Leede, Seran. *Women in Jihad: A Historical Perspective*. International Centre for Counter-Terrorism, 2018. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep19608. Accessed 24 Feb. 2024.

Během šesti let mezi dubnem 2011 a červnem 2017 nasadila organizace Boko Haram 434 sebevražedných atentátníků, z nichž nejméně 56 byly ženy. Ženy tak tvořily vyšší podíl útočníků než u kterékoliv jiné teroristické skupiny v historii.[73]

Role, které ženy téměř nikdy nezastávají, jsou převážně vedoucí pozice nebo také role bojovníků v prvních liniích. V bojích či útocích, které nezahrnují sebevražedné útoky, se ženy neangažují a zastávají je převážně muži. Žena má povoleno vykonávat tuto úlohu pouze v obraně své víry či země.

Úspěšnost žen při vykonávání svých podpůrných i aktivních rolí je velice úspěšná, často i úspěšnější než ryze mužská. Ať už se jedná o roli náborářek a propagandistek, plánovací roli nebo roli sebevražedných atentátnic. *Studie srovnávající pět různých teroristických skupin ukazují, že v průměru jsou sebevražedné útoky vedené ženami více smrtící než ty, které provádí muži. Zároveň pravděpodobnost úspěchu je u žen větší než u mužů. Tato studie uvádí, že v průměru u útoků vedených ženami je 8,4 obětí, ve srovnání s útoky, které jsou vedeny muži, je to 5,3 obětí.*[74]

Některé ženy operují samostatně a jejich teroristické akce nemají souvislost s žádnou teroristickou skupinou. V následujících podkapitolách je však práce zaměřena na role žen v konkrétních uskupeních či teroristických organizacích. Jedná se o ženské teroristické jednotky, kterými jsou například černé vdovy, skautky nebo také takzvané těhotné útočnice.

Ale také se jedná o role ve výše zmiňovaných teroristických organizacích, těmi jsou Al-Qa'ida, Islámský stát, Hamás a Hizballáh.

4.2.1. Černé vdovy

Nejznámější z ženských teroristických útočnic jsou čečenské Černé vdovy. Jejich aktivita začala v roce 2000, kdy první sebevražedné atentátnice Khava Barayeva a Luisa Magomadova najely s nákladním automobilem naplněným výbušninami do dočasného velitelství elitních ruských oddílů OMON, jednalo se o ruské speciální jednotky. Při této akci zemřeli dva lidé a dalších pět bylo zraněno. *Od té doby se čečenské ženské teroristky podílely na 22 z 27 sebevražedných útocích.*

---

[73] Khalil, Lydia. *Behind the Veil: Women in Jihad after the Caliphate*. Lowy Institute for International Policy, 2019. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep19786. Accessed 24 Feb. 2024.

[74] Bigio, Jamille, and Rachel Vogelstein. "UNDERSTANDING WOMEN'S ROLES IN TERRORISM." *Women and Terrorism: Hidden Threats, Forgotten Partners*, Council on Foreign Relations, 2019, pp. 3–15. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep21428.4. Accessed 25 Feb. 2024.

Ve sledovaném období bylo celkem 110 atentátníků, z nichž 47 byly ženy. Čečenské sebevražedné útoky, ať už se jednalo o mužské či ženské, byly reakcí na válku s Rusy, kteří bombardovali a zabíjeli čečenské obyvatele. Převážně se zaměřovali na zabíjení mužů a mnoho žen čelilo znásilněním během dob, kdy byly vězněny ruskými vojáky. Právě tato traumata z minulosti vyústila v motivační faktory u mnoho sebevražedných atentátníků.

Název Černé vdovy vymyslel pro čečenské sebevražedné útočnice ruský a mezinárodní tisk. Jelikož jejich vzhled budil pocit truchlících vdov a také jejich motivací byla pomsta za smrt, nejčastěji svých manželů, bratrů či synů ve válce s Ruskem. V Čečensku je hluboce zakořeněná tradice pomsty. Jejich mravnostní povinností je, v případě smrti či zranění blízké osoby, vyhledat pachatele a vyžádat si náležitou odplatu za jeho činy. Spojením této ideologie pomsty, osobních traumat a následně radikalizované formy islámu, na které měly některé Černé vdovy vazbu již v minulosti nebo si ji během let vytvořily, vznikají velice odhodlané džihádistické bojovnice oddané své ideologii. Právě určité formy radikálního islámu, kterými byly například wahhábismus nebo salafismus, představovaly pro čečenské ženy ideální řešení na své trápení v běžném životě. Mučednická smrt pro ně byla možností, jak se znovu shledat se svými zesnulými blízkými.[75]

Největším teroristickým útokem spojovaným se jménem Černé vdovy byl útok na moskevské divadlo na Dubrovce. Sebevražedná teroristická akce začala okolo deváté večerní hodiny 23. října 2002. Trvala však tři dny, jednalo se o držení přes 800 rukojmích.

Tohoto útoku se účastnilo čtyřicet jedna teroristických útočníků, z toho devatenáct bylo ženských útočnic a dvacet jedna bylo mužů. Ženy byly během útoky oděny do islámského oděvu Abaya a přes obličej měly burky, tento vzhled byl pro Černé vdovy typický. V divadle byly rozmístěny dvě tuny výbušnin, dále také dva tříštivé granáty, jeden nastaven uprostřed divadla a další na balkóně tak, aby v případě výbuchu spadl strop.

[75] Speckhard, Anne, and Khapta Akhmedova. “Black Widows: The Chechen Female Suicide Terrorists.” *Female Suicide Bombers: Dying for Equality?*, edited by Yoram Schweitzer, Institute for National Security Studies, 2006, pp. 63–80. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep08943.8. Accessed 26 Feb. 2024.

K tomu bylo přidáno dvacet menších bomb umístěných po celé budov a ženské teroristky na sobě měly sebevražedné vesty s podomácku vyrobenými výbušninami, které byly obaleny kovovými maticemi, šrouby a kuličkovými ložisky. Střepiny by způsobily stejnou škodu jako samotné výbušniny. Jejich hlavním cílem však nebylo zabít všechny rukojmí, přestože byli odhodlaní tento čin vykonat. Cílem celé této teroristické akce bylo veřejné prohlášení ruského prezidenta Vladimira Putina, které mělo deklarovat konec války v Čečensku. Požadovali také okamžité stažení ruských vojsk z čečenského území a ukončení dělostřeleckého a leteckého bombardování Čečenska. Tohoto cíle však teroristická skupina nedosáhla. Během tohoto útoku zemřelo všech 41 teroristů, 129 rukojmích na následky užití uspávacího plynu ruskými vojáky a dalších 644 lidí bylo zraněno.
Mezi těmito Černými vdovami, které se účastnily útoku na divadlo na Dubrovce, se nacházely minimálně tři dvojice sester. Sestry Khadijeva, Kurbanova a Ganiyeva. Sestry Ganieva Larissa a Khadizhat si v životě s ruskými vojáky prožily mnoho. Tři z jejich šesti sourozenců byli buď zabiti, nebo se záhadně ztratili. Dále prožívali různé nájezdy ruských vojáků do jejich vesnice, kde jim ničili obydlí, zabíjeli zvířata nebo poškodili zásoby jídla. Posledním z jejich zážitků, je definitivně přesvědčil ve své nenávisti Ruska a ruských vojáků. Rusové začali realizovat operace vůči ženám, které nosily tradiční islámské oděvy a zadržovali je. Během doby, kdy byla starší sestra Larissa zadržena ve vězení, prožívala mučení, znásilňování a jiné sexuální obtěžování, které ji mělo donutit přiznat se k podpoře islámských teroristů. Podobné zážitky prožívalo mnoho čečenských žen, právě některá tato psychická traumata vyústila v útoky Černých vdov.[76]

4.2.2. Skautky

Palestinské skautky nebo také jinak nazývané Skautky Al-Aqsa je ženská teroristická organizace operující pod palestinským hnutím odporu Hamás. Skládá se převážně z palestinských žen. Skautky jsou často zapojovány do různých aktivit, včetně útoků na izraelské cíle, propagandy a podpory teroristických operací. Mohou provádět, a v minulosti prováděly, samostatné teroristické útoky nebo působit jako pomocnice mužských bojovníků. Jejich úloha zahrnuje výše zmiňované role běžně zastávané v islámských teroristických organizacích ženami, jako je špionáž, přeprava zbraní, rekrutování a propagaci džihádistických ideologií.

[76] BLOOM, Mia. *Women and Terrorism, Bombshell*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011. ISBN 978-0-670-06982-8., str. 35-67

Jejich motivace je spojována s politickými, náboženskými a sociálními faktory. Častým znakem je pocit nespravedlnosti, touha po pomstě, oddanost ideologii a také především touha osvobodit Palestinu od izraelské okupace. Tato ženská organizace je známá pro svou aktivní účast v izraelsko-palestinských konfliktech. Nejznámějším útokem ženské palestinské organizace Skautky byl útok, který se odehrál 9. srpna 2001. Útočnice Ahlam at-Tamimi společně s jejím mužským společníkem Izzedinem as-Suheliem Al Masrim odpálila výbušné zařízení v Pizzerii Sbaro v Jeruzalémě. Během tohoto útoku okamžitě zemřelo patnáct lidí a sto třicet bylo zraněno. Výbušné zařízení přinesl a umístil Al Masri v obalu od kytary, ve kterém byly navíc hřebíky, matice a šrouby, aby znásobily škodu výbušniny.

Ahlam at-Tamimi se stala symbolem nové palestinské ženy a také vzorem pro ostatní ženy a dívky v Palestině. O správnosti svých činů byla naprosto přesvědčená. Její cesta k tomu, aby se stala teroristickou útočnicí, trvala již delší dobu předtím. Když byla Ahlam at-Tamimi mladší odmítla se stát ženou muslima, kterého pro ni vybrala její rodina a o pár měsíců později otěhotněla s jiným mužem. Z toho důvodu na ni rodina později tlačila, aby se stala mučednicí, jelikož její rodina byla přesvědčena o tom, že jedinou možnou nápravou je stát se mučednicí. Avšak at-Tamimi byla politicky zmobilizována až později ve škole svým okolím. V říjnu 2003 byla Ahlam at-Tamimi odsouzena k 320 letem doživotního trestu odnětí svobody ve věznici HaSharon. Kde však stále pokračovala v šíření svých ideologií a prostředí věznice tomu prospívalo.

Další významnou ženou, která operovala pod organizací Skautek je Wafa Al Bis. Ta se pokusila o sebevražedný teroristický útok v nemocnici.

Tento útok se však naštěstí nepodařil. Wafa Al Bis byla ochrankou vyzvána, aby ukázala, že neskrývá žádné výbušniny. Ta výzvu ochranky splnila, během toho se však pokusila odpálit výbušniny, které měla umístěné pod kalhotami a detonátor v kapse. V momentě, kdy zmáčkla detonátor, a nic se nestalo, si uvědomila, že její pokus o útok selhal. Následně byla zadržena a poté odsouzena k trestu odnětí svobody. Její výpovědi ohledně útoku se však během vyšetřování neustále měnily. Nejprve na místě činu prohlásila: *Bylo mým snem stát se mučednicí. Věřím ve smrt. Chtěla jsem se vyhodit do povětří v nemocnici, možná i v té, kde jsem se léčila. Chtěla jsem zabít dvacet, padesát Židů. Ano, dokonce i děti. Vy také zabíjíte naše děti*. Následně však svou výpověď změnila.

Tvrdila, že byla do sebevražedného útoku donucena a prosila o odpuštění a zmírnění trestu. Její matka však později potvrdila, že již od dětství byl Al Bisin sen stát se mučednicí. Její motivací k přidání se k teroristické organizaci, byl její vzhled, jelikož byla Wafa Al Bis v minulosti popálená, zůstaly jí po těle jizvy po popáleninách a tím se stala pro manželství bezcenná. Vlivem toho ji mohla islámská teroristická organizace jednodušeji přesvědčit o tom, že svou hodnotu může prokázat jiným způsobem a krásnou se stane následně v ráji.

Podobným způsobem se daří mnoho islámským teroristickým organizacím rekrutovat nové ženy a budoucí teroristky. Hraje zde faktor znehodnocení ženy pro manželství nebo také nějaká křivda v minulosti ženy. Právě u palestinských žen, které se rozhodly přidat k teroristickým organizacím, je častým znakem nespravedlnost, nejistota či neúspěch v minulosti.[77]

4.2.3. Těhotné útočnice

Těhotné útočnice se liší od předchozích dvou ženských skupin, jelikož se nejedná o určitou jednotnou teroristickou organizaci, ale spíše o způsob provedení teroristického útoku. Jedná se o případy, kdy atentátnice předstírají těhotenství a využívají těhotenského vzhledu tak, aby skryly výbušniny umístěné v oblasti břicha. S touto taktikou přišla jako první Irská republikánská armáda. Ženy mnoho let tímto způsobem používala k pašování výbušnin či zbraní. Známým pokusem o útok těhotné útočnice, naplánovaným org. PIRA (Prozatímní irská republikánská armáda), byl pokus o útok na mezinárodní letiště v Belfastu.

Ten provedla mladá žena jménem Siobhan, jako její krytí byl zvolen typický vzhled mladé těhotné ženy. Na sobě měla rifle s laclem a pod nimi měla okolo pasu ukryto sedm kilo trhaviny s názvem Semtex, kterou měla na letišti následně ukrýt a počkat na další pokyny PIRA. Pro svou cestu na letiště využila Siobhan autobus, který byl plný turistů a rekreantů a mířil směrem na mezinárodní letiště Belfast. Cílem tohoto útoku však podle jejích představ nebylo zabití civilistů, ale dopady měly být spíše ekonomické. Útok však selhal již během cesty na letiště. Autobus během cesty zastavila policie a požadovala po útočnici prokázání totožnosti. Následně ji policie vyvedla z autobusu a během její prohlídky objevila výbušniny umístěné okolo jejího pasu. Ty byly později zneškodněny a Siobhan byla odsouzena ke čtrnácti letem trestu odnětí svobody.

---

[77] BLOOM, Mia. *Women and Terrorism, Bombshell*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011. ISBN 978-0-670-06982-8., str. 98-139

Tento útok, přestože byl neúspěšný, však sloužil jako vzor pro další teroristické útočnice. Mnoho útoku, provedených pod zástěrkou těhotenství, bylo připsáno organizaci Tamilských tygrů. Jedním z nich byl také útok sebevražedné útočnice ze Srí Lanky, která se inspirovala právě taktikou výše zmiňované Siobhan. V následujícím roce tato žena propašovala taktikou těhotné ženy výbušniny na svém těle a nechala je vybouchnout v blízkosti tehdejšího premiéra Indie Rajiva Gandhiho. Oba dva na místě zemřeli a tato útočnice se stala první úspěšnou sebevražednou těhotnou atentátnicí. [78] Dalším příkladem útočnic Tamilských tygrů je útok z 2. dubna 2006 na generálporučíka Saratha Fonseky, který byl během útoku těžce zraněn. Posledním z útoků těhotných útočnic Tamilských tygrů byl útok, který se odehrál 28. listopadu 2007. Zde se útočnice pokusila zabít ministra ze Srí Lanky, během útoku však zemřela pouze ona sama a její ochranka. Ministr z útoku vyvázl bez zranění.[79]

4.2.4. Al-Qa'ida

Aktivního zapojení žen do džihádu využila i notoricky známá teroristická organizace Al-Qa'ida. Přestože původně zastávala přísné názory o tom, že žena by měla působit pouze v domácnosti a okolo své rodiny, časem se přizpůsobila a využila výhod, které ženy v této roli přinášely. I přes snahy Al-Qa'idy znemožnit ženám zapojení se do veřejných aktivit, se ženy aktivně účastnily náboru nových členů a veřejného šíření propagandy. Od roku 2004 existoval také ženský časopis s názvem Al-Khansaa, ten se zabýval, mimo jiné, také rolí žen v džihádu. Důraz byl kladen na nepřímou podporu žen násilného džihádu vykonávaného muži. Pojednával o tom také jeden konkrétní článek ženské podporovatelky Al-Qa'idy, ten uváděl následující. *Muslimská žena je bojovnicí džihádu vždy a všude. Je to bojovnice džihádu, která vede džihád prostřednictvím financování džihádu.*
Vede džihád prostřednictvím čekání na svého manžela bojovníka a tím, že vychovává své děti k tomu, co Alláh miluje. Vede džihád, když podporuje džihád, vyzývá k džihádu slovem, skutkem, vírou a modlitbou.[80]

---

[78] BLOOM, Mia. *Women and Terrorism, Bombshell*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011. ISBN 978-0-670-06982-8., str. 68-98
[79] Hellmann-Rajanayagam, Dagmar. "FEMALE WARRIORS, MARTYRS AND SUICIDE ATTACKERS: Women in The LTTE." *International Review of Modern Sociology*, vol. 34, no. 1, 2008, pp. 1–25. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/41421655. Accessed 28 Feb. 2024.
[80] Eggert, Jennifer Philippa. "Women Fighters in the 'Islamic State' and Al-Qaida in Iraq: A Comparative Analysis." *Die Friedens-Warte*, vol. 90, no. 3/4, 2015, pp. 363–80. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/24868700. Accessed 29 Feb. 2024.

Ženy tedy původně zastávaly role pasivní a aktivních rolí se účastnily samostatně ve svém vlastním zájmu. Existují tedy určité důvody o tom, proč Al-Qa'ida přijala ženy do svých řad jako sebevražedné atentátnice. Dohnaly je k tomu zpřísněné bezpečnostní podmínky a kombinace extrémního tlaku nepřátelských vojenských sil. Dalším důvodem, který přesvědčil Al-Qa'idu ve využívání žen k aktivnímu vykonávání džihádu, byly zvyšující se počty úspěšných ženských teroristických útoků. *Během let 2004 až 2008 provedlo sebevražedný útok přes padesát žen, jenom v roce 2008 jich bylo třicet dva*.[81]

První útok provedený ženou, ke kterému se Al-Qa'ida přihlásila, byl proveden 28. září 2005. Útok byl proveden v blízkosti armádní náborového střediska v Tal Afar a jednalo se o útok neznámé ženy, která odpálila pás s výbušninou uprostřed davu. Od té doby se Al-Qa'ida přihlásila k dalším čtyřem ženským akcím. Během tohoto prvního útoku Al-Qa'ida využila předpokladu o tom, že žena nebude přílišně podrobena bezpečnostním kontrolám a projde do areálu bez bližších bezpečnostních prohlídek.

Druhou ženskou sebevražednou atentátnicí a zároveň první evropskou teroristickou útočnicí, která provedla takovýto útok v Iráku je žena nazývaná Myrium Goris, původním jménem Muriel Degauque. Jednalo se o ženu s belgickým občanstvím, která konvertovala k islámu a přidala se k teroristické organizaci Al-Qa'ida. Útok byl proveden 9. listopadu 2005. Muriel spáchala sebevražedný útok v autě, který mířil na americký vojenský konvoj ve městě Bákubá. V provincii Diyala, kde leží právě město Bákubá, se Al-Qa'ida údajně věnovala náboru výhradně žen za účelem jejich využití k sebevražedným teroristickým útokům. Tento nábor se zaměřoval konkrétně na ženy z Evropy, které během svého života konvertovaly k islámu.

Většina sebevražedných útočnic působících v Iráku zaměřovala své útoky na zaměstnance bezpečnostních sil. Jednalo se například o policisty, vojáky ale také o policejní rekruty.

Tři konkrétní útoky byly zaměřeny na americké vojáky, irácké vysokoškolské studenty nebo na šíitské obyvatele, kteří čekali ve frontě na palivo.[82]

---

[81] Tamtéž

[82] SJOBERG, LAURA, and CARON E. GENTRY, editors. *Women, Gender, and Terrorism*. University of Georgia Press, 2011., ISBN 978-0-8203-3583-4, str. 159-172

4.2.5. Islámský stát

Islámský stát, dále jen ISIS, je nejznámější islámskou teroristickou organizací ve spojitosti s využíváním žen pro své teroristické cíle. Organizaci ISIS se podařilo přilákat za svými ideály chalífátu mnohem více žen než kterékoliv jiné teroristické skupině. To také v počtu žen pocházejících ze západního světa.

ISIS je známý svým velice špatným zacházením s ženami. Ve srovnání s ostatními teroristickými skupinami je ISIS v přístupu k ženám nejhorší, ať už se jedná o postoj k znásilňování žen, věznění žen nebo také popravám ženských i mužských vězňů. I přes tato fakta o ISIS veřejně známé, je ISIS velice úspěšný v rekrutaci žen z východu i západu. ISIS vedl úspěšnou rekrutaci mužů i žen pro konkrétní účely a role. Role žen v této organizaci se však značně liší od rolí v ostatních v práci zmiňovaných organizacích. V jiných teroristických organizacích jsou ženy nejčastěji využívány jako sebevražedné atentátnice, ISIS má však pro ženskou síť ve svém státě mnohem širší využití.[83]

Nejčastější oblasti, ve kterých ženy ISIS působí, jsou zdravotnictví, náboženství a bezpečnostní složky. Ženy, které se rozhodnou přidat k organizaci ISIS jsou, pokud jsou svobodné, umístěny do ženských domů nazývaných maqar. Účelem těchto domů je především seznámit svobodné muslimsky se svými budoucími manžely a zajistit jim tak budoucnost v manželství, aby mohly plnit svou hlavní úlohu jako ženy. V ISIS však tyto instituce využívají i jiným způsobem, a to tím, že poskytují ženám průpravu k tomu, aby žena byla připravená na konání džihádu. Nabízí zde pět různých kurzů, které jsou užitečné pro džihád. Ženy si mohou vybrat mezi kurzem první pomoci, marketingu na sociálních sítích a počítačové programování, islámské právo, výcvik se střelnou zbraní a výbušninami nebo domácí záležitosti.[84]

Veřejně ISIS prohlašuje, že ženy v jejich organizaci zastávají pouze tradiční role ženy v domácnosti, realita je však zcela odlišná. Organizace ženám nabízí mnoho rolí fungujících ve prospěch ISIS. Roli matky a manželky v ISIS opravdu zastává každá provdaná žena.

---

[83] PATEL, SOFIA. “UNDERSTANDING WOMEN AND ISLAMIC STATE TERRORISM: Where Are We Now?” *COUNTERTERRORISM YEARBOOK 2020*, edited by Isaac Kfir and John Coyne, Australian Strategic Policy Institute, 2020, pp. 87–92. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep25133.19. Accessed 1 Mar. 2024.

[84] Spencer, Amanda N. “The Hidden Face of Terrorism: An Analysis of the Women in Islamic State.” *Journal of Strategic Security*, vol. 9, no. 3, 2016, pp. 74–98. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/26473339. Accessed 1 Mar. 2024.

Jedná se o tradiční roli ženy v domácnosti, která zajišťuje budoucnost chalífátu tím, že rodí nové budoucí generace džihádistů, zajišťuje jejich výchovu, vzdělání a ochranu před nevěřícími. Zároveň se stará o chod domácnosti a její hlavní úlohou je zajišťovat spokojenost manžela. Realita je odlišná v tom, že vedle role manželky a matky může žena působit i v jiných oblastech.

První oblastí, ve které ženy působí, je operační oblast. Ženy se účastní na zajišťování chodu a bezpečnosti státu. Především však zajišťují nábor nových žen. Ženám se tak naskytuje možnost pracovat mimo domov a zastávat určité profesionální pozice, většinou se však jedná o pozice nižšího postavení. Tyto pozice obzvlášť obsazují neprovdané ženy nebo vdovy.

Dne 2. února 2014 vznikl ženský policejní sbor s názvem brigády Al-Khansaa. Tento čistě ženský bezpečnostní orgán podle ISIS vznikl za účelem dohledu nad morálkou muslimských žen.

Opravdový účel této brigády byl původně jiný, a tím bylo provádění vyšetřování a zajišťování stop ve spojitosti s útoky na velitele ISIS, jednalo se útoky muslimských mužů v muslimském ženském oblečení.[85]

Časem se však Al-Khanssa skutečně stala ženským policejním sborem, který dohlíží nad muslimskými ženami a nad dodržováním pravidel islámského práva.[86] Ženy brigád Al-Khanssa prochází po přijetí patnácti denním kurzem se střelnými zbraněmi. Údaje ohledně členství žen v těchto brigádách jsou nejasné, členkami jsou údajně svobodné ženy, které mají mezi 18 až 25 lety.

Nejdůležitější role, kterou ženy v ISIS zastávají, je role náborářky. ISIS dosahuje globálního dosahu prostřednictvím obrovské platformy sociálních sítí, které spravují převážně ženy. Především pak západní ženy, které konvertovaly k islámu a přidaly se k ISIS.

Existuje i jejich vlastní ženská mediální jednotka, jenž využívá sociální sítě jako je Twitter, Facebook, Whatsapp, Tumblr a mnoho dalších, k propagaci ISIS. Cílem této propagandy je nábor dalších žen z různých částí světa a přesvědčení je o vykonání hidžry na území chalífátu. Propaganda nabízí atraktivní řešení pro ženy, které se cítí odlehle ve své vlastní kultuře.

---

[85] Spencer, Amanda N. “The Hidden Face of Terrorism: An Analysis of the Women in Islamic State.” *Journal of Strategic Security*, vol. 9, no. 3, 2016, pp. 74–98. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/26473339. Accessed 1 Mar. 2024.

[86] Vale, Gina. *Women in Islamic State: From Caliphate to Camps*. International Centre for Counter-Terrorism, 2019. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/resrep19621. Accessed 1 Mar. 2024.

Na internet vyvěšují fotky spokojených žen, jak se starají o ženy, romantizují džihádistické manželství nebo také poskytují návody k tomu, jak být dobrou manželkou bojovníka. Převážně se klade důraz na ideální představu ženy jako manželky a matky. Všechny tyto metody jsou velmi úspěšné.[87]

Druhou oblastí, kde ženy působí, je podpora v budování islámského státu. Zde stejně jako muži odpovídají za údržbu a rozšiřování státu. Ženy mají v této oblasti opět vymezené své pracovní postavení.

ISIS k vybudování svého ideálního státu potřebují odborné pracovníky z různých oborů, k tomu využívají odborných znalostí obou pohlaví. Ženy působí převážně jako lékařky, učitelky, sociální pracovnice a také se zabývají právní a správní činností. Pomáhají zřizovat nezbytné instituce, jakými jsou například nemocnice, rekonvalescenční centra, centra sociální péče nebo sirotčince. Své práci, kterou vykonávají mimo domov, se mohou věnovat maximálně tři dny v týdnu.

Ženy v mladém věku zastávají také roli studentek, nejedná se však o běžnou západní studentskou roli. ISIS ženám poskytuje vzdělání o tom, jak být dobrou ženou pro společnost, vhodnou manželkou a správnou matkou. Dívky během svého života prochází různými kurzy, které je připravují na život správné muslimské ženy. Kurzy se mění zaměřením na dovednosti podle let studentky, jedná se například o kurzy náboženství, praktických ženských dovednosti nebo jak by žena měla být dobrou manželkou.[88]

Ženy mají v ISIS mnohem více možností než v kterékoliv jiné islámské teroristické organizaci. Mohou zde zastávat i vlivné role v rámci chalífátu a ženy jsou pro ně přínosem. Přesto stále muži vykonávají větší procento pozicí a tvoří většinu funkcí islámského státu. Ženy jsou v 97 % stále v pozici manželky nebo matky.[89]

4.2.6. Hizballáh

Ženy Hizballáhu jsou vnímány jako neoddělitelná část odporu a základní kámen mužské militantní kultury.

---

[87] Spencer, Amanda N. “The Hidden Face of Terrorism: An Analysis of the Women in Islamic State.” *Journal of Strategic Security*, vol. 9, no. 3, 2016, pp. 74–98. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/26473339. Accessed 1 Mar. 2024.

[88] Spencer, Amanda N. “The Hidden Face of Terrorism: An Analysis of the Women in Islamic State.” *Journal of Strategic Security*, vol. 9, no. 3, 2016, pp. 74–98. *JSTOR*, http://www.jstor.org/stable/26473339. Accessed 1 Mar. 2024.

[89] Speckhard, Anne, and Molly D. Ellenberg. “ISIS in Their Own Words: Recruitment History, Motivations for Joining, Travel, Experiences in ISIS, and Disillusionment over Time – Analysis of 220 In-Depth Interviews of ISIS Returnees, Defectors and Prisoners.” *Journal of Strategic Security*, vol. 13, no. 1, 2020, pp. 82–127. *JSTOR*, https://www.jstor.org/stable/26907414. Accessed 1 Mar. 2024.

Postavení žen v této teroristické organizaci je odvozováno od Aytollaha Ruhollaha Khomeniniho, který ženskou roli interpretuje tradičně podle Koránu a tedy tak, že ženy mají zásadní roli při budování samostatné islámské společnosti. Ženy vykonávají svou tradiční roli matky a manželky tím, že se účastní obranného džihádu. V organizaci Hizballáh provádí společenské a charitativní aktivity, plní vzdělávací a náboženské úkoly, podporují a posilují morálku bojovníků džihádu. Zároveň skupině poskytují nové mučedníky pro ideologii džihádu a podstupují oběť tím, že věci poskytují své syny, manžely, bratry a všechny mužské bojovníky džihádu. Vlivem této oběti mají ženy ve společnosti Hizballáhu mnoho práv, mohou se například angažovat v rodinných, sociálních či politických aktivitách ve prospěch islámu a šíitských tradic. Ženy jsou podle Hizballáhu nositelkami tradic a díky nim jsou stále šíitské tradice uchovávány.

V šíitské islámské společnosti existují ženské vzory z minulosti, které představují základní hodnoty domova a komunity, ty následně zastává každá šíitská žena. První ženou uctívanou v šíitských tradicích je Fatma, ta je dcerou proroka Muhammada a druhou ženou je její dcera Zaynab. Tyto ženy představují zároveň ochotu bojovat a obětovat se za spravedlnost a šíitskou identitu. Obě tyto ženy mají svá posvátná místa, kde se vyznává pocta ženám šíitské společnosti.

Ženy Hizballáhu jsou označovány jako „Mahdwiyat“, to lze přeložit jako uklidňující nebo ujišťující a slovem „Akhwat“, to lze přeložit jako sestry. Slovo „Akhwat“ zdůrazňuje ženskou součást rodiny Hizballáhu.

Kromě toho jsou ženy Hizballáhu vnímány jako zkrášlující prvek smrti se svými černými róbami, spravedlnosti džihádu a mučednictvím pro Alláha.[90]

Přestože je žena v Hizballáhu především vnímána jako ideologická, citová a morální podpora bojovníků džihádu, i ženy se podílejí svou účastí na operačních činnostech. Ženy Hizballáhu shromažďují zpravodajské informace důležité pro teroristickou organizaci, jsou součástí logistické podpory skupiny, zajišťují komunikaci mezi buňkami a také poskytují lékařskou pomoc zraněným. Vykonávají tedy tradiční role žen v islámských teroristických skupinách, i když v mnohem menším množství než muži.

[90] Women’s Status in Hezbollah: A Unique Glance. Online. *Alma Research and Education Center*. 2023, s. 7. Dostupné z: https://israel-alma.org/2023/04/04/womens-status-in-hezbollah-a-unique-glance/. [cit. 2024-03-04].

Teroristická organizace Hizballáh má zároveň své vlastní ženské civilní křídlo, které se zabývá indoktrinací ženské společnosti a šířením šíitské ideologie Hizballáhu mezi dalšími ženami.

Operují jako jednotlivé ženské organizace a jsou vnímán jako feministická snaha o vybudování šíitské islámské společnosti. Vedoucí křídla ženských organizací je Sayyida Afaf al-Hakim. Tyto ženy šíří ideologii Hizballáhu prostřednictvím přednášek, seminářů, demonstrací a různých konferencí. Hlavním cílem těchto skupin je snaha o zlepšení postavení žen, prosazování žen v řadách Hizballáhu ve všech oblastech, vytvoření sítě kontaktů v podpoře odporu, a hlavně snaha o celkové zlepšení ženské společnosti.[91]

4.2.7. Hamás

Teroristická organizace Hamás se dlouhou dobu, stejně jako jiné islámské teroristické organizace, bránil aktivní účasti žen na džihádu. Časem svůj názor změnil a začal ženy aktivně využívat ve svůj prospěch. Už jenom jedna část charty Hamásu uvádí, že je povinností všech muslimů, mužů i žen, konat obranný džihád v případě okupace. Tuto povinnost však Hamás u žen nepreferuje a ženy aktivně neposílá do přímých bojů.[92]

Palestinské organizace se obecně liší ve svém přístupu k ženám, od teroristických organizací z jiných zemí. Palestinské ženy i muži jsou si rovni v případě odporu a dávají tím najevo své pevné postavení proti nepříteli.[93] Už v roce 2000 prohlásil lídr Hamásu Sheikh Ahmed Yassin, že by se ženy měly samy učit, od svých manželů, příbuzných a dětí, jak používat zbraně na svou obranu a obranu své rodiny. Měly by se naučit zacházet s nožem na obranu svých práv před útočníky. Ženy však nevnímal jako aktivní bojovnice džihádu a v boji je aktivně nevyužíval. Ženy Hamásu se i přesto několikrát účastnily různých ozbrojených akcí odporu, nicméně do určité doby pouze na podpůrných pozicích. Jako příklad může sloužit Maryam Muheissin, která poskytla svůj domov k tomu, aby byl roky používán jako operační středisko a zároveň zde ukrývala bojovníky.[94]

---

[91] Tamtéž

[92] AL SHAIKH KHALEEL, Nehad. Development of Hamas' Position on Women's Roles and Issues (1987-2017). Online. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*. 2019, roč. 3, č. 7, s. 1-9. ISSN 2378-703X. Dostupné z: https://www.ajhssr.com/wp-content/uploads/2019/07/A19370110.pdf. [cit. 2024-03-05].

[93] BLOOM, Mia. *Women and Terrorism, Bombshell*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011. ISBN 978-0-670-06982-8., str. 137

[94] AL SHAIKH KHALEEL, Nehad. Development of Hamas' Position on Women's Roles and Issues (1987-2017). Online. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research*

Postavení žen se později výrazně změnilo, zvlášť od druhé intifády, kdy začal Hamás ženy využívat i jako atentátnice. Vliv na to měl také tlak ze stran žen, které toužily po tom stát se mučednicemi. Jako příklad mohou sloužit i výše zmiňované ženy, jež sloužily pod uskupením Skautek, například Ahlam Al-Tamimi.[95] Dále také Reem Ryiashi, která se stala v roce 2004 první sebevražednou atentátnicí, ke které se přihlásila organizace Hamás. Tato organizace přehodnotila svůj názor ve využívání žen jako sebevražedných atentátnic ze tří hlavních důvodů. První důvod byl zvýšené strategické omezení pro muže, které na ženy v té době neplatily. Jako druhý důvod posloužily úspěšné sebevražedné útoky žen jiných palestinských organizací a třetím důvodem byly ospravedlňující důvody k užití žen mimo náboženské regulace.[96]

Hamás pohlíží na účast žen v aktivním džihádu jiným způsobem než na aktivní působení mužských bojovníků. Při využívání žen argumentují tím, že náboženské ohledy nezakazují ženám účastnit se džihádu, v případě obranného džihádu je k tomu náboženské ohledy spíše nabádají.

Společnost Hamásu ženy přijímá jako mučednice, ale aktivně jejich účast nepodporuje, jelikož účast žen na vojenských akcích může vyvolat nové neznámé problémy. Organizace Hamás provedla určité právní úpravy ohledně žen a přizpůsobila se tak době. Jedná se například o ponechání rodného jména ženy i po svatbě nebo o ponechání dětí v péči ženy.[97]

(AJHSSR). 2019, roč. 3, č. 7, s. 1-9. ISSN 2378-703X. Dostupné z: https://www.ajhssr.com/wp-content/uploads/2019/07/A19370110.pdf. [cit. 2024-03-05].

[95] BLOOM, Mia. *Women and Terrorism, Bombshell*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011. ISBN 978-0-670-06982-8., str. 137

[96] MARGOLIN, Devorah. *The Changing Roles of Women in Violent Islamist Groups*. Online. In: The George Washington University. 2019. Dostupné z: https://extremism.gwu.edu/sites/g/files/zaxdzs5746/files/The%20Changing%20Roles%20of%20Women%20in%20Violent%20Islamist%20Groups.pdf. [cit. 2024-03-05].

[97] AL SHAIKH KHALEEL, Nehad. Development of Hamas' Position on Women's Roles and Issues (1987-2017). Online. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*. 2019, roč. 3, č. 7, s. 1-9. ISSN 2378-703X. Dostupné z: https://www.ajhssr.com/wp-content/uploads/2019/07/A19370110.pdf. [cit. 2024-03-05].

Závěr

Bakalářská práce se zabývá problematikou islámského terorismu se zaměřením na role žen v islámském terorismu. Bakalářská práce byla rozdělena do čtyř základních kapitol, které na sebe vzájemně navazovaly a postupně se rozvíjely. V jednotlivých kapitolách byla popsána terminologie související s tématem se zaměřením především na pojmy terorismus, islám a islámský terorismus. Cílem této práce bylo představit tématiku islámského terorismu se zaměřením na ženy. Zjistit příčiny, které ženy nejčastěji motivují v případě podpory nebo konání islámského terorismu. Zaměřit se na jednotlivé islámské teroristické organizace a jejich využívání žen v teroristických aktech.

V první kapitole byla práce zaměřena na vymezení základní terminologie související s tématem bakalářské práce. V této části se práce zabývala stručnou definicí jednotlivých pojmů, které jsou klíčové pro pochopení problematiky islámského terorismu. Jednalo se o pojmy extremismus, radikalismus, islamismus, islámský fundamentalismus, džihád a zejména terorismus. Pojmem terorismus se práce zabývala nejpodrobněji. V práci je popsána definice termínu terorismus, jeho stručná historie a následně typologie terorismu. Ta je rozdělena podle jednotlivých kritérií, kterými jsou například typologie terorismu podle ideologie, podle cíle a blíže je v práci rozdělena typologie terorismu podle typu.

Druhá kapitola je zaměřena na islámské náboženství. V této kapitole je stručně popsána historie a základy islámu. První část této kapitoly se zaměřuje na počátky islámského náboženství, které se pojí s Prorokem Muhammadem. Tato kapitola představuje vybrané základní termíny, které jsou pro islámskou kulturu významné. V druhé podkapitole je práce zaměřena na základy islámského náboženství a zaměřuje se především na pět pilířů islámu, které tvoří povinnosti každého muslima a také na svatou knihu Korán, která představuje základ celého islámského náboženství.

Třetí kapitola se zabývá tématem islámského terorismu. V první části této kapitoly je rozebírána stručná definice pojmu islámského terorismu. Zároveň je v této části práce polemizováno nad tím, zda svatá kniha a obecně islám ospravedlňuje násilí. Odpověď na tuto otázku však není jednoznačná a lze na ni pohlížet více způsoby. Dále je tato kapitola zaměřena na vybrané islámské teroristické organizace. Konkrétně na skupiny Al-Qa'ida, Islámský stát, Hizballáh a Hamás.

V každé podkapitole je stručně uveden vznik a historie okolo vzniku každé zmiňované organizace, jsou představeny vybrané osobnosti pro tyto skupiny významné a je popsána motivace jednotlivých skupin k teroristickým aktivitám.

Čtvrtá kapitola, zároveň stěžejní kapitola práce, se zabývá ženami ve spojení s islámským terorismem. Stejně jako předchozí i tato kapitola je rozdělena do několika částí. První část je úvod do tématiky islámského terorismu a role žen. Následuje kapitola zaměřená na radikalizaci žen do islámských teroristických organizací a jejich motivace, které je k určitým činům vedly. Poté je samostatná kapitola zabývající se rolemi, které ženy nejčastěji vykonávají v jednotlivých teroristických organizacích. Následuje závěrečná kapitola, která popisuje vybrané teroristické organizace a jejich konkrétní využití žen v teroristických aktivitách. Jedná se o výše zmiňované teroristické skupiny, zároveň s čistě ženskými uskupeními, kterými jsou Černé vdovy, Skautky a Těhotné útočnice. V jednotlivých podkapitolách jsou také uvedeny příklady žen, které operovaly ve prospěch těchto skupin.

Největším problémem, se kterým jsem se během vytváření práce nejčastěji setkávala, bylo malé množství zdrojů s konkrétními informacemi. Existuje celá řada zdrojů, které se zabývají tématem islámského terorismu ve spojení s ženami, ale problém je spíše opakování se obecných informací. Častým problémem byla také různá interpretace podobných informací. Informací o tématu je větší dostatek, než jsem na počátku očekávala, ale v případě, kdy chce člověk zjistit bližší či konkrétnější informace nastává problém.

Během vytváření této práce jsem došla k závěru, že mnoho islámských teroristických skupin i přesto, že lpí na svých téměř rigidních základech, se dokáže přizpůsobit současné době a využít ve svůj prospěch možnosti, které obcházejí bezpečnostní opatření, a tím se stává konání teroristických útoků pro tyto skupiny jednodušší. Ženy v těchto skupinách touží po tom stát se mučednicí stejně silně jako muži. Role matek a manželek je jim tradičně přiřazována, ale ženy v teroristických organizaci i přes to, že tyto role vykonávají poslušně a řádně, se s nimi zcela neztotožňují. Nejčastější motivací žen k tomu, aby se přidaly k teroristické skupině, nebo vykonaly teroristický čin, bývá trauma z minulosti, touha po tom stát se součástí komunity, touha dosažení svého úkolu v islámské společnosti mimo manželství, ale také prosté materiální motivy, kterými mohou být lepší zabezpečení, nebo vzdělání.

Nejčastěji jsou ženy v teroristických organizacích využívány v pozici náborářek. Ženy jsou v této úloze často velice úspěšné a ví, jak cílit na nábor dalších žen do teroristických organizací. Většina teroristických organizací však ženy využívá spíše jako sebevražedné atentátnice, kdy jim slouží spíše jako prostředek než jako plnohodnotný člen teroristické organizace.

Využití žen v islámském terorismu je však bezpečnostní hrozbou i do budoucna.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

BERÁNEK, Ondřej, ed. a OSTŘANSKÝ, Bronislav, ed. *Islámský stát: Blízký východ na konci časů.* Vydání první. Praha: Academia, 2016. 294 stran, 16 nečíslovaných stran obrazových příloh. Orient, sv. 29.

BLAŽEJOVÁ, Michaela, Miloslav MUTÍNSKÝ a Helena PAVLINCOVÁ. Slovník: judaismus, křesťanství, islám. Praha: Mladá fronta, 1994. ISBN 80-204-0440-6. Dostupné také z: https://ndk.cz/uuid/uuid:294f4280-269d-11e6-8145-5ef3fc9bb22f

BLOOM, Mia. *Women and Terrorism, Bombshell*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2011. ISBN 978-0-670-06982-8.

DIDEROT, Denis. *Velký slovník naučný*. Praha: Diderot, 1999. ISBN 80-902723-1-2.

DUFKOVÁ, Ivana a ZLÁMAL, Jiří. *Policie a terorismus*. Praha, 2004.

HÜBSCH, Hadayatullah. *Fanatičtí bojovníci ve jménu Alláha: kořeny islámského teroru.* Překlad Monika MACKOVÁ. České vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2002. 123 s.

CHMELÍK, Jan. *Extremismus.* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 425 s. ISBN 978-80-7380-376-6.

Korán

LAURENT, Annie. *Islám: pro ty, kdo o něm chtějí mluvit, ale zatím o něm mnoho nevědí.* Překlad Marie BENÁKOVÁ. V Praze: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 247 stran.

MENDEL, MILOŠ. Hidžra: náboženská emigrace v dějinách islámských zemí. Vyd. 1. Praha: Orientální ústav Akademie věd České republiky, 2006. 386 s. ISBN 80-85425-58-0.

SJOBERG, LAURA, and CARON E. GENTRY, editors. *Women, Gender, and Terrorism*. University of Georgia Press, 2011., ISBN 978-0-8203-3583-4

SMOLÍK, Josef. *Psychologie terorismu a radikalizace: jak se z beránků stávají vlci*. Brno: Vydavatelství Mendelovy univerzity v Brně, 2020. ISBN 978-80-7509-723-1.

Světový terorismus: encyklopedie. České vyd. 1. Praha: Svojtka & Co., 2001.
Terorismus: pokus o porozumění. Vyd. 1. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 345 s. Knižnice Sociologické aktuality, sv. 20.

VEGRICHTOVÁ, Barbora. *Hrozba radikalizace: terorismus, varovné signály a ochrana společnosti.* Vydání 1. Praha: Grada, 2019. 198 stran, 8 nečíslovaných stran obrazových příloh.

VONDRA, Alexandr, Alena MIZEROVÁ a Oldřich NEUŽIL. *Islám a jeho svět*. Brno: Moravské zemské muzeum, 1995. ISBN 80-7028-075-1. Dostupné také z: https://ndk.cz/uuid/uuid:41543cc0-4e2b-11e8-98e3-5ef3fc9bb22f

ZEMAN, Jan. *Terorismus: historicko-psychologická studie*. Triton, 2002. ISBN 80-7254-305-9.

Elektronické zdroje

ABU-AMR, ZIAD. Hamas: A Historical and Political Background. Online. *Journal of Palestine Studies*. 1993, roč. 22, č. 4. Dostupné z: https://doi.org/10.2307/2538077. [cit. 2024-03-06].

AL FĀRŪQĪ, ISMAʿĪL R., and Imtiyaz Yusuf. “Islamic History.” In *Islam: Religion, Practice, Culture & World Order*, 91–97. International Institute of Islamic Thought, 2012. Dostupné z: https://doi.org/10.2307/j.ctvkc67zd.27, [cit. 2024-01-20].

AL SHAIKH KHALEEL, Nehad. Development of Hamas’ Position on Women’s Roles and Issues (1987-2017). Online. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*. 2019, roč. 3, č. 7, s. 1-9. ISSN 2378 703X. Dostupné z: https://www.ajhssr.com/wpcontent/uploads/2019/07/A19370110.pdf. [cit. 2024-03-05].

ABUKHALIL, As’ad. Ideology and Practice of Hizballah in Lebanon: Islamization of Leninist Organizational Principles. Online. *Middle Eastern Studies*. 1991, roč. 27, č. 3, s. 390-403. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/4283447. [cit. 2024-03-06].

BAKKER, Edwin a LEEN, Boer. *Al-Qaeda: The Evolution of Al-Qaedaism: Ideology, Terrorists, and Appeal*. Online. In: Clingendael Institute. 2007. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep05450.5. [cit. 2024-03-06].

BIGIO, Jamille a VOGELSTEIN, Rachel. *Understanding women's roles in terrorism*. Online. In: Council on Foreign Relations. 2019. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep21428.4. [cit. 2024-03-06].

EGERT, Jennifer Philipa. Women Fighters in the 'Islamic State' and Al-Qaida in Iraq: A Comparative Analysis. Online. *Die Friedens-Warte*. 2015, roč. 90, č. 3/4, s. 363-80. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/24868700. [cit. 2024-03-06].

ESPOSITO, John. WOMEN'S RIGHTS IN ISLAM. Online. *Islamic Studies*. 1975, roč. 14, č. 2, s. 99-114. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/20846947. [cit. 2024-03-06].

Extremismus. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. 2010. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx. [cit. 2024-01-31].

FRISCH, Hillel. *Assessing the Hamas Government's Performance in Other Key Issue-Areas: Electricity, Water and Sewage: Hamas: A Social Welfare Government or War Machine?* Online. In: Begin-Sadat Center for Strategic Studies. 2015. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep04722.12. [cit. 2024-03-06].

GAUB, Florence. *Islamism and Islamists: A Very Short Introduction*. Online. In: European Union Institute for Security Studies (EUISS). 2014. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep06849. [cit. 2024-03-06].

GREGG, Heather. Defining and Distinguishing Secular and Religious Terrorism. Online. *Perspectives on Terrorism*. 2014, roč. 8, č. 2, s. 36-51. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/26297135. [cit. 2024-03-06].

HASSAN, Ahmad a SAIFUL, Rijal Bin. ISIS: QUESTIONS ABOUT ITS SURVIVAL & IDEOLOGY. Online. *Counter Terrorist Trends and Analyses*. 2016, roč. 8, č. 5, s. 4-8. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/26351416. [cit. 2024-03-06].

HELLMANN-RAJANAYAGAM, Dagmar. FEMALE WARRIORS, MARTYRS AND SUICIDE ATTACKERS: Women in The LTTE. Online. *International Review of Modern Sociology*. 2008, roč. 34, č. 1, s. 1-25. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/41421655. [cit. 2024-03-06].

CHOKSY, Carol E. B. a CHOKSY, Jamsheed K. THE SAUDI CONNECTION: Wahhabism and Global Jihad. Online. *World Affairs*. 2015, roč. 178, č. 1, s. 23-34. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/43555279. [cit. 2024-03-06].

KHALIL, Lydia. *Behind the Veil: Women in Jihad after the Caliphate*. Online. In: Lowy Institute for International Policy. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep19786. [cit. 2024-03-06].

KIRBY, Zamyat. Untitled. Online. *Middle East Studies Association Bulletin*. 1997, roč. 31, č. 2, s. 99-198. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/23061463. [cit. 2024-03-06].

KORTEPETER, Mark. Bioterrorism. Online. *Journal of Environmental Health*. 2001, roč. 63, č. 6, s. 21-24. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/44528677. [cit. 2024-03-06].

Kybernetický terorismus, Kyberterorismus. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/kyberneticky-terorismus-kyberterorismus.aspx. [cit. 2023-11-18].

LEEDE, Saren de. *Women in Jihad: A Historical Perspective*. Online. In: International Centre for Counter terrorism (ICCT). 2018. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep19608. [cit. 2024-03-06].

LOADENTHAL, Michael. Eco-Terrorism': An Incident-Driven History of Attack (1973–2010). Online. *Journal for the Study of Radicalism*. 2017, roč. 11, č. 2, s. 1-34. Dostupné z: https://doi.org/10.14321/jstudradi. [cit. 2024-03-06].

MARGOLIN, Devorah. *The Changing Roles of Women in Violent Islamist Groups*. Online. In: The George Washington University. 2019. Dostupné z: https://extremism.gwu.edu/sites/g/files/zaxdzs5746/files/The%20Changing%20Roles%20of%20Women%20in%20Violent%20Islamist%20Groups.pdf. [cit. 2024-03-05].

Mass shooting. Online. Britannica. 2024. Dostupné z: https://www.britannica.com/topic/mass-shooting. [cit. 2023-11-20].

MELICHAŘÍK, Zdeněk. *Efektivní adaptace začínajících učitelů na požadavky školské praxe*. PDF. 2016.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Terorismus*. Online. Ministerstvo vnitra České republiky. 2016. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-terorismus.aspx. [cit. 2024-01-02].

NOOR, Mohammad. The Doctrine of Jihad: An Introduction. Online. *Journal of Law and Religion*. 1985, roč. 3, č. 2, s. 97-381. Dostupné z: https://doi.org/10.2307/1051182. [cit. 2024-03-06].

PATEL, Sofia. *UNDERSTANDING WOMEN AND ISLAMIC STATE TERRORISM: Where Are We Now?* Online. In: Australian Strategic Policy Institute. 2020. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep25133. [cit. 2024-03-06].

RABASA, Angel. *Al-Qaeda's Ideology and Propaganda: Beyond Al-Qaeda: Part 1, The Global Jihadist Movement*. Online. In: RAND Corporation. 2006. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/10.7249/mg429af. [cit. 2024-03-06].

SCHAM, Paul a ABU-IRSHAID, Osama. *Hamas: Ideological Rigidity and Political Flexibility*. Online. In: US Institute of Peace. 2009. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep12273. [cit. 2024-03-06].

SINGER, Max. *Islam and Islamism: Militant Islam's War Against the West*. Online. In: Begin-Sadat Center for Strategic Studies. 2018. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep16826.4. [cit. 2024-03-06].

UDIN, Asma. *Women's Rights in Islamic Law: The Immutable and the Mutable*. Online. In: Islam and Human Rights: Key Issues for Our Times. 2017. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep03717.8. [cit. 2024-03-06].

SPECKHARD, Anne a AKHMEDOVA, Khapta. *Black Widows: The Chechen Female Suicide Terrorists: Female Suicide Bombers: Dying for Equality?* Online. In: Institute for National Security Studies. 2006. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep08943.8. [cit. 2024-03-06].

SPECKHARD, Anne a ELLENBERG, Molly D. ISIS in Their Own Words: Recruitment History, Motivations for Joining, Travel, Experiences in ISIS, and Disillusionment over Time – Analysis of 220 In-Depth Interviews of ISIS Returnees, Defectors and Prisoners. Online. *Journal of Strategic Security*. 2020, roč. 13, č. 1, s. 82-127. Dostupné z: https://www.jstor.org/stable/26907414. [cit. 2024-03-06].

SPENCER, Amanda N. The Hidden Face of Terrorism: An Analysis of the Women in Islamic State. Online. *Journal of Strategic Security*. 2016, roč. 9, č. 3, s. 74-98. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/26473339. [cit. 2024-03-06].

The Death of Osama Bin Laden — Interview with ICT Senior Researchers. Online. In: International Institute for Counter-Terrorism (ICT). 2012. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep25875. [cit. 2024-03-06].

VALE, Gina. *Women in Islamic State: From Caliphate to Camps*. Online. In: International Centre for Counter-Terrorism. 2019. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/resrep19621. [cit. 2024-03-06].

Women's Status in Hezbollah: A Unique Glance. Online. *Alma Research and Education Center*. 2023, s. 7. Dostupné z: https://israel-alma.org/2023/04/04/womens-status-in-hezbollah-a-unique-glance/. [cit. 2024-03-04].

Přílohy

Medializované příklady osudů žen

Hned první palestinská atentátnice Wafa Idris (zemřela 27. 01. 2002, zabila jednoho Žida a sto dalších zranila) je svým životním příběhem smutným příkladem zneužití těžké situace palestinských žen, aneb jak se z ženy, která potřebuje především psychoterapeutickou a rodinnou podporu, stane teroristka. Jako dospívající dívka ztratila otce, rodina tak přišla o živitele a matka Wafu v šestnácti letech provdala za bratrance. Obhajovala se slovy „Provdali jsme ji, protože měla cenu jako mladá, a mohla po mnoho let rodit děti.“ Wafa však po devíti letech marných pokusů porodila mrtvé dítě a lékař ji před příbuznými označil za neplodnou. V tradičních patriarchálních společnostech je neplodnost tou největší ranou, která může ženu potkat. Manžel ji opustil, oženil se a stal se otcem. Wafa po rozvodu upadla do depresí, přestala jíst a pít. Matka jí dávala najevo, že je zhanobená a finančním břemenem pro rodinu. Wafa nepochybně byla oddaná palestinské věci, přesto se atentátnicí stát nemusela. Kdyby spáchala sebevraždu, aniž se stala teroristkou, byla by společností ona i její rodina odsouzena: takto byla oslavována a matka získala peníze. (O stejném principu se mluvilo před dvěma lety, kdy se v Izraeli rozšířily útoky nožem na Izraelce, jež zpravidla končily smrtí útočníka. Izraelští psychologové mluví o tzv. suicide by cop, „sebevraždě policistou“, kdy útočník „využije“ skutečnosti, že Izraelci budou střílet, udělá ze sebe teroristu a získá v náročné osobní situaci benefity pro sebe a svoji rodinu.)

Jiným silným příběhem je osud Dariny Abu Aiši. Byla vynikající studentkou, zbožnou muslimkou, univerzitní aktivistkou. Ač měla mnoho nápadníků, zajímalo ji pouze studium, což se jejím rodičům nelíbilo. Její kamarádka o ní řekla: *„Byla vůdkyní a feministkou, dokázala se postavit za svůj názor, nenechala se ovlivnit. Její rodina byla rozčílená, když jim řekla, že se nikdy nevdá, protože nechce být ničí otrokyní, porodit šest až sedm dětí, jak se očekává, být s manželem, kterého nezajímá, co chce dělat. Byla frustrovaná, že je do mateřské role tlačená, a stala se nihilistkou. Postupně ztratila o vše zájem, říkala, že její život nemá smysl.“* Pak stačilo, aby byla na checkpointu svědkem situace, kdy matka s nemocným dítětem nebyla přednostně propuštěna kvůli špatným propustkám. Vojáci si pak udělali legraci, že matku pustí, když Darine políbí svůj doprovod, svého bratrance Rašida. V palestinské společnosti však tato „maličkost“, veřejný polibek „cizího“ muže, znamená zahanbení rodinné cti.

Rašid ji ještě ten den musel požádat o ruku, aby tzv. rodinnou čest zachránil. Odmítla a zabila se přesně o měsíc později než Wafa. V prohlášení na rozloučenou napsala: *„Role palestinské ženy už nebude nikdy více omezena na nářek nad smrtí manželů, bratrů a otců. Nyní jsme to my, kdo svá těla promění na lidské bomby, které zničí izraelskou bezpečnostní teorii.“*

Osmnáctiletá Ajat al Achras se zabila a zabila i židovského strážce a stejně starou dívku, aby „obnovila rodinnou čest“. Její otec pracoval v izraelské stavební firmě, měl s Izraelci dobré vztahy, v rodině podporoval hodnoty přátelství se Židy. Byl Palestinci obviněn z kolaborace, což je velmi těžký přestupek. Odmítl nátlak, aby z práce odešel. Sousedé a přátelé se od rodiny začali odvracet, na zdi domu se objevilo graffiti „Zrádce!“, jedno z dětí bylo ve škole zbito, prodavači na trhu odmítali členům rodiny prodat zboží, dům byl zablokován, aby otec nemohl chodit do práce. Ajatina kamarádka dosvědčila, že dva dny před svým činem jí Ajat řekla: *„Vyhodit se do povětří je jediný způsob, jak mohu zachránit svoji rodinu před hanbou.“* Zemřít nechtěla, ve videu na rozloučenou apeluje na vůdce jiných arabských zemí, že *„jenom sedí a dívají se na bojující palestinské dívky“*.

Andalíb Suleiman zabila sebe a šest dalších lidí. Její dvě sestřenice byly v izraelském vězení jako neúspěšné atentátnice: Andalíb ve videu na rozloučenou říká, že chce dokončit jejich „práci“ a uctít památku předchozích atentátnic, je připravena obětovat život „za věc“ jako nejvyšší formu „džihádu“. Dívka si na zeď místo plakátů celebrit pověsila Wafu Idris.

Hiba Daraghme pocházela z rodiny, kde protiizraelský boj byl součástí cti. Její bratr zemřel v izraelském vězení. Hiba byla znásilněna strýcem, trpěla neléčeným posttraumatickým syndromem. Stala se náboženskou fundamentalistkou, což ji přivedlo k nabídnutí se islamistické organizaci jako atentátnice.

Hanadi Džaradat vyhodila do povětří sebe a restauraci částečně vlastněnou Araby v multikulturním městě Haifa. Zabila dvacet civilistů včetně dětí. V bojích za intifády ztratila snoubence, bratra a bratrance. Ve videu říká: „Je to vůle Boha. Rozhodla jsem se být šestou mučednicí naplňující své tělo střepinami, které vstoupí do srdce každého sionisty okupujícího naši zemi. … Vždy jsem věřila tomu, co je řečeno ve Svatém Koránu, toužím po řekách ráje a toužím vidět slavné světlo Aláhovy tváře…“

Rim Rijaši se zabila na přechodu Erez z Gazy do Izraele. Byla první atentátnicí Hamásu a první matkou.

Byla vdaná, ale s manželem se hádala, nevycházela s jeho rodiči. Údajně měla milostný poměr a útok byla donucená provést, aby tzv. „obnovila čest rodiny“. Její milenec ji měl rekrutovat a její manžel dovézt na přechod. Ve videu říká: *„Vždy jsem si přála, aby mé tělo bylo šrapnelem, který roztrhá syny Sionu… Vždy jsem chtěla být první ženou, která provede mučednickou operaci tak, že části jejího těla se rozletí všude kolem… Mám dvě děti a velmi je miluji, ale má láska vidět Boha byla silnější, než má láska k mým dětem.“*

Tady se nabízí známý postřeh bývalé izraelské premiérky Goldy Meir:

„Mír s Palestinci nastane, až budou své děti milovat více než nenávidět nás.“

Příklady osudů žen

Hned první palestinská atentátnice Wafa Idris (zemřela 27. 01. 2002, zabila jednoho Žida a sto dalších zranila) je svým životním příběhem smutným příkladem zneužití těžké situace palestinských žen aneb jak se z ženy, která potřebuje především psychoterapeutickou a rodinnou podporu, stane teroristka. Jako dospívající dívka ztratila otce, rodina tak přišla o živitele a matka Wafu v šestnácti letech provdala za bratrance. Obhajovala se slovy „Provdali jsme ji, protože měla cenu jako mladá, a mohla po mnoho let rodit děti.“ Wafa však po devíti letech marných pokusů porodila mrtvé dítě a lékař ji před příbuznými označil za neplodnou. V tradičních patriarchálních společnostech je neplodnost tou největší ranou, která může ženu potkat. Manžel ji opustil, oženil se a stal se otcem. Wafa po rozvodu upadla do depresí, přestala jíst a pít. Matka jí dávala najevo, že je zhanobená a finančním břemenem pro rodinu. Wafa nepochybně byla oddaná palestinské věci, přesto se atentátnicí stát nemusela. Kdyby spáchala sebevraždu, aniž se stala teroristkou, byla by společností ona i její rodina odsouzena: takto byla oslavována a matka získala peníze. (O stejném principu se mluvilo před dvěma lety, kdy se v Izraeli rozšířily útoky nožem na Izraelce, jež zpravidla končily smrtí útočníka. Izraelští psychologové mluví o tzv. suicide by cop, „sebevraždě policistou“, kdy útočník „využije“ skutečnosti, že Izraelci budou střílet, udělá ze sebe teroristu a získá v náročné osobní situaci benefity pro sebe a svoji rodinu.)

Jiným silným příběhem je osud Dariny Abu Aiši. Byla vynikající studentkou, zbožnou muslimkou, univerzitní aktivistkou. Ač měla mnoho nápadníků, zajímalo ji pouze studium, což se jejím rodičům nelíbilo. Její kamarádka o ní řekla: *„Byla vůdkyní a feministkou, dokázala se postavit za svůj názor, nenechala se ovlivnit.*

Její rodina byla rozčílená, když jim řekla, že se nikdy nevdá, protože nechce být ničí otrokyní, porodit šest až sedm dětí, jak se očekává, být s manželem, kterého nezajímá, co chce dělat. Byla frustrovaná, že je do mateřské role tlačená, a stala se nihilistkou. Postupně ztratila o vše zájem, říkala, že její život nemá smysl.“

Pak stačilo, aby byla na checkpointu svědkem situace, kdy matka s nemocným dítětem nebyla přednostně propuštěna kvůli špatným propustkám. Vojáci si pak udělali legraci, že matku pustí, když Darine políbí svůj doprovod, svého bratrance Rašida. V palestinské společnosti však tato „maličkost“, veřejný polibek „cizího“ muže, znamená zahanbení rodinné cti. Rašid ji ještě ten den musel požádat o ruku, aby tzv. rodinnou čest zachránil. Odmítla a zabila se přesně o měsíc později než Wafa. V prohlášení na rozloučenou napsala: „Role palestinské ženy už nebude nikdy více omezena na nářek nad smrtí manželů, bratrů a otců. Nyní jsme to my, kdo svá těla promění na lidské bomby, které zničí izraelskou bezpečnostní teorii.“

Osmnáctiletá Ajat al Achras se zabila, zabila i židovského strážce a stejně starou dívku, aby „obnovila rodinnou čest“. Její otec pracoval v izraelské stavební firmě, měl s Izraelci dobré vztahy, v rodině podporoval hodnoty přátelství se Židy. Byl Palestinci obviněn z kolaborace, což je velmi těžký přestupek. Odmítl nátlak, aby z práce odešel. Sousedé a přátelé se od rodiny začali odvracet, na zdi domu se objevilo graffiti „Zrádce!“, jedno z dětí bylo ve škole zbito, prodavači na trhu odmítali členům rodiny prodat zboží, dům byl zablokován, aby otec nemohl chodit do práce. Ajatina kamarádka dosvědčila, že dva dny před svým činem jí Ajat řekla: „Vyhodit se do povětří je jediný způsob, jak mohu zachránit svoji rodinu před hanbou.“ Zemřít nechtěla: ve videu na rozloučenou apeluje na vůdce jiných arabských zemí, že „jenom sedí a dívají se na bojující palestinské dívky.“

Andalíb Suleiman zabila sebe a šest dalších lidí. Její dvě sestřenice byly v izraelském vězení jako neúspěšné atentátnice: Andalíb ve videu na rozloučenou říká, že chce dokončit jejich „práci“ a uctít památku předchozích atentátnic, je připravena obětovat život „za věc“ jako nejvyšší formu „džihádu“. Dívka si na zeď místo plakátů celebrit pověsila Wafu Idris.

Hiba Daraghme pocházela z rodiny, kde protiizraelský boj byl součástí cti. Její bratr zemřel v izraelském vězení. Hiba byla znásilněna strýcem, trpěla neléčeným posttraumatickým syndromem. Stala náboženskou fundamentalistkou, což ji přivedlo k nabídnutí se islamistické organizaci jako atentátnice.

Hanadi Džaradat vyhodila do povětří sebe a restauraci částečně vlastněnou Araby v multikulturním městě Haifa. Zabila dvacet civilistů včetně dětí. V bojích za intifády ztratila snoubence, bratra a bratrance. Ve videu říká: „Je to vůle Boha. Rozhodla jsem se být šestou mučednicí naplňující své tělo střepinami, které vstoupí do srdce každého sionisty okupujícího naši zemi. … Vždy jsem věřila tomu, co je řečeno ve Svatém Koránu, toužím po řekách ráje a toužím vidět slavné světlo Aláhovy tváře…“

Rim Rijaši se zabila na přechodu Erez z Gazy do Izraele. Byla první atentátnicí Hamásu a první matkou. Byla vdaná, ale s manželem se hádala, nevycházela s jeho rodiči. Údajně měla milostný poměr a útok byla donucená provést, aby tzv. „obnovila čest rodiny“. Její milenec ji měl rekrutovat a její manžel dovézt na přechod. Ve videu říká: „Vždy jsem si přála, aby mé tělo bylo šrapnelem, který roztrhá syny Sionu… Vždy jsem chtěla být první ženou, která provede mučednickou operaci tak, že části jejího těla se rozletí všude kolem…Mám dvě děti a velmi je miluji. Ale má láska vidět Boha byla silnější, než má láska k mým dětem.“ Tady se nabízí známý postřeh bývalé izraelské premiérky Goldy Meir: „Mír s Palestinci nastane, až budou své děti milovat více než nenávidět nás.“

Jaká je a jak žije žena teroristy

April Rayová jezdí temně zelenou dodávkou s nálepkou "moje dítě je čestný student". Šetří a nakupuje ve slevách. Její děti se v televizi rády koukají na Simpsonovy. Čtyřiatřicetiletá April by mohla být jednou z tisíců běžných amerických matek, které se snaží protlouci životem. Kdyby neměla za muže teroristu. April je ženou Wahída Hedžího, který měl vysoké postavení v nejnebezpečnější a nejsledovanější teroristické organizaci světa, v Al-Kajdě.

Několik let byl osobním tajemníkem Usámy bin Ládina samého a teď si odpykává doživotní trest v přísně střeženém vězení pro teroristy v USA. Byl obžalován z přípravy atentátů na dvě americké ambasády ve východní Africe v roce 1998, při nichž zahynulo na 250 lidí.

Jak se žena z předměstí Dallasu mohla stát nevěstou Al-Kajdy? Společně s dalšími ženami stoupenců bin Ládina se účastnila společných pikniků na Ládinově farmě na březích modrého Nilu.Sn ášela písečné bouře, ale i tajemné vraždy několika mužových kamarádů. Věděla o tom, co její manžel a jeho známí chystali? Ona sama vše popírá. Ostře odmítla označit svého muže za teroristu.

Naopak ho popsala jako milého, v něčem až smůlovatého muže s dobrým srdcem, který lépe zvládal čtení pohádek dětem než své obchody. Byl prý někým, kdo byl dočista neschopen chystat hromadnou vraždu. "Nic neudělal," vypověděla April Rayová při výsleších FBI. "Každý ho miloval." A bin Ládin? "To je velký šéf. To není nestvůra, za jakou je vydáván." Aprilin muž svému šéfovi podle vyšetřovatelů sloužil jako "manažer". V 90. letech například pronajal letadlo pro přepravu střel Stinger.

FBI zachytila i telefonát, v němž Hedží před bombovými útoky na americké ambasády hovořil o přípravách falešných pasů pro teroristy. Podle federálního vyšetřovatele žil Hedží dvojím životem. V rámci toho utajeného pak ve službách Al-Kajdy zjišťoval její smrtící operace.

Jeho obhájce Sam Schmidt naopak tvrdil, že Hedží pracoval jen pro Ládinovy legální obchody, že byl nevinným obchodníkem a neměl s terorismem nic společného. Život rodiny v impériu Ládina byl také zdánlivě až děsivě normální.

April, která v 18 letech z vůle své výstřední matky konvertovala k islámu a vzala si pětadvacetiletého Kuvajťana narozeného v Libanonu, poctivě doprovázela manžela a starala se o rozrůstající rodinu. Po dobu deseti let všichni společně cestovali mezi USA, Súdánem, Pákistánem a Keňou.

Al-Kajda přitom nabízela dobré peníze, firemní výhody i rodinné dovolené v zahraničí, podobně jako každá jiná velká úctyhodná společnost s tou výjimkou, že tato je "Teror Inc", vybudovaná, aby vraždila stovky lidí. April přitom neodpovídá prototypu ženy islámského fundamentalisty, která poslouchá mužovy příkazy. Když se její muž pokoušel vzít si podle islámského zvyku a na popud samého Ládina druhou ženu, udělala mu ze života hotové peklo, Hedží nakonec ustoupil.

S džihádem, svatou válkou, se April seznámila v roce 1986, kdy se přesunuli do Pákistánu, aby se mohli účastnit války proti sovětské okupaci Afghánistánu. Hedží pašoval zbraně přes pákistánské hranice. V roce 1992, to už byli zpět v Americe, pak dostal dobře placenou práci (1200 dolarů měsíčně) od bin Ládina, který se po porážce Rusů v Afghánistánu přesunul do Súdánu.

Sama April vypověděla, že se s Ládinem nikdy osobně nesetkala. "Nesetkávala jsem se s muži. Ženy a muži nesedí společně," popisovala časopisu Newsweek zvyklosti islámské tradice, které se dodržovaly na setkáních Ládinových přátel u Chartúmu, kde se opékalo maso. Dnes žije April v USA z podpory a darů mešitě. Nevěří v Ládinovu vinu za útoky na USA. Podle ní jde o spiknutí CIA nebo Izraele.

Ženy v řadách džihádistů, IS je lákal do sirotčinců, chtěly pomáhat, ale některé mají na rukou krev

Kanaďanka Mia Bloomová se ve svém výzkumu věnuje roli žen v teroristických organizacích. "Nebyly to jen nevěsty džihádistů," říká.

Islámský stát (IS) nejsou jen maskovaní muži se zbraněmi a vlajícími černými vlajkami. Celá čtvrtina z více než 40 tisíc cizinců, kteří odjeli do Sýrie a Iráku, aby se podíleli na fungování chalífátu, byly ženy a děti. Je to mnohem více, než se původně předpokládalo. S překvapivým zjištěním přišly odbornice z londýnské King's College. Jejich unikátní výzkum zkoumal pouze takzvané doložitelné případy, tedy konkrétní osoby v řadách islamistů. Až dosud přitom jiní experti pracovali pouze s odhady.

Roli žen a dětí v teroristických organizacích se věnuje také Mia Bloomová z univerzity v americké Georgii. Podle ní se úloha, kterou ženy v IS hrály, proměňovala s tím, jak se organizace nejdříve formovala, expandovala a později ztrácela území. "Rozhodně dělaly ženy více než jim přisuzuje stereotypní obrázek islamistovy nevěsty," vysvětluje expertka v rozhovoru pro Aktuálně.cz.

Zatímco zpočátku se teroristé snažili naverbovat především co nejmladší dívky, které by mohli nabízet jako odměnu novým bojovníkům, postupně přibyly i role, které měly podpořit praktické fungování celé organizace, vysvětluje Bloomová.

Známý je podle ní případ takzvané ženské morální policie, jednotky al-Khansa, která se často dopouštěla násilí na ostatních ženách. Kvůli nedostatečnému zahalení, nebo protože se ukázaly na veřejnosti bez mužského doprovodu. "To je vlastně skoro bezpečnostní složka," myslí si akademička. "Ale pak tam byly také ženy, které se staraly o finance, získané z obchodu s lidmi, nebo se podílely na vytváření propagandy," popisuje Bloomová.

Kdo je Mia Bloomová

Dokončila arabská studia na Georgetownské univerzitě, doktorát získala v oboru politologie na Columbia University. Specializuje se na mezikulturní násilí a roli žen a dětí v teroristických organizacích. Mezi její publikace patří například *Bombshell: Women and Terror* a *Small Arms: Children and Terrorism.*

Obecně se motivace žen odcestovat na Blízký východ třeba z Německa, Francie nebo Británie příliš nelišila od té mužské. Specifický byl ale způsob, jakým teroristé ženy do svých řad lákali.

"Neříkali jim 'pojďte si zastřílet', ale nabízeli jim možnost být užitečné, pomáhat dětem v iráckých sirotčincích," říká americká vědkyně původem z Kanady.

Pro starší ženy znamenalo konvertování k islámu a cesta na Blízký východ často nalezení nového smyslu života. U mladých dívek za to naopak často mohla velká míra naivity a idealismu. *"Byly to holky, které měly skvělé vyhlídky, dařilo se jim ve škole, ale měly pocit, že se potřebují realizovat nějak jinak,"* tvrdí Bloomová a zároveň upozorňuje, že je potřeba si uvědomit, že radikální smýšlení není totéž jako odhodlání zabíjet. *"Ty dívky chtěly pomáhat, ne vraždit. Vlády států, kam se případně vrací, by jim proto měly nabídnout cesty, jak se zbavit frustrace a touhy být prospěšné, aniž by je to přivedlo k násilí,"* myslí si akademička, i když připouští, že je jen málo způsobů, jak ověřit, co jednotlivé ženy v Islámském státě skutečně dělaly.

Prohledávání mrtvých a donáška vzkazů

Britská studie King's College, ze které cituje list The Guardian, zároveň poukazuje na to, že asi 12 procent z více než 40 tisíc cizinců působících v IS byli nezletilí. Dalších nejméně 730 dětí se přímo v chalífátu narodilo rodičům s cizím pasem.Role dětských vojáků se zde podle Mii Bloomové příliš nelišila od jakéhokoliv jiného ozbrojeného konfliktu. *"Sebevražedné útoky, prohledávání mrtvých, donáška vzkazů",* vyjmenovává expertka, které příští rok vychází kniha zaměřená právě na roli dětí v teroristických uskupeních.

"Je zajímavé, že i mezi malými dětmi islamisté rozlišovali podle národnosti. Cizinci se objevovali v propagandistických materiálech, zatímco děti z místních sirotčinců byly postradatelné, a tak je posílali na smrt," říká Bloomová. Hlavní důvod, proč děti z Evropy nebo Ameriky odešly, byla vidina dobrodružství nebo výdělku, který jim islamističtí verbíři slíbili.

Co dál s nimi?

Výzkum britských odbornic zdůrazňuje, že role žen v chalífátu se zdaleka neomezovala pouze na pasivní úlohu manželek a služebnic. IS byla jediná džihádistická organizace, která umožnila ženám bojovat. Vracející se bojovnice proto teď mohou představovat zvláštní bezpečnostní riziko.

Mia Bloomová je v tomto ohledu opatrnější. "V rámci svého výzkumu sleduji komunikační kanály IS, a vždycky když nějaký bojovník zemřel nebo naopak zvítězil, dělali z něj nástroj propagandy. Ženy se tam ale skoro nikdy neobjevily," vysvětluje, proč si nemyslí, že by ženy byly k boji připouštěny.

Nevidět ve vracejících se ženách automaticky potenciální teroristky je podle ní důležité také z toho důvodu, že žen se vrací mnohem méně. "Také ale mají v mnohem méně případech na rukou krev," připomíná Bloomová. A pro děti to podle ní platí také: výchova, jakou praktikoval Islámský stát, spočívala mimo jiné v tom, že byly děti nucené osobně přihlížet popravám a mučení.

Chalífát, který IS založil na území Sýrie a Iráku, byl z pohledu národnostního složení nejpestřejší teroristickou skupinou světa. Na jeho aktivitách se různým způsobem podílelo po dobu pěti let mezi dubnem 2013 a červnem 2018 více než 40 tisíc lidí z 80 zemí. Nejvíce žen a dětí cizí státní příslušnosti přišlo do chalífátu z východní Asie, včetně Ruska. Česká republika se v datech neobjevuje. Víc než sedm tisíc cizinců se teď vrací zpátky domů. Převážně se jedná o muže (79 procent). Žen se vrací pouhá čtyři procenta, u dětí je to necelá pětina.

https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ctvrtina-cizincu-v-islamskem-statu-byly-zeny-a-deti-rika-nov/r~4e2f87ce90bb11e8a4080cc47ab5f122/

Ženy v říši bin Ládina: hluboký středověk

V tajemném a zrůdném světě bin Ládina mají ženy a muži své naprosto odlišné role jasně určeny. Muži jsou válečníky, jejichž nejvyšším cílem je zemřít mučednickou smrtí, která jim přinese 72 panen v posmrtném životě. Povinností žen matek, manželek, sester, je pomáhat mužům na cestě svaté války, a když v jejím jménu padnou, oplakávat je.

Muži se na oplátku mají bít za ženinu čest. Na straně číslo 5 výcvikové příručky pro členy Al-Kajdy se praví, že mají složit slib "ve jménu sestry, jejíž šat byl stržen násilníky" a "jejíž tělo bylo zneuctěno".

Muž se musí pomstít každému psu, který se dotkne ženy, byť jen špatným slovem. Islámský fundamentalismus radikálních egyptských, libanonských či palestinských skupin udělal z ženy ústřední symbol jejich boje, věc mužské oprávněnosti i machismu. Západ je ve světě islámského fundamentalismu považován za zlo mimo jiné i proto, že tvoří potenciální nebezpečí pro "nesprávné a škodlivé" ovlivnění žen.

V říši Talibanu a Al-Kajdy se ženy staly vězeňkyněmi v domech svých mužů či otců bez možnosti pracovat či studovat. Mezitím navzdory výše uvedenému kodexu ochrany žen byly mnohé afghánské dívky doslova prodány do manželství s místními i cizími příslušníky Talibanu, jiné pak vysloveně uneseny.

"Došlo k mnoha nuceným manželstvím, protože to život arabským příslušníkům Al-Kajdy usnadňovalo," uvedla nedávno Annisa Mahmúd Umarová, ředitelka programu pomoci pro afghánské ženy v Kábulu.

Mimo Afghánistán, jak trochu ukazuje i příběh manželky teroristy Hedžího, měly ženy členů Al-Kajdy roli podobnou, jaká je úloha žen v různých mafiích, pečovat o rodinu a nevšímat si "záležitostí obchodu".

A jak je to s polygamií? Někteří členové Al-Kajdy podobně jako členové saúdské královské rodiny, proti jejichž zkorumpovanosti podle svých slov bojují, využívají polygamie jako odměnu za svoji fundamentalistickou víru. Sám bin Ládin má čtyři ženy. Podle některých zpráv jedna z jeho starších žen byla před rokem zapuzena poté, co se Ládin před více než rokem oženil se sedmnáctiletou dívkou z Jemenu. Ládin se svými společníky prý dokonce vnucoval vesničanům u afghánských hranic v Pákistánu, aby jim poskytli své manželky pro jakási krátkodobá manželství. Došlo kvůli tomu dokonce ke střetu, po němž se Al-Kajda stáhla.

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/jaka-je-a-jak-zije-zena-teroristy.A020125_215700_zahranicni_pol

Evropa v ohrožení? Západní ženy hrají aktivnější roli v teroristických útocích

Od roku 2002 do roku 2016 byl Islámský stát spojen se 152 teroristickými útoky ve 34 různých zemích. Více než polovina těchto útoků byla provedena v Severní Americe, Evropě a Austrálii, přičemž hlavními cíli byly Francie, Německo a Spojené království. 40 útoků bylo provedeno na Západě narozenými teroristy a 11 ze 152 útoků bylo spáchanými ženami. Devorah Margolinová z britského think-tanku Centre for Policy Studies, spekuluje, zdali právě ony nebudou těmi, kdo na Západě spáchá další teroristický útok. Ženy jsou na Západě často považovány spíše za oběti terorismu. Média je vykreslují jako ubohé ženy džihádistů, zbavené jakékoliv možnosti jednání a vystavěné jejich tyranským manýrům. Takový obraz je však zavádějící. I ženy podléhají svůdnému pokušení džihádistické ideologie a aktivně se podílejí na páchání a usnadňování útoků na Západě činěných IS.

Londýnské noviny Evening Standard nedávno referovaly o případu 16leté dívky, které plánovala odejít do Sýrie a oženit se s jedním z jeho bojovníků, se kterým se seznámila přes Skype. Když tato idea padla, oženila se s ním alespoň virtuálně. Její „manžel“ během bojů v Sýrii zemřel, dívka nadále pokračovala v kontaktu s IS, který ji nabízel ruční granáty a střelnou zbraň k provedení útoku v Londýně.

Bezpečnostní služby jí však zadržely, než mohla cokoliv udělat a nyní stojí před soudem. Podle prokurátorky Karen Jonesové dívka vyjádřila přání stát se „mučednicí."

Žena ve vůdčí roli - nepřekonatelný problém pro islamisty?

Margolinová se táže, co dívky jako je ona motivuje k tomu, aby se dobrovolně pokoušely o uskutečnění teroristického útoku. Pro tento účel zkoumala historii palestinského terorismu. Podle jejích zjištění, v letech 1965 až 1995 se uskutečnilo 97 teroristických útoků, na kterých participovaly palestinské ženy. Jejich dějištěm byl ve většině případů Blízký východ, 15 z nich ale proběhlo v Evropě.

Podle Margolinové, jedno z nejzajímavějších zjištění, které vyplynulo z jejího průzkumu, se týká role žen v těchto útocích. Z 97 případů jen v osmi ženy byly ve vedoucí pozici. A z těchto osmi případů, pět z nich se uskutečnilo v Evropě, tj. třetině všech evropských útoků. V případě blízkovýchodních útoků to jsou pouhá 4%. Ženy v Evropě očividně těžily ze zdejšího emancipačního prostředí.

Mnohé islamistické skupiny včetně IS mají problém s tím, aby žena byla ve vůdčí roli a komandovala muže. Nemají však problém, pokud se ženy komandují navzájem. Islamisti tak umožňují ženám, aby páchaly útoky, a to jak jako zprostředkovatelky, tak i jako zprostředkovatelky. Celá řada ženských buněk působících v Evropě byla zatčena. Mnohé z nich používají ženskost pro svůj prospěch. Aby ospravedlnily obcházení tradiční roli žen v islámské společnosti, vyznačující se pasivitou, co se týče politických záležitostí, islamistické organizace musely hluboko zapátrat v islámském právu. Ve fatwách (náboženské názory týkající se islámského práva) a hadísech (údajné výroky proroka Mohameda) nalezly určité příklady jednání, umožňující ženám uskutečňovat teroristické útoky. Např. palestinská organizace Hamas slibovala ženám manžele v ráji: těm zadaných jejich zemřelé muže, těm nezadaným jejich teroristické kolegy.

Ženy a Islámský stát

Islámský stát (IS) povzbuzoval ženy, aby se staly věrnými manželkami, matkami a vychovatelkami. Nedávno však změnil svou rétoriku a začal je vybízet k následování a napodobování Umm Umary, ženské společnice proroka Mohameda, který chodila do bojů s muži. IS se v tomto ohledu liší od Al-Káidy, která za žádnou cenu nechce připustit, aby ženy působily na bojištích nebo byly členkami taktického týmu, pokud nejsou zapojeny do obrany svých práv a území.

Naopak IS umožňuje ženám účastnit se jak útočných bojových operací, tak i obranné činnosti, uvádí Middle East Institute. Význam západních žen pro IS dokládá velká role, kterou hraje výhradně ženská brigáda Al Khansaa při zajišťování bezpečnosti ve městech Rakka a v dobytém Mosulu. Členky této jednotky náboženského dozoru jsou z velké části západní ženy. Čtyři německé ženy, včetně šestnáctileté Lindy, které byly zadrženy v Mosulu, byly členky právě této brigády. Jejich úkolem byl dohled nad ostatními ženami, zda dodržují pravidla IS. Ty, které je nesplňovaly, byly fyzicky napadány, např. 40 ran dostala ta žena, která neměla na sobě abáju (islámské šaty), nebo měla vysoké podpatky, uvádí Der Spiegel. Západní ženy, které se přidávají k IS, vyjadřují sympatie k jeho ideálům mravních žen, které jsou zahaleny před mužskými zraky. IS a jeho hodnoty ženství dávají do kontrastu s materiálním, sexistickým a zkaženým Západem, který nutí ženy se svlékat a působit jako objekty sexuálního zájmu. Prominentní 22letá náborářka IS například přidání se k IS chápe jako svého druhu pokání za zhýralý sexuální život, který před tím vedla, uvádí Simon Cottee, docent kriminologie na University of Kent. Muslimské ženy ale mohou mít i pozitivní dopad na zmírnění radikalismu. Někteří džihádisté se vzdali se své násilné ideologie a obrátili se k nenásilnému aktivismu mimo jiné i díky vlivu a podpoře svých manželek a matek, uvádí Middle East Institute.

https://globe24.cz/svet/37040-evropa-v-ohrozeni-zapadni-zeny-hraji-aktivnejsi-roli-v-teroristickych-utocich

Nová zbraň ISIS: V Evropě budou zabíjet ženy, varují experti!

Další útoky v Evropě povedou zradikalizované dívky! Před změnou ženské role v islamistické komunitě varují bezpečnostní experti i samotní teroristé. Ženy se emancipují, atentáty plánují i provádějí samy. Ještě nedávno měly ženy v Islámském státu a dalších džihádistických organizacích jasnou roli. Podporovaly muže, tvořily rodinnou atmosféru a staraly se o děti. To už ale podle bezpečnostních expertů neplatí, zvláště v Evropě.

Dokazuje to i případ z Paříže, kde policisté na začátku září objevili u katedrály Notre Dame auto plné výbušnin. Podle otisků vypátrali 29letou matku dvou dětí, která konvertovala k radikálnímu islámu, a zatkli i tři její spolupracovnice. "Odstranili jsme teroristickou buňku tvořenou mladými ženami, které byly pod vlivem ideologie Islámského státu.

Organizace už nevyužívá jen muže, ale také dívky, které komunikují a plánují útoky virtuálně," uvedl pařížský prokurátor a vyšetřovatel atentátů po celém světě François Molins. On i další odborníci varují, že počet teroristických útoků, které povedou ženy, se bude jen zvyšovat. Moderní džihádistky se liší od žen, které utíkají do Sýrie nebo Iráku, aby se staly nevěstami bojovníků ISIS, i od těch, které páchaly sebevražedné atentáty v Čečensku.

V obou případech jsou totiž pod přísným dohledem mužů, od kterých dostávají přesné instrukce a musí se jimi řídit. Teroristky, které operují v Evropě, se k Islámskému státu hlásí a poslouchají pokyny, ale jen "na dálku" - přímo od vůdců na nahrávkách. Změnu ženské role připouští i sami teroristé. "Ženy, naše sestry začaly útočit. Kde jste vy, bratři?" napsal ve zprávě na Telegramu francouzský džihádista Rachid Kassim, který z Blízkého východu nabádá k útokům v Evropě. Ženy se podle něj ujaly iniciativy, protože jen málo mužů jedná. Velitelé ISIS si navíc uvědomují, že ženy vzbuzují menší pozornost. "Ještě to není tak časté, ale Islámský stát se snaží využít všechny možnosti. Pro bezpečnostní složky je to znepokojující. Seznam jmen, které musí sledovat, se protáhne," uvedl už dříve pro agenturu AFP odborník na terorismus Magnus Ranstorp.

Moderní islamistky jsou nezávislé, protože vyrostly v liberálním evropském prostředí. Francouzský sociolog Farhad Khosrokhavar je dokonce označuje za nový druh teroristů, který vznikl pod vlivem radikálního islámu a feminismu zároveň.

https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/338729-nova-zbran-isis-v-evrope-budou-zabijet-zeny-varuji-experti?campaignsrc=tn_clipboard

Nová hrozba pro Evropu: Ženy džihádistky se emancipují, útočí už i samy

Pařížský prokurátor François Molins se podobně jako další experti obává, že počet útoků, které budou mít na svědomí zradikalizované ženy, postupně poroste. Jejich rolí přitom ještě donedávna bylo pouze se starat o děti a o rodinný krb. Stále častěji ale mají na starosti například logistickou podporu. Francouzi na začátku září zatkli čtveřici žen napojenou na radikální teroristickou organizaci Islámský stát (IS), které plánovaly zaútočit u katedrály Notre Dame a na vlakové nádraží v Paříži.

Paříž: Na začátku září francouzští policisté u slavného pařížského chrámu Notre Dame objevili podezřelé auto. Uvnitř pak našli plynové láhve a kanystry s benzinem.

Nalezené otisky vyšetřovatele rychle dovedly k ženě, která plánovala teroristický útok. Byla jí devětadvacetiletá Ornella Gilligmann, Francouzka a matka dvou děti, která konvertovala k radikálnímu islámu. Krátce poté policie zatkla i její tři spolupracovnice, které patřily do stejné teroristické buňky. Dvě z nich se během zatýkání pokusily zasahující policisty pobodat. Úřady se domnívají, že čtveřice francouzských džihádistek napojených na radikální teroristickou organizaci Islámský stát (IS) plánovala nejen zaútočit u katedrály Notre Dame, ale i na vlakové nádraží v Paříži. Atentátu se podle nich podařilo předejít na poslední chvíli.

"Podařilo se nám odstranit teroristickou buňku tvořenou mladými ženami, které byly totálně pod vlivem ideologie Islámského státu," řekl k tomu pařížský prokurátor François Molins. Ten se podobně jako další experti obává, že počet útoků, které budou mít na svědomí právě ženy, postupně poroste.

Role žen u IS se mění

Ještě v nedávné minulosti měly ženy, a to i ty, které přišly z Evropy, mezi členy IS jasně vymezené role. Měly vytvořit pro džihádisty zázemí, starat se o děti a o rodinný krb. Často fungovaly také jako mravnostní policie, která kontrolovala další ženy, zda jsou cudně zahalené. Jenže jejich role se mění a vyvíjí, a to především v Evropě. IS rychle ztrácí území, které kontroluje, a jeho vedení podle některých zdrojů prý vyzývá své stoupence, aby na Blízký východ už nejezdili, a naopak zůstali na starém kontinentu. Právě tam se džihádistky mají stát útočnicemi, které budou mít do budoucna na svědomí více teroristických útoků. A čtveřice žen z Francie je toho příkladem. "Tyto případy nejsou ještě tak časté, ale Islámský stát se pokouší využít všechny možnosti, které se mu naskytnou," uvedl na adresu ženských teroristických buněk pro agenturu AFP odborník na terorismus Magnus Ranstorp ze Švédské akademie obrany.

Ranstorp upozorňuje, že ženy pod vlivem džihádistů opouští svoji tradiční roli a stále častěji mají na starosti například logistickou podporu. Příkladem může být Hayat Boumeddienová, družka Amédy Coulibalyho, který v lednu 2015 napadl košer hypermarket v Paříži. Boumeddienová po tomto útoku odjela na území ovládané IS a je aktivní i v propagandě. "Je to znepokojující vývoj pro bezpečnostní složky. Seznam jmen, které musí sledovat, se protáhne. Navíc to může vyvolat napodobování, jejich příklad mohou následovat další ženy," dodal.

Džihádisté si také uvědomují, že se ženy vymykají tradičnímu profilu útočníků, a nepřitahují proto takovou pozornost policie jako muži. Pokud se navíc ženám podaří útok opravdu uskutečnit, tak má mnohem silnější propagandistickou váhu. "Míra indoktrinace je tak velká, že teroristé raději zemřou, než aby se nechali zatknout. V takových případech na pohlaví nezáleží. Avšak skutečnost, že útok podnikla žena, znásobuje jeho efekt na společnost," uvedla pak expertka Fatima Lahnaitová z Francouzského výzkumného centra. A nejen to. Islámský stát využívá ženy k tomu, aby na nerozhodné muže vyvíjel nátlak.

V tomto duchu se vyjadřuje například Rachid Kassim, francouzský džihádista, který ze Sýrie podněcuje k útokům v Evropě. "Ženy, naše sestry se vrhly do akce. Kde jste, bratři?" uvedl v propagandistickém vzkazu. "Musíte pochopit, že tyto ženy šly do akce, protože jen málo mužů něco dělá. Proč tak dlouho čekáte, zatímco ženy vás předbíhají ve věcech cti?" dodal Kassim.

Nový typ teroristek: feministické džihádistky

Experti si také všímají, že mezi džihádistkami se stále častěji objevují nezávislejší ženy, které útoky připravují jen s velmi vzdálenými instrukcemi mužů z IS. Vzniká tak nový typ "feministické džihádistky", která pod vlivem radikální ideologie často jedná na vlastní pěst. Francouzský sociolog Farhad Khosrokhavar z pařížské vysoké školy École des Hautes Études en Sciences Sociales je označuje za nový druh teroristů ženy, které jsou schopné samy naplánovat a uskutečnit útoky.

Khosrokhavar pro list New York Times například také uvádí, že francouzské džihádistky označily postup úřadů, které jim zabránily vycestovat na území Islámského státu, za "urážku své důstojnosti a nezávislosti". Počet zradikalizovaných žen mezitím roste. "V posledních měsících jsme svědky rostoucího počtu mladých žen, které připravovaly velmi sofistikované teroristické útoky," uvedl pařížský prokurátor Molins.

https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/nova-hrozba-pro-evropu-zeny-dzihadistky-se-emancipuji-utoci/r~46362236911b11e6851c002590604f2e/

Ženy chtěly útočit u Notre-Dame! Plánovaly katedrálu zničit?

Francouzská policie zadržela asi 30 kilometrů od Paříže tři ženy, které chystaly útok u katedrály Notre-Dame. Už v neděli poblíž ní objevila auto naplněné plynovými lahvemi. Jedna z útočnic pobodala při zátahu policistu. V neděli brzy ráno objevili policisté u slavné pařížské katedrály Notre-Dame auto značky Peugeot 607, kterému chyběla poznávací značka.

Stálo navíc v zóně, kde je parkování zakázáno. Uvnitř našli šest plných plynových lahví a jednu prázdnou, ale také tři kanystry s naftou. Policie vypátrala majitele podezřelého auta a v noci na pátek zadržela v Essonne poblíž Boussy Saint Antoine (asi 30 kilometrů jihovýchodně od Paříže) tři ženy. Podle francouzských médií jsou útočnice ve věku 19, 23 a 39 let. Jedna z nich, podle agentury AFP dcera majitele, pobodala při zátahu policistu. Strážníci po ženě vystřelili a zranili ji. Ani policista, ani podezřelá by neměli být v ohrožení života. Ženy podle vyšetřovatelů plánovaly atentát poblíž katedrály. "Byly radikalizované, zfanatizované a s velkou pravděpodobností připravovaly násilný čin," potvrdil francouzský ministr vnitra Bernard Cazeneuve. V souvislosti s tímto případem zadrželi policisté dohromady sedm lidí - kromě tří žen ještě dva partnerské páry. Na jihu Francie zatkli 34letého muže a 29letou ženu, kteří měli být napojeni na Islámský stát, u městečka Montargis pak muže a ženu ve věku 26 let.

https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/336888-zeny-chtely-utocit-u-notre-dame-planovaly-katedralu-znicit?campaignsrc=tn_clipboard

Ženy, které chtěly útočit na nádraží v Paříži, byly obviněny z terorismu

Trojice žen, která byla ve čtvrtek zadržena kvůli plánování útoku v Paříži, byla v pondělí obviněna ze spojení s teroristickou organizací a uvězněna. Podle agentury AFP o tom informovala pařížská prokuratura. Trio policie dopadla v souvislosti s objevením auta naloženého plynovými láhvemi. Skupina kolem nich podle prokuratury chystala útok na pařížské lyonské nádraží. Řídili je prý přímo teroristé ze Sýrie, pod jejichž vlivem se ženy žijící ve Francii radikalizovaly. Nejmladší z nich, 19letá dcera majitele zmíněného auta s bombami, byla spolu s 23letou ženou obviněna rovněž z útoku na úřední osobu. Druhá z nich má podle policie vazby na pachatele dvou smrtelných útoků ve Francii.

https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/zeny-ktere-chtely-utocit-na-nadrazi-v-parizi-byly-obvineny-z/r~74db80c6797011e682470025900fea04/

Zpověď sestry mladé mrtvé džihádistky: Chtěla utéct od IS a nevěděla jak

Teprve sedmnáctiletá Kadiza Sultanová utekla z Velké Británie, aby mohla bojovat za Islámský stát. Brzy si uvědomila, jak velkou udělala chybu. Na návrat domů je ale pozdě, dívka zemřela při náletu. Britská středoškolačka Kadiza Sultanová propadla radikálnímu islámu a spolu se dvěma kamarádkami utekla do Sýrie, kde se společně přidaly k Islámskému státu.

Zůstala přitom v kontaktu se svou starší sestrou Halimou. Ta vypověděla, jak Kadiza brzy zjistila, že Islámský stát není rájem, ale peklem, které by chtěla opustit, ale neví jak. Na pomoc mladé dívce je již pozdě, podle její sestry zahynula při náletu. Sedmnáctiletá Kadiza Sultanová byla jednou z mnoha dívek, které podlehly svodům radikálního islámu, a rozhodla se bojovat po boku teroristů z Islámského státu. Britská středoškolačka proto utekla z domova do Sýrie, kde se k ISIS přidala. Spolu s Kadizou se pro dráhu džihádistek rozhodly i její dvě kamarádky Amira a Shamima. Nikdo z blízkých jejich útěk nechápal. Děvčata byla bezproblémová a nikdy se neprojevovala nijak radikálně. Kadiza jako jediná zůstala v kontakt se svou starší sestrou Halimou, zbylé dvě dívky se od rodin zcela odřízly. Halima v rozhovoru vypráví o tom, jak jí její mladší sestra plakala do telefonu s tím, že udělala nejhorší chybu a neví jak ji napravit. Od džihádistů prý chtěla utéct, ale nevěděla jak. Sama Halima jen stěží potlačuje slzy. Ví totiž, že Kadiza svůj omyl již nenapraví. Mladá džihádistka zahynula při spojeneckém náletu na islamistické pozice. Sestra zbloudilé mladé muslimky varuje ostatní mladé dívky před stejnou chybou, která se Kadize stala osudnou. Teenagerka zradikalizovala čtením islamistických článků na internetu a pak přes Turecko dojela až na syrské hranice, kde na ni čekali vojáci ISIS.

Realita Islámského státu byla o poznání jinačí, než dívka předpokládala. *„Věděla, že domů se už nikdy nevrátí a neuvídí lidi, které milovala. Tam musela trpět neustálá znásilňování a být sexuální otrokyní džihádistů. Vyhrožovali jí smrtí, kdyby odešla. Život jí nikdo nevrátí, ale doufám, že alespoň její příběh otevře oči mladým dívkám i chlapcům, kteří zvažují odchod do Sýrie. Prosím, nechoďte do pekla jako má sestra,“* prohlásila smutně Halima.

Otevřená zpověď džihádistky: Rusové zabíjí stovky lidí, nenávidím ty špinavé nevěřící

Londýn, radikálové z hnutí Islámský stát nejsou bezcitní. Dokládá to zpověď Britky, která utekla ze země a přidala se k islamistům. Ač sama tvrdí, že nenávidí bezvěrce, lituje mrtvé, kteří zůstávají po náletech spojeneckých a ruských vojsk. Žena britského občanství utekla ze země se svým manželem, aby se v Sýrii přidali k radikálům z hnutí Islámský stát. Tak alespoň líčí svůj příběh na internetu, kde pod jménem Umm Ibrahim al-Brit popisuje, jak se těla žen a dětí kupí na zaprášených ulicích po náletech "nevěřících".

Vyznavačka radikálního islámu ve svém internetovém deníku píše o manželovi, který rekrutuje nové džihádisty, aby vedli svatou válku proti Západu. I ona sama šíří extremistickou propagandu a povzbuzuje ostatní rodiny, aby se k nim připojili. Ona sama se k Islámskému státu přidala podobnou formou. Jejího manžela zlákal bývalý vůdce al-Káidy Anwar Al-Awlaki, kterého v Jemenu zabili v roce 2011. Do té doby žila v Británii jako žena v domácnosti, její muž měl dobrou práci, děti chodily do soukromých škol, měli dům, několik aut, nyní ale tvrdí, že pro ně Alláh vybral jiný osud.

Cesta do Sýrie? Peklo

Samotná cesta do Sýrie nebyla jednoduchá. Její manžel několikrát odjel do Turecka, aby našel nejlepší cestu do Sýrie. Následně rodina pobývala čtyři měsíce v Turecku, než dostala možnost přesunout se do Sýrie a připojit se k islamistům. Podle ní se jednalo o nejšťastnější okamžik jejich života, další příběhy, které na internetu líčí, už ale nejsou natolik růžové. Rodiny žijící v područí Islámského státu musí vydržet celé dny bez vody a obyvatelé jsou popravováni na veřejnosti za účasti davů. "S manželem jsme se chystali jít na trh. Ruští bezvěrci ho bombardovali, zabili 100 lidí. Přijali jsme to s těžkým srdcem a nenávistí k těmto špinavým nevěřícím. S každým nádechem se moje nenávist k nim zvětšuje. Mrtvá těla ležela na parkovišti. I po šesti dnech jsme stále nacházeli mrtvá těla mučedníků a vytahovali je z trosek. Většina obětí byly ženy a děti," líčí žena.

Dům bez oken, muslimka bez islámu

Podle svých slov nyní s manželem bydlí ve velkém domě a ona pracuje jako kuchařka pro džihádisty. Setkala se s rodinami a lidmi, kteří ve velkém Sýrii opouštějí, tvrdí ale, že nedokáže pochopit proč. Přiznala také, že jejich nový domov byla zpočátku ruina s vymlácenými okny a stopami po kulkách, první noc navíc nedokázala usnout kvůli neustálému hluku letadel. Džihádistka se původně narodila do muslimské rodiny, sama ale prý islám dlouho nechápala. Až s manželem si k němu dokázala najít cestu a nyní je hrdá na to, že je bojovnicí Islámského státu. Na internetu svůj deník publikuje několik měsíců, podle britských serverů ale není jisté, zda je skutečně pravý. Přesto, že odpovídá stylu džihádistů, upozornil např. server MailOnline, že není možné identitu autorky ověřit a nelze tak zaručit, že nejde pouze o něčí žert.

https://globe24.cz/svet/25470-otevrena-zpoved-dzihadistky-rusove-zabiji-stovky-lidi-nenavidim-ty-spinave-neverici

Razie proti teroristům: Dívka (16) plánovala útok v Paříži

Policisté zatkli v pátek ráno čtyři lidi, které podezírají z přípravy teroristického útoku v Paříži. Mezi zatčenými je i velmi mladá dívka (16). O zatčení informuje portál francouzské televize M6. K zatýkání došlo vě městě Montpellier na jihu Francie. Policisté z protiteroristické jednotky (SDAT) při razii zajistili výbušnou substanci a počítače s informacemi. Cílem mělo být podle Info M6 turistické centrum Paříže, zatčení podle všeho připravovali sebevražedný útok, ve kterém měla mladá dívka působit jako návnada. Podle portálu BFMTV připravovali zatčení bombu "Satanova matka" (TATP), policie zajistila 71 gramů této látky a další ingredience potřebné k její výrobě. Stejná výbušnina byla použita při útocích v Bruselu a v Paříži. Výbušnina se dá vyrobit v amatérských podmínkách, jedná se ale o velmi nestabilní substanci.

https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/344594-razie-proti-teroristum-divka-16-planovala-utok-v-parizi?campaignsrc=tn_clipboard

První náctileté džihádistky v Evropě půjdou před soud

Plánovaný teroristický útok na dvě školy v Dánsku, které se považuje za jednu z nejbezpečnějších zemí světa, měl dokázat, že bezpečno není nikde. Za naštěstí neuskutečněným scénářem stála šestnáctiletá dívka, v dubnu ji čeká soud a hrozí jí čtyři roky vězení. U další náctileté džihádistky zase francouzští policisté minulý týden našli výbušniny. Je to náhoda, anebo se zradikalizované ženy v Evropě rozhodly jít do vlastního boje. Oblíbeným nástrojem džihádistů ale nejsou jenom ženy. Všichni si vybavíme nechutné popravy, které provádí malé děti. Kruté drily v zabíjení musí podstupovat i děti zajatců. Ani ti nemají na výběr. Otřesná videa s výcvikem dětských katů stejně jako ty s ženami, mají jeden cíl - vyvolat davovou hysterii a paniku. Tomu nejhoršímu se ale s vypjetím sil snaží zabránit tajné složky, ani ty ale nemají vyhráno. Logicky se totiž nabízí otázka - jak chcete potrestat ty, kteří chtějí dobrovolně zemřít.

https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/345118-prvni-nactilete-dzihadistky-v-evrope-pujdou-pred-soud?campaignsrc=tn_clipboard

Rakouské džihádistky? Za islamisty touží odjet 59 žen

Ženy, které sympatizují s radikálním islámem, nejsou v Rakousku výjimkou. Za bojovníky Islámského státu touží do Sýrie nebo Iráku odjet 59 Rakušanek. To je víc jak dvacet procent těch, kteří přiznali, že by se k islamistům chtěli přidat.

Na průzkum, která si zadalo rakouské ministerstvo vnitra, upozornila rakouská verze listu The Local. Z průzkumu vyplynulo, že 280 dotázaných by chtělo odjet nebo už vycestovalo do oblastí, které v současné době ovládá teroristická organizace Islámský stát. Podíl žen mezi nimi je 59, což dělá 21 procent z celkového počtu. Mužů je 221. 13 Rakušanek z 87 lidí přiznalo, že za islamistickými bojovníky už odcestovalo a podařilo se jim zase vrátit zpátky. Naopak 22 žen se do Sýrie nebo Iráku nedostalo z nejrůznějších důvodů. Poměr žen, které sympatizují s islámem, považuje za překvapivě vysoký rakouská politička za Zelené Berivan Aslanová. „Dezorientované mladé ženy v západní Evropě přitahují bojovníci Islámského státu," uvedla s tím, že je láká stabilita a smysl, který vidí právě ve vlastním státě islamistů. Poslankyně a právnička Aslanová, která se věnuje ženským otázkám a lidským právům, zároveň uvedla, že ženy chtějí odejít do Sýrie nebo Iráku z úplně jiných důvodů než muži. Vyzvala proto k přijetí opatření, která by přispěla k řešení situace.

https://echo24.cz/a/w2dCy/rakouske-dzihadistky-za-islamisty-touzi-odjet-59-zen

Udělaly jsme chybu, tvrdí rakouské džihádistky a chtějí zpátky domů

Dvě mladé rakouské dívky, které v dubnu opustily zemi a přidaly se v Sýrii k místním džihádistům, jsou prý stále naživu a chtějí se vrátit zpátky domů. Jsou velmi nespokojené se současným životem a litují svého dřívějšího rozhodnutí. Jak uvedl server Dailymail, obě dívky jsou stále naživu, přestože se minulý měsíc spekulovalo o tom, že jedna z nich může být po smrti. Šestnáctiletá Samra Kesinovičová a patnáctiletá Sabina Selimovičová, dcery přistěhovalců z Bosny žijících ve Vídni, v dubnu tohoto roku opustily zemi poté, kdy si osvojily radikální myšlenky při návštěvách jedné z mešit. Odcestovaly do Sýrie, kde se chtěly účastnit svaté války. Doma nechaly vzkaz: „Nehledejte nás. Budeme sloužit Alláhovi a zemřeme pro něj." Informace o mezinárodním džihádu dívky vyhledávaly také na internetu, kde na sociálních sítích později umístily fotografie, na nichž jsou celé zahalené v černých burkách a v rukou třímají útočné pušky. Podle rakouských úřadů byly účty dívek na sociálních sítích úmyslně zmanipulovány a zprávy klamavě informovaly o zdejším životě tak, aby přesvědčily i další dívky, aby zamířily do Sýrie.

Všeobecně se má za to, že se dívky krátce po příjezdu do Sýrie vdaly za zdejší džihádisty a v současné době jsou prý obě těhotné.

Chtějí zpátky domů

Člen nejmenované bezpečnostní služby před několika dny informoval rakouská média, že se dívkám povedlo kontaktovat rodiny s tím, že mají všeho dost a chtějí se vrátit domů. Úřady nicméně uvádějí, že v současnosti je minimální šance, že by mohly vrátit domů. Hlavně poté, co se staly mezinárodně „slavné" a jejich fotky obletěly svět. „Hlavní problém je v tom, když se lidé chtějí vrátit zpět do Rakouska. Jakmile jednou odejdou, je to téměř nemožné," uvedl mluvčí ministerstva vnitra Karl-Heinz Grundboeck. V současné době je uváděno, že v zahraničí bojuje po boku džihádistů na 130 rakouských občanů. Zhruba polovina rakouských džihádistů pochází podle úřadů z Kavkazu a mají platné povolení k pobytu v Rakousku.

https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-evropa-udelaly-jsme-chybu-tvrdi-rakouske-dzihadistky-a-chteji-zpatky-domu-244651